ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ
ತುಳುವೆರ್ - ೨೦

ಕಲಾತಪಸ್ವಿ ಕೆ. ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್

ಡಾ. ಸುನಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಮುಂಬಯಿ

ಕರ್ನಾಟಕ
ತುಳು
ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ

ಕಲಾ ತಪಸ್ವಿ ಕೆ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್

ಬದ್‌ಕ್ - ಸಾಧನೆ

ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಮುಂಬಯಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್
ಮಂಗಳೂರು - 575 003

Kalathapasvi K.K. Hebbar
(Life and works of K.K. Hebbar)

Author
Dr. Sunitha Shetty
28, Sarvodaya Society
Shivsristi, Kurla (E)
Mumbai - 410024

Price	:	Rs. 15/-
Pages	:	48
First Impression	:	2002
Chief Editor	:	Dr. Vamana Nandavara President Karnataka Tulu Sahithya Academy Corporation Building Lalbagh, Mangalore - 575 003
Publisher	:	S.H. Shivarudrappa Registrar Karnataka Tulu Sahithya Academy Corporation Building Lalbagh, Mangalore - 575 003.
Printed @	:	Aruna Printers N D Complex Kudroli, Mangalore - 575 003 ✆: 494925

ಕೃತಿ ರಚನೆದ ಸಂದರ್ಭ

ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಪ್ರತಿ ವರ್ಸ ನಡಪುನ 'ತುಳು ಪರ್ಬ'ದ ಸಮಯೊಡು, ಆ ನೆಲಟ್ ಮಸ್ತ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಪುಗಾರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನ ತುಳುವೆರೆನ್ ನೆನಪು ಮಲ್ಪುನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಡತೊಂದು ಉಂಡು. ಅಕ್‌ಲ್ನ ಪುದರ್‌ನ್ ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರ, ಮಂಟಪ, ವೇದಿಕೆಲೆಗ್ ದೀದ್, ಕುಟುಂಬದಕ್‌ಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಕೆಲಸೊನ್ಲಾ ಬೊಂಬಾಯಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಳಗ ಮಲ್ತೊಂದು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಟ್ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯಿನ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಕೆ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಒರಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಲಾವಿದೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಆರ್ ಒರಿ ತುಳುವೆ ಪನ್ಪಿನ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಲಾ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾತ್ರ 'ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ' ಆರ್ನ ವಿಷಯೊಡು ಒಂಜಿ ಬೂಕು ಕನವೊಡುಂದು ಯಾನ್ ಕೇಂಡೊಂಡೆ.

ಅಪಗ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿತ್ತಿನ ದಿ. ಪೊಳಲಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ ಬಾರಿ ಕುಸಿಟ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆಂಡ ಆರ್ನ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮರಣೊಡ್ದಾತ್ರ ಈ ಕೆಲಸ ಒರೀದ್ ಪೋಂಡ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ ಮೇರ್, ನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಆಸಕ್ತಿದೀದ್, ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ವಿಷಯೊಡು ಬರೆಯೆರೆ ಎಂಕ್ ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಈ ಕಾರ್ಯೊಗು ದಿ. ಕೆ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಮಗಲ್, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಲಾವಿದೆ ಆಯಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಖಾ ರಾವ್, ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನೊಡ್ದು ರುಪಾಯಿ ಪತ್ತ್ ಸಾವಿರ, ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಕೊರ್ದ್ ಸಹಾಯಲಾ ಮಲ್ತೆರ್. ಇಂಚಿನ ಮಾತ ಇಂಬು ತಿಕ್ಕಿನೆಡ್ದಾತ್ರ ಈ ಬೂಕು ಬೊಲ್ಪುಗು ಬರಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಯಾನ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್, ಬೊಕ್ಕ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನೊಗು, ಈ ಮೂಲಕ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಂದಾವೆ.

ಇಂಚೆನೇ ಬಾರೀ ಪುಗಾರ್ತೆನ್ ಪಡೆದ್ ಅಳಿದ್ ಪೋಯಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ತುಳುವೆರೆನ ಸಂಸಾರದಕುಲು ಅಕ್‌ಲ್ನ ಪುದರ್ ಒರಿಪುನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಎನ್ನ ಆಸೆ.

ಇಂಚ

ಮುಂಬಯಿ

1 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2002

ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ

ಕಲಾವಿದನ ಕುಟುಂಬ 1969

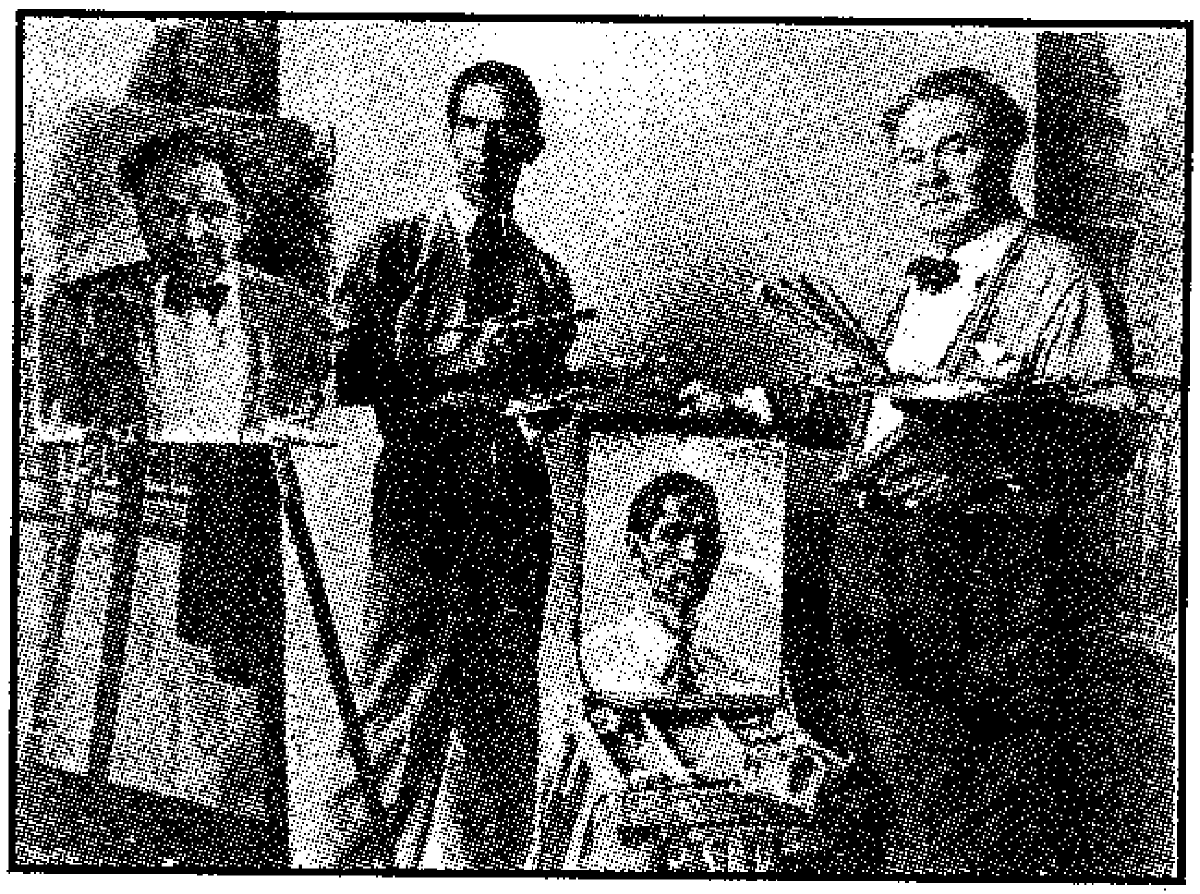

ಸೋವಿಯತ್ ಕಲಾ ಏಕಾಡಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ
ಗೆರಾಸಿಮೋವ್ ಸ್ಟುಡಿಯೋಡು ಪರಸ್ಪರ
ಚಿತ್ರೀಕರಣದ ಕಲೆತ ಜೋಡಾಟ. 1953

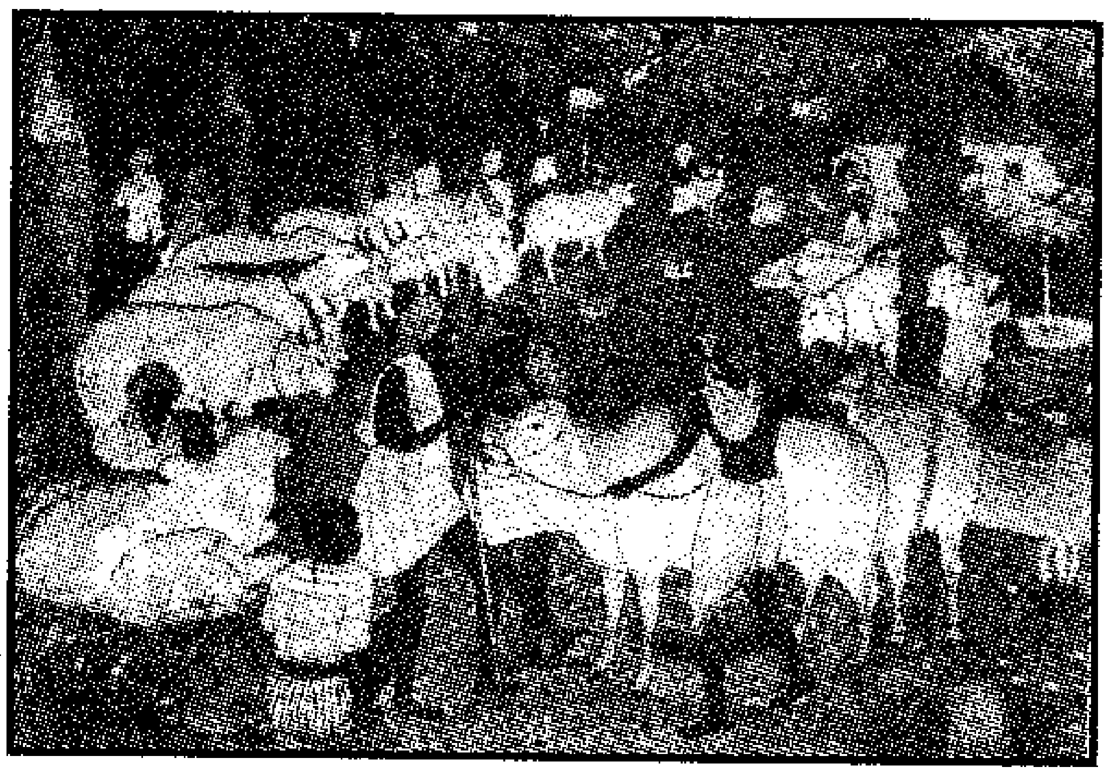

ಜಾನುವಾರು ಜಾತ್ರೆ 1942 ಜೆ.ಜೆ. ಸ್ಕೂಲ್ ಸಂಗ್ರಹ

ಜ್ವಲಂತ ದಕ್ಷಿಣ 1944

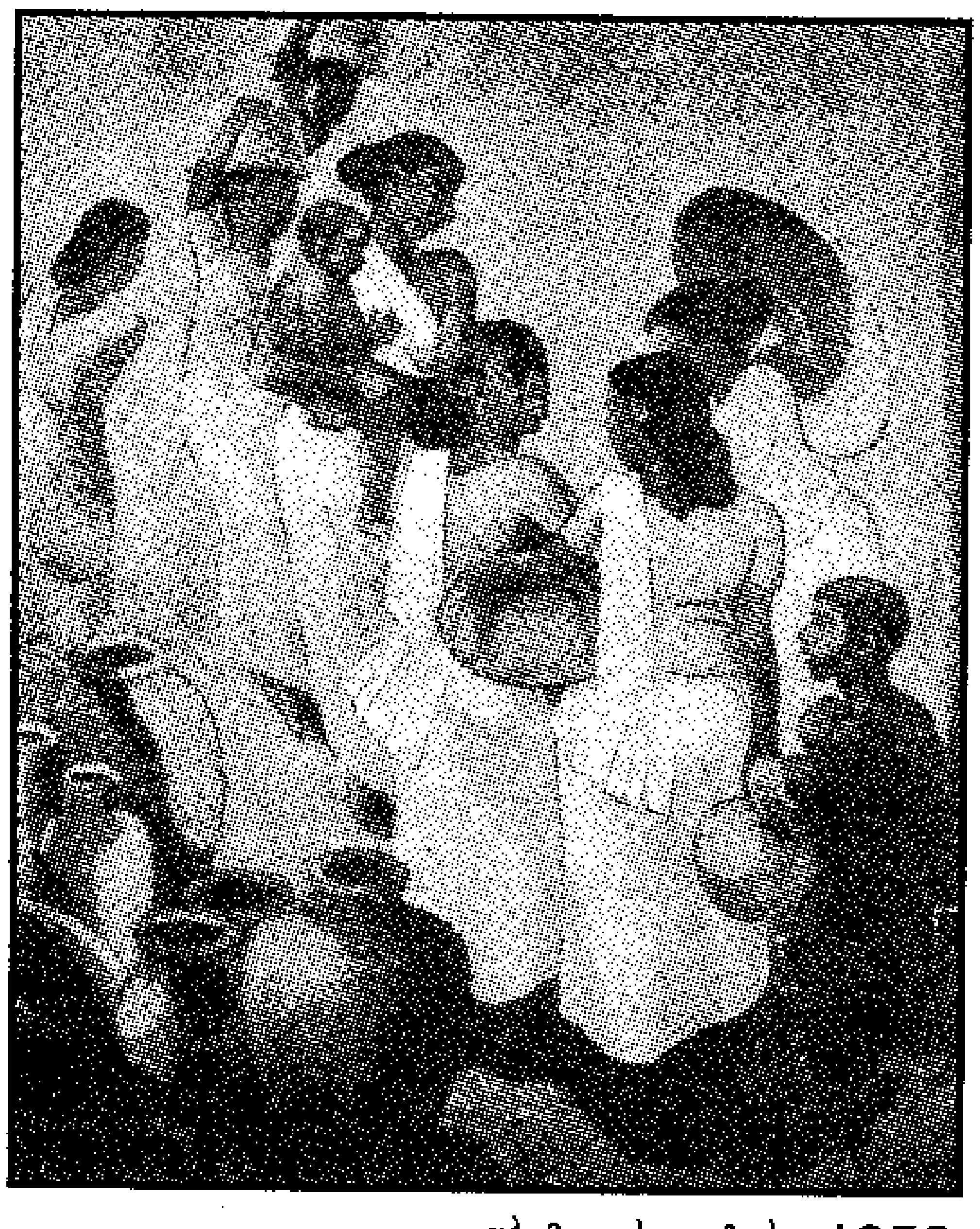

ಸ್ವಕೀಯ ಚಿತ್ರ 1952

ನಟ್ಟಿಕಂಡೊಡು ಪಾಡ್ದನ 1957 ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 1978

ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ರಾಜಕೀಯ-ಇಂಚ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಕೀರ್ತಿಪಡೆಯಿನಕುಲು ಮಸ್ತ್ ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟೊಡು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುರಸ್ಕಾರೊಲೆನ್ ಗೆತೊಂದು ದುಂಬುದ ಪೀಳಿಗೆಗ್ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿಲಾದ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆವೊಂದು ಅಕ್ಲ್ ಅಪ್ಪೆ ನಾಡ್‌ಗ್ ಕೀರ್ತಿ ಕಣದೆರ್. ಇಂಚ ಪೊರ್ಲ ಕಂಟ್‌ದ ಸಾರ್ಥಕ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಬಾಳೊಂದು ಶಾಶ್ವತ ಪುದರ್‌ನ್ ಒರಿತ್‌ದ್, ಕಣ್ಣ್‌ಮದೆ ಆಯಿನಕ್‌ಲೆಡ್ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಲಾವಿದೆ ಕೆ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಮಸ್ತ್ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯಿನಾರ್. ಆರ್ ಒರಿ ಮಾಮಲ್ಲ ತುಳುವೆ ಪನ್ಪಿನವು, ಬೊಕ್ಕಲಾ ಹೆಮ್ಮೆದ ಸಂಗತಿ.

ಅಮೇರಿಕದ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಅಬ್ರಹಾಂ ಲಿಂಕನ್, ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಕಟೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸೊನು- 'From the log cabin to the White House'- ಇಂದ್‌ದ್ ಒಂಜೇ ವಾಕ್ಯೊಡು ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುಡ್ತೆರ್.

'ಮರತ ಗುಡ್ಸಿಲ್‌ಡ್ದ್ ಶ್ವೇತ ಭವನೊಗು'- ಪಂಡ, ಮಾನವ ಯಾತ್ರೆದ ಸಾಹಸದ ಪಜ್ಜೆಲುಂದು ಪಣೊಲಿ. ಅಂಚೆನೇ ಬಡಪತ್ತ್ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕೆದುಟು ಕೊಡಿತಿನ ತಾಮರೆ, ಪೂವಾದ್ ಅರಲ್‌ದ್, ಬಾನೊಗು ಕಣ್ಣ್‌ದೀದ್, ಸುತ್ತಲಾ ಕಮ್ಮೆನೊನು ಕೊರ್ದ್, ಏಲ್ ಕಡಲ್‌ದ ಪಿದಯಿ, ಸುದ್ದಿಯಾಯಿನ ಸಂಗತಿ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ಡೇ ನಡತ್ತಿನವು ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಕಲ್ಪಿತ ಕತೆ ಅತ್ತ್. ತಾಮರೆ ಪೂರ್ಣ ಅರಲೊಡ್ಡ ಅಯಿಕ್ ನೀರ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತರೆ ದೆರ್ಪುನ ಸಾಹಸ ಬೋಡು. ಬದ್‌ಕ್ ಪೊರ್ಲು ಆವೊಡ್ಡ, ಮನುಷ್ಯೆಲಾ ನಿತ್ಯ ಪೊಂಬಾಟ ಮಲ್ಪೊಡು. 'ಬಿತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕ ಬುಳೆ' ಪಣ್ಪಿ ಪಾತೆರದಲೆಕ್ಕ ದಾರಿದ್ರ್ಯೊನು 'ಶಾಪ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಎಣ್ಣಂದೆ, ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಅವೆನ್ ನಿವಾರಣೆ ಮಲ್ತಿನ ಮಹಾ ಮಾನವತಾವಾದಿ, ಕಲಾತಪಸ್ವಿ ಪಂಡ ಕೆ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್. ಬಂಜಿದ ಬಡವು, ಕ್ರಾಂತಿಗ್ ಸಾದಿಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಉದಾಹರಣೆಲು ನಂಕ್ ಏತ್‌ಲಾ ತಿಕ್ಕು. ಆಂಡ ಕಲೆಕ್ ಮುಡಿಪಾದ್ ದೀಯಿನ ಮನಸ್ಸ್ ಬಡವುನು ಮೀರ್‌ದ್ ಮಲ್ಪು ಕೆಲಸ ಪಂಡ ಆತ್ಮಸಂಧಾನ; ಉಂದುವೇ ಉತ್ತಮ ಕಲಾವಿದನ ಲಕ್ಷಣ.

ಜನನ ಬಾಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ಕಟ್ಟಿಂಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಮೇರ್ ಉಡುಪಿದ ಕೈತಲ್‌ದ ಕಟ್ಟಿಂಗೇರಿ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಹಳ್ಳಿಡ್ 1911ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ 15 ತಾರೀಕ್‌ದ ದಿನ ಪುಟ್ಯೆರ್. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮನೆತನ. ಅಮ್ಮೆರ್ ನಾರಾಯಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಅಪ್ಪೆ ಸೀತಮ್ಮ. ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ, ದಾಯಾದಿ ಕಾರಸ್ಥಾನೊಡ್ದಾತ್ರ ಅವು ದಕ್ಕಂದೆ ಪೋಂಡು. ನಾರಾಯಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಬಡಪತ್ತ್‌ನ್ ಸ್ವಾಗತ ಮಲ್ಪೊಡಾಂಡ್. ಮೂವೆರ್ ಆಣ್‌ಜೋಕುಲೆಡ್ ಕಿರಿಯಾಯಿನಾರ್ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್. (ಹಿರಿಯಾಯಿನಕುಲು ಇರುವೆರ್-ವೆಂಕಟರಮಣ

ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಬೊಕ್ಕ ಅನಂತ್ರಾಮ ಹೆಬ್ಬಾರ್) ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಇಲ್ಲ್, ಸುತ್ತ ನಾಲ್ ಮರ, ಒಂಜಿ ಬಚ್ಚೆಲ್ ಪೆತ್ತ. ಈತೇ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಸಂಸಾರದ ಆಸ್ತಿ.

ಇಂಚಿನ ಕಷ್ಟದ ನಡುಟೇ ಜೋಕುಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯೆರ್. ದೂರೊಡು ಇತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಬಂಧುಲು ಜೋಕುಲೆನ ವಿದ್ಯೆಗ್‌ಂದ್‌ದ್ ಅಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಕಟ್ಟಿಂಗೇರಿ ಮಿಶನ್ ಸಾಲೆಡ್ ಐನನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಪಾಸಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ, ಮದ್ರಾಸ್‌ಗ್ ಪೋದು ಅವ್ಲ ಒಂಜಿ ಹೊಟೇಲೆಡ್ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಬಾಲೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಉಂದು ಒಗ್ಗಂದೆ ಪೋಂಡು. ಎಲ್ಲಿಡೇ ಆರೆಗ್ ಆವೆದ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಮೂರ್ತಿ ಮಲ್ಪುನು ಪಂಡ ಬಾರಿ ಇಷ್ಟ. ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಆರ್ ಕುಸಿ ಪಡೆವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಮ್ಮೆರ್ ನಾರಾಯಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಚೌತಿಗ್ ಗಣಪತಿನ ಮೂರ್ತಿ ಮಲ್ಪುನಗ, ಮಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ತನ್ನ ಎಲ್ಯ ಕೈಟ್ ಎಲಿತ ಮೂರ್ತಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಈ ಒಂಜಿ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಾಯನೇ ಆರ್ ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ದ್ ಪಿರ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಕೆಲಸ ಓಲುಂಡು? ಅಪ್ಪೆ ಸೀತಮ್ಮನ ಬೇಡಿಕೆಗ್ ಮನ್ನಣೆ ಕೊರ್ದು ಮಿಶನ್ ಸಾಲೆದ ಹೆಡ್ಮಾಸ್ಟರ್, ಆ ಸಾಲೆಡ್ ಕೃಷ್ಣಗ್ ಮಾಸ್ತರಿಕೆ ಕೆಲಸ ಕೊರಿಯೆರ್. ಮೂಲು ಕೃಷ್ಣನ ಉಲಯಿದ ಕಲಾವಿದೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಉಂತಿಯೆ. ಜೋಕುಲೆಗ್ ಪಾಠ ಮಲ್ಪುನಗ ಅಯಿಕ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ಸಂದರ್ಭದ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ತಾನೇ ಬುಡ್ಪಾದ್, ಆರ್ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಸಂತೋಷ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಾಸ್ಟ್ರೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಈ ಕೆಲಸ ಖಾಯಂ ಆವೊಡ್ಡ ಶಿಕ್ಷಕ ತರಬೇತಿ ಮಲ್ಪೊಂಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ನೆತ್ತ ಸಹಾಯೊಗಾತ್ರ ನಾರಾಯಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಮಗನ್, ಕುರ್ಕಾಲ್ ಗಣಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ರೆನ ಕೈತಡೆ ಲೆತ್ತೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಈತ್ ಎಲ್ಯ ಪಿರಯಿಡ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮಲ್ಪುನು ಬೊಡ್ಚಿಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಣಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್, ಆರ್ನ ಕುರ್ಕಾಲ್ ಸಾಲೆಡ್ ಎಡ್ಮನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಕಲ್ಪಡ್‌ಂದ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತ್‌ಕೊರಿಯೆರ್. ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಕೀರ್ತಿ ಶಿಖರೊಡು ಉಪ್ಪುನಗಲಾ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್, 'ಗಣಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್ ಎಂಕ್ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಾದಿನಾರ್' ಪಂಡ್‌ದ್ ನೆನಪು ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಎಡ್ಮನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ದ ಪರೀಕ್ಷೆಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್‌ಗ್ ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿ, ಅಂಚೆನೇ ಶಾಲೆಗೇ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ! ಉಂದೆನ್ ಗಣನೆಗ್ ದೆತ್ತೊಂದು ಗಣಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್ ಅವ್ವೇ ಶಾಲೆಡ್ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್‌ನ್ ಹಂಗಾಮಿ ಶಿಕ್ಷಕೆ ಆದ್ ನೇಮಕ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಆಂಡ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗು ಸೇರೊಡುನ್ಪಿನ ಆರೆನ ಆಸೆ ತೆಗ್‌ಲೊಂದೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ತಾನ್ ದುಂಬು ಕೆಲಸ ಮಲ್ದಿನ ಮಿಶನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗು ಪೋದು ತನ್ನ ಆಸೆನ್ ಪಂಡೊಂಡೆರ್. ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಗಣಿತದ ಪರೀಕ್ಷೆನ್ ಪಾಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನೂದೆಟ್ಟ್ ನೂದು ಅಂಕ

ಪಡೆದ್ ಒಂರ್ಬನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಸೇರ್ಯೆರ್. ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಇತ್ತಿನ ಆರ್ನ ಪಲಯೆ ಅನಂತ್ರಾಮ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಕಡಪುಡೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಒಂತೆ ದುಡ್ಡುಡೇ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಬಾರಿ ಬಂಜ ಬುಡ್ದು ಕಲ್ತೆರ್. ಇಂಚ ಕಲ್ಪೊಂದು ಉಪ್ಪುನಗನೇ ಆರ್ನ ಅಮ್ಮೆರ್ ನಾರಾಯಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ತೀರ್ದ್ ಪೋಯೆರ್. ಒರಿ ಪಲಯೆ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ದುಂಬೇ ತೀರ್ದ್ ಪೋದಿತ್ತೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಪ್ಪೆ ಸೀತಮ್ಮ, ಕಟ್ಟಿಂಗೇರಿನ್ ಬುಡ್ದು ಉಡುಪಿಡ್ ಒಂಜಿ ಬಾಡಯಿದ ಇಲ್ಲಡ್ ಜೀವನ ಮಲ್ತೆರ್. ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಆಧಾರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಪೆತ್ತ ಗೆತೊಂಡೆರ್. ಒವ್ವೇ ಕಷ್ಟ ಬತ್ತ್ಂಡಲಾ ಕೃಷ್ಣನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಉಂತುದು ಪೋಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿನ ಛಲ ಆ ಅಪ್ಪೆಗ್! ಅಂಚೆನೇ ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಲಾ ಮುಗೀಂಡ್. ನೆತ್ತ ನಡುಟು ಕೃಷ್ಣನ ಕಲಾವಿದ ಮನಸ್ಸ್‌ಲಾ ಅರಲೊಂದು ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಸುತ್ತಮುತ್ತದ ಪಚ್ಚೆಬೈಲ್, ಕಾಡ್ ಗುಡ್ಡೆ, ಮರ ಮಟ್ಟ್, ಪಕ್ಕಿ ಪರನೆಲು, ಕೃಷ್ಣನ ಕುಂಚೊಡು ಸಾಕಾರ ಪಡೆವೊಂದು 'ಎಡ್ಡೆ ಚಿತ್ರಕಾರೆ' ಇಂದ್‌ದ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಪುಗರುಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್. ನನ ದುಂಬುಗು ಕಲೆನೇ ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಂದ್ ಎಣ್ಣ್‌ದ್ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಮೈಸೂರುದ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗು ಸೇರಿಯೆರ್. ಆಂಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ತೃಪ್ತಿ, ನೆಮ್ಮದಿ ತಿಕ್ಕಂದಿನೆಡ್ದಾತ್ರ ಪಿರ ಉಡುಪಿಗೇ ಬತ್ತೆರ್. ಅವ್ವು ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ ಪನ್ಪಿನ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್ನ ಸ್ಟುಡಿಯೊಡು 'ಫೋಟೋ ರಿ-ಟಚ್ ಅಪ್' ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊಗು ಸೇರ್ಯೆರ್. ಈ ಜವನ್ಯನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಕಲಾಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ, ಉಂದೆನ್ ತೂಯಿನ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್, 'ನಿನ್ನ ಕಲಾಸಕ್ತಿಗ್ ಪೂರಕವಾಯಿನ ಜಾಗ್ ಪಂಡ ಬೊಂಬಾಯಿ. ಉಡುಪಿದಂಚಿನ ಎಲ್ಯ ಊರುಡು ನಿನ್ನ ಕಲಾಪ್ರತಿಭೆ ಅರಲುನಾಂಡಲಾ ಎಂಚ? ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊಂಬಾಯಿದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರಾಯೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪರಿಚಯ ಪತ್ರ ಕೊರುದು ಬೊಂಬಾಯಿಗೇ ಪೋವೊಡುಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತೆರ್. ಇಂಚ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಕಾರ್ ದೀಯೆರ್. ಏತೋ ಕನೊಕುಲು, ಆಸೆ-ಆಕಾಂಕ್ಷೆಲು ಆರ್ನ ಬೆರಿಪತ್ತೊಂದು ಬತ್ತ. ಎಡ್ಡೆ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಅಂಗಲಪ್ಪುಡು ಒಂಜಿ ಊರುನು ಬುಡ್ದು, ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಊರುಗು ದೂರ ಪ್ರಯಾಣ ಮಲ್ತೊಂದು ರಾಪಿನ ಪಕ್ಕಿಗ್ ಕಾರ್‌ಲಾ ಸೋಪಂದ್. ಬಡವು-ಬಾಜೆಲ್‌ಲಾ ತೋಜಂದ್. ಅಂಚೆನೇ ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯೊನು ತಾನೇ ಕಟ್ಟುನ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರೊಡು ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ 1 ಜುಲೈ, 1933ನೆದಾನಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸೇರ್ಯೆರ್.

ಬೊಂಬಾಯಿದ ಬದ್‌ಕ್

ಅಣ್ಣೆ ಅನಂತ್ರಾಮ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಅಪಗ ಗಿರ್‌ಗಾಂವ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕಟ್ಲೆರಿ ಅಂಗಡಿ ದೀದಿತ್ತೆರ್. ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡು ಬೇರ ದಾಂತೆ ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚೊಡಾಂಡ್. ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಮೆಗ್ಯೆ-ಪಲಯೆ ಇರುವೆರ್ಲಾ 'ಒಪೇರಾ ಹೌಸ್' ಪನ್ಪಿನ ಜಾಗೆಡ್ ಬಾಡಯಿದ ಇಲ್ಲ್

ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಯೆರ್. ಆಂಡ ಜೀವನ ನಡಪುಡುನೆಂಚ? ಉಡುಪಿಡ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ದಿನ ಅನುಭವೊನು ಪತೊಂದು ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಅಲ್ಪ ಮುಲ್ಪ ಕೆಲಸ ನಾಡ್ಯೆರ್. ಕಡೇಕ್ 'ಖೊಪಾರ್ಡೆ ಸ್ಟುಡಿಯೋ'ಡು 'ಫೋಟೋ ರಿ-ಟಚ್' ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊಗು ಸೇರ್ಯೆರ್. ತಿಂಗೊಲುಗು 50 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ. ಮದ್ದೆನದ ವಣಸ್‌ಗ್ ರಡ್ಡರೆ ಆಣೆ. ಒಂಜಿ ಚಾಕ್ ಅರ್ಧ ಆಣೆ! ಉಂದು ದಿನತ ಕರ್ಚಿ. ವರ್ಸೊಗು 5 ರೂಪಾಯಿ ಭಡ್ತಿ. ಈ ಕೆಲಸೊನು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಮೂಜಿ ವರ್ಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಅನಂತ್ರಾಮ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಒಂಜಿ ಫ್ಯಾನ್ಸಿ ಸಾಮಾನ್‌ದ ಅಂಗಡಿಡ್ 'ಸೇಲ್ಸ್‌ಮ್ಯಾನ್' ಕೆಲಸೊಗು ಸೇರ್ಯೆರ್. ಕ್ರಮೇಣ ಅವ್ವೇ ಅಂಗಡಿದ ಒಂಜಿ ಮೂಲೆಟ್ 'ವಾಚಿ ರಿಪೇರಿ' ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸಲಾ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಇರುವೆರ್ನ ಸಂಪಾದನೆ ಒಂತೊಂತೆನೇ ಹೆಚ್ಚೊಂದು ಪೋಂಡು. ಅನಂತ್ರಾಮ ಹೆಬ್ಬಾರ್‌ಗ್ ಮದ್ಮೆ ಆಂಡ್. ಒಂಜಿ ದಿನ ಊರುಡ್ದು ಅಪ್ಪೆ ಸೀತಮ್ಮಲಾ, ಅನಂತ್ರಾಮ ಹೆಬ್ಬಾರ್ರೆನ ಬೊಡೆದಿಲಾ ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮೊಕುಲೆನ್ ಸೇರೊಂಡೆರ್. ಇತ್ತೆ ನಿಜವಾಯಿನ ಅರ್ಥೊಡು ಸಂಸಾರ ಸುರುವಾಂಡ್. ಕೆನೆಡಿ ಬ್ರಿಜ್‌ದ ಕೈತಲ್ ಇತ್ತಿನ ರಡ್ಡ್ ಕೋಣೆದ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಬುಡಾರೊಡು ಬದ್‌ಕ್ ಕಣ್ಣ್ ಬುಲಾಂಡ್. ಬಡಪತ್ತ್ ತಡ್ಯೊನು ದಾಂಟ್‌ದ್ ಪಿದಯಿ ಉಂತ್ಂಡ್. ಪಡ್ಡಾಯಿ ಅರಬಿ ಸಮುದ್ರದ ಅಬ್ಬರ, ಸಿರೆಕುಲೆನ್ ದಾಂಟೊಂದು ದುಂಬೊತ್ತುನ ಪೊಂಜಯಿ ಓಡೊಲು, ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಆಶ್ವಾಸನೆ ದಿಂಜಾವುಲೆಕ್ಕ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಬೊಂಬಾಯಿ ತನನ್ ಮುರ್ಕೆರೆ ಬುಡಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸೊಡೇ, ಗಳಿಕೆದ ಸಾದಿಡ್ ಆರ್ ಪಿರ ತೂವಂದೆ ನಡೆತ್ತೆರ್. 'ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತ್ಂಡ ಸಬ್ಬಲ್ ನಿಂಗೊಲಿ'- ಈ ಗಾದೆ ಆರೆ ಮಟ್ಟಿಗ್ ಸತ್ಯನೇ ಆಂಡ್. 24ನೇ ವರ್ಸೊಡು ಆರ್ನ ಮದ್ಮೆಲಾ ಆಂಡ್. ಉಡುಪಿದ ಎ.ಪಿ. ಬಲ್ಲಾಳೆರ್ನ ಮಗಲ್ ಯಮುನಾ, ಈ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಕೈಪತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಸುಶೀಲಾ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಪಡೆವೊಂದು ಗುಣೊಟು ಸುಶೀಲೆನೇ ಆದ್, ಕಲಾವಿದನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಅರ್ಥಮಲ್ತೊಂದು ಬದ್‌ಕ್ ಕಟ್ಯೆರ್. ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಮೇರ್ ಹಿಂದಿ ಕಲ್ತೆರ್. ಕಂಡನ್ಯನ ಇಚ್ಛೆಗ್ ಅನುಸಾರವಾದ್ ಸಂಗೀತ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಸ್ತ್ ಆಸೆಲೆನ್ ಕಟ್ಟೊನಂದೆ ಕಂಡನ್ಯನ ಇತಿಮಿತಿನ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಸರಿಯಾಯಿನ ಅರ್ಥೊಡೇ 'ಸಹಧರ್ಮಿಣಿ' ಆಯೆರ್.

ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಛಲವಾದಿ. ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಸೆನ್ ಕಟ್ಟೊಂದು ಕೆಲಸಲಾ ಬುಡಂದೆ ನೂತನ ಕಲಾಮಂದಿರೊಡು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಸಂಗೀತದ ಮಿತ್ತ್ ಆರೆಗ್ ಬಾರೀ ಆಸಕ್ತಿ. ಆರ್ನ ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಸಂಗೀತದ ನಾದ ಮಾಧುರ್ಯ ದಿಂಜಾವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭವೊನು ಕೊರ್ಪುಂಡುಂದು ಕಲಾ ವಿಮರ್ಶಕೆರ್ ಪುಗಾರ್ದೆರ್. ಕಥಕ್ ನೃತ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರದರ್ಶನದ ದಾಖಲೆ ಕೊರ್ತಿನ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ತನ್ನ

ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಪಿದಯಿ ಬತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ದಾದ ಸಾದಿ? ಖಾಸಗಿ ಪಾಠನೇ ಗತೀಂದ್ ಎಣ್ಣ್‌ದ್ ಅವೆನ್ ಪತ್ಯೆರ್. ಚಿತ್ರ ಬರೆದ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಲೆಗ್ ಕಡಪುಡಿಯೆರ್. ಅಯಿಟ್ ತಿಕಿನ ಬಹುಮಾನದ ಮೊತ್ತ ಸಂಸಾರದ ಕರ್ಚಿಗ್‌ಂದ್ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಆರ್ನ ಚಿತ್ರೊಲು ಇನಾಮು ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯಿನತ್ತ್, ಕಲಾವಿದಗ್ ಕೀರ್ತಿ, ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ನಾಡೊಂದು ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಸೇರೊಂದು, ಉಡುಪಿದ ಬಡ ಹುಡುಗನ ಭವಿಷ್ಯೊಡು ಆಶಾವಾದದ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಿಂಡ್. ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ 'ಜಾನುವಾರು ಜಾತ್ರೆ' (Cattle mart) ಪನ್ಪಿನ ಕಲಾಕೃತಿ ವಿದೇಶೊಡುಲಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೇಂಡ್. 1945ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಬಾಂಬೇ ಆರ್ಟ್ ಸೊಸೈಟಿಡ್ ಆರ್ನ ಪ್ರಥಮ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು 22 ಚಿತ್ರೊಲು ಮಾರ್ದ್ ಪೋಯಿನಪಗ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸೊಗು ನನಲಾತ್ ಬಲತಿಕ್ಕಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಮುಖ್ಯವಾದ್ ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ ಪಡೆಪಿನ ಆಸೆಡ್ ಇಡೀ ದೇಶ ಸಂಚಾರ ಮಲ್ತಿನ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ತನ್ನನೇ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಅಯಿಕೊಂಜಿ ಅರ್ಥ ಕೊರ್ದು ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಬರೆಯೆರ್. 'ವೈವಿಧ್ಯೊಡು ಏಕತೆ' ತೋಜಾವುನ ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಪ್ಪುನು ಭಾರತೊಡು ಮಾತ್ರ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯೊನ್ನ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ತನ್ನ ಕಲಾಕೃತಿಕ್‌ಲೆದ ಮಾಧ್ಯಮೊಡು ಅವೆನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಬಹುಶಃ ದೇಶ ಸಂಚಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಚಿತ್ರಕಲೆಕ್ ಪೊಸ ಪೊಸತ್ತ್ ಆಯಾಮೊಲೆನ್ ಕೊರಿನಾಕ್‌ಲೆಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಪ್ರಥಮ ವ್ಯಕ್ತಿಂದ್ ಪನೊಲಿ. 'ಕಲೆ ಮೂಡುನು ಏರ್ನಲಾ ಆಜ್ಞಾನುವರ್ತಿಯಾದ್ ಅತ್ತ್' ಪನ್ಪಿನ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೃಷ್ಟಿ-ಸೃಷ್ಟಿ ಇತ್ತಿನ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಸುರೂತ ಚಿತ್ರೊಲೆದ ಮಿತ್ತ್ ಮಾತ್ರ 'ಅಮೃತಾ ಶೇರ್‌ಗಿಲ್'ನ ಪ್ರಭಾವ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಕ್ರಮೇಣ ಆ ವರ್ತುಲೊಡ್ದು ಆರ್ ಪಿದಯಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮಾನವ ಕೇಂದ್ರಿತ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಬಡ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪೊಂಜೇವುಲೆನ ದಣಿಕೆ, ಬೇನೆ ಬೆಸರ್-ನೆಕ್ಕಾತ್ರ ಕರಗಿಯೆರ್.

'ಎಡ್ಡೆ ಶಿಕ್ಷಕೆ, ಎಡ್ಡೆ ಕಲಾವಿದೆಲಾ ಆಪಿನಿ ಬಾರಿ ಅಪರೂಪ. ಆಂಡ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಒಂಜಿ ಸಮನ್ವಯ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಎನ್ನ ಶಿಷ್ಯೆ ಪನ್ಪಿನ ಅಭಿಮಾನಲಾ ಎಂಕ್ ಉಂಡು' ಇಂಚ ಪುಗಾರ್ದಿನಾರ್ ಆರ್ನ ಕಲಾ ಗುರುವಾಯಿನ 'ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಜೆರಾರ್ಡ್'. ನೂತನ ಕಲಾಮಂದಿರದ ಗುರು ದಂಡಾವತಿ ಮಠ ಮೇರ್‌ಲಾ ಕಾಕಜಿ ಬರೆವೊಂದು, ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಹೆಬ್ಬಾರ್, ತಾನ್ ಬರೆಯಿನ ಚಿತ್ರೊಲೆದ ಆಧಾರೊಡು ಒಂಜಿ ಬೂಕು ಬರೆವೊಡುಂದು ದಂಡಾವತಿ ಮಠ ಕೇಂಡಿಲೆಕ್ಕನೇ ಆ ಕೆಲಸೊನ್ನಾ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಆ ಬೂಕುದ ಪುದರ್ ಕಲಾವಿದನ 'ಶೋಧ'. ಪೊಸತ್ತ್‌ಗ್ ಕಾರ್‌ದೀನಗ ಪರಂಪರೆನ್‌ಲಾ ಕಟೊಂದು ಸಮಕಾಲೀನ ಪ್ರಪಂಚದ ದರ್ಶನ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ವಾ ಮಾರ್ಗದ ಅನುಯಾಯಿಲಾ ಆವಂದೆ ಸ್ವಂತಿಕೆನ್ ಮೆರೆಪಾಯಿನಾರ್.

ವಿದೇಶೊಡು ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ

ಯುರೋಪು ಖಂಡದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ದೇಶೊಲೆಗ್ ಪೋದು ಅಲ್ತ ಕಲಾ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ತೂಪಿನ, ಬೊಕ್ಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪುನ ಮಲ್ಲ ಆಸೆನ್ ಕಟ್ಟೊಂದು ಹೆಬ್ಬಾರ್ 1949ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಲಂಡನ್‌ಗ್ ಪಿದಡಿಯೆರ್. ಬಕ್ಕಿಂಗ್‌ಹ್ಯಾಮ್ ಶಾಯರ್ ಪನ್ಪಿ ಜಾಗ್‌ಡ್ ಆರ್ನ ಗುರು ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಜೆರಾರ್ಡ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್ನ ಭೇಟಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಲಂಡನ್‌ದ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿನ್ ತೂದು ಹೆಬ್ಬಾರ್‌ಗಾಯಿನ ಸಂತೋಸ ಪಂಡ ಆತೀತ್ ಅತ್ತ್. ಅರೆಗ್ ಬಡವು ಬಾಜೆಲ್ ಮದತ್ತ್‌ಪೋಂಡು. ತನ್ನ ಗುರು ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕನೇ ಪೊಸ ಪೊಸ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಒಂಜಿ ಮುಗ್ಧ ಬಾಲೆದ ಕುತೂಹಲದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಆರ್ ತೂಯೆರ್. ಈ ಸಮೃದ್ಧ ಅನುಭವದ ಸಹಾಯೊಡು ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಬರೆದ ಲಂಡನ್‌ದ 'ಇಂಪಿರೀಯಲ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್'ಡ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ತೆರ್. ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಜೆರಾರ್ಡ್. ಉಂದು ವಿದೇಶೊಡು ನಡತ್ತಿನ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರದರ್ಶನ. ಈ ಪ್ರದರ್ಶನದ 'ವಿಮರ್ಶೆಲೆನ್' ಓದಿನ ಭಾರತದ ಹೈಕಮಿಷನರ್ ವಿ.ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೆನನ್ 'ಇಂಡಿಯಾ ಹೌಸ್'ಡ್ ನಡಪುನ ಪ್ರದರ್ಶನೊಡು ಪಾಲ್‌ಗೆತೊನೊಡುಂದು ಹೆಬ್ಬಾರ್‌ಗ್ ಆಮಂತ್ರಣ ಕೊರಿಯೆರ್. ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನೊನು ಆರೇ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಈ ಕಲಾವಿದಗ್ ಉಂಡಾಯಿನ ಧನ್ಯತಾಭಾವೊನು ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಶಬ್ದೊಲು ಯಾವಂದ್. ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಹಾಲೆಂಡ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶೊಲೆಗ್ ಪೋದು ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನೊಲೆನ್ ತೂಯೆರ್. ಇಡೀ ದೇಶನೇ ಒಂಜಿ ಮ್ಯೂಸಿಯಮ್-ಇಂದ್‌ದ್ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕಂತಿನ ಇಟಲಿಡ್ ಸಂಚಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ದ ರಮಣೀಯ ನಿಸರ್ಗದ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೊರಿಯೆರ್. 'ನವ್ಯತೆ' ಪಂಡ ವಿಕೃತಿ ಅತ್ತ್‌ಂದ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆರ್ನ 'ಪಂಡಿತರು', 'ಜಾನುವಾರು ಜಾತ್ರೆ', 'ಗೌಳಿತಿಯರು', 'ಜೀವನೋಲ್ಲಾಸ', 'ಹರಿಜನರ ನೃತ್ಯ', 'ಹೋಳಿನೃತ್ಯ', 'ಕಲಾವಿದ ಮತ್ತು ತಾಯಿ' ಈ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ತೂದು ಕಲಾರಸಿಕೆರ್ ಉಂದು, 'ಭಾರತದ ಆತ್ಮ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ನ ಬೆರಿಬೊಟ್ಟೆರ್, ಸಂಮಾನ ಮಲ್ತೆರ್.

ಯುರೋಪು ಖಂಡದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೇಂದ್ರ ನಗರ ಪ್ಯಾರಿಸ್. ಮೂಲು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪೆರೆಂದೇ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸುಮಾರ್ ಐನರೆ ತಿಂಗೊಲು ಇತ್ತೆರ್. ತನ್ನ ಕಲಾಪರಿಷ್ಕಾರೊಗು ಈ ನಗರದ ದೇಣಿಗೆ ಅಪಾರ ಇಂದ್‌ದ್ ಆರ್ ಪನ್ತೆರ್. ಪಿಕಾಸೋನ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ತೂದು ವಿಸ್ಮಯ ಪಡೆಯೆರ್. ಅಧ್ಯಯನದ ಪೊರ್ತುಡು, ಅಲ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಏತ್ ನಿಷ್ಠೆಡ್ ಕಲ್ಪುವೆರ್, ಒಂಜಿ ಕ್ಷಣಲಾ ಹಾಲ್ ಮಲ್ಪಂದೆ, ಸೋಮಾರಿ ಆವಂದೆ ನಿತ್ಯ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲೆರಾದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಭಾರತೊಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಕೇವಲ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ, ಡಿಗ್ರಿಗಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಕಲ್ಪುವೆರ್. ಕಲಾಕೌಶಲದ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಕುಲು

ಮಲ್ಪುವೆರ್-ಪನ್ಪಿನ ಬೇಜಾರ್‌ದ ಪಾತೆರ ಆರ್ ಪಣೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಆರ್ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಿನ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಜುಲಿಯೆನ್ ಒಂಜಿ ಮುಕ್ತ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಲೆಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊರ್ಪಿನ ಸೃಜನ ಕೇಂದ್ರ. ಅವ್ಲು ಗುರು ಶಿಷ್ಯ ಸಂಬಂಧ ಪಂಡ, ರಡ್ಡ್ ಇಷ್ಟೆರೆನ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧ. ಮೂಲು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಮಸ್ತ್ ಕಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಕಾಲ ಕಾಲೊಗು ಕಲಾ ವೈವಿಧ್ಯ ಬದಲಿ ಆಪಿನವು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ದ ವಿಚಿತ್ರ ಗುಣ. ಆಂಡ ಆರ್ ತನ್ನ ದೇಶೀ ಗುಣೊನು ಬುಡಂದೆನೇ ಬುಲೆಯೆರ್. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಲಾವಿದೆ ರುವಾ, ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ 'ಜಾನುವಾರು ಜಾತ್ರೆ' ಚಿತ್ರೊನು ತೂದು ಬಾರೀ ಮೆಚ್ಚಿದ್ ಕೇಂಡೆರ್‌ಗೆ-' ಈ ಇಡೆ ದಾಯೆ ಬತ್ತಪ್ಪಾ, ಮೂಲು ಈ ಕಲ್ಪುನಂಚಿನ ದಾದ ಉಂಡು?' ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಜಾಗೆಡ್‌ಲಾ ಕಲ್ಪುನಂಚಿನ ಸಂಗತಿಲು ಮಸ್ತ್ ಉಂಡು. ಕಲೆ, ಒಂಜಿ ಪ್ರವಾಹ. ಅಯಿತ ಗತಿ ನಿರಂತರ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನು ದೀವೊಂದು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ತನ್ನ ಭಾವಕ್ಷೇತ್ರೊನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ಡ್ ಆರ್ನ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನಲಾ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಕಲಾ ವಿಮರ್ಶಕೆರ್ ಅವೆನ್ ಮೆಚ್ಚುನೆತ್ತ ಇಡೆಟ್ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಲಾ ಕೊರ್ದು ಅನುಕರಣೆಡ್ದ್ ದೂರನೇ ಉಂತುಲೆಕ್ಕ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ಡ್ ಭಾರತೀಯ ಕಾದಂಬರಿಕಾರೆ ರಾಜಾ ರಾಯೆರ್ ತಿಕ್ಕೆರ್. ಆರ್ನ ಒಟ್ಟುಡು ನಡತಿನ ಚರ್ಚೆಲು ಹೆಬ್ಬಾರ್ದ್ ಕಲೆಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನವು. ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ದ ದೂತಾವಾಸೊಡು (ರಾಯಭಾರಿ ಕಚೇರಿ) ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಬರೆಯಿನ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರೊಗು ಸ್ಥಾನ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಕಲಾವಿದಗ್ ತೃಪ್ತಿ ಆಂಡ್. ಪಿಕಾಸೊ ಮಾತ್ರ ಮನಸ್‌ಡ್ದ್ ಮಾಜಿದ್ ಪೋಯಿಜಿ. 'ಕಲೆ' ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಸಂಕೇತ. ಇತ್ತಿನೆನ್ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ಪನ್ಪಿನಾಂಡ ಅವು ಕಲೆ ಆವಂದ್. ಇಂಚಂದ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿನ ಪಿಕಾಸೋ 'ಮಹಾಗುರು'- ಇಂದ್‌ದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಗೌರವ ಸಂದಾದೆರ್. 'ಗ್ವೆರ್ನಿಕಾ'- ಉಂದು ಪಿಕಾಸೋನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿ. ಯುದ್ಧದ ಪೊರ್ತುಡು ನಾಝಿ ಸೈನಿಕೆರ್ ಈ ಚಿತ್ರೊನು ತೂದು ಕೋಪೊಡು ಕೇಂಡೆರ್‌ಗೆ-'ಉಂದು ಏರ್ ಮಲ್ದಿನಿ?' ಪಿಕಾಸೋ ಶಾಂತ ರೀತಿಡೇ ಉತ್ತರ ಕೊರಿಯೆಗೆ'ನಿಕುಲು'. 'ಗ್ವೆರ್ನಿಕಾ'- ಅತ್ಯಾಚಾರೊನು ಬಿಂಬಿಸಾವುನ ಚಿತ್ರ!

ಬಣ್ಣದ ಬದ್‌ಕ್

'ಬಾಂಬೆ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿ'ದ ಸದಸ್ಯೆರಾದ್ ಉಪ್ಪುನಗ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಸಕ್ರಿಯವಾದ್ ಬೆಂದೆರ್. 'ಮನೆಪಾಠ'- ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಟಪ್ಪ ಆರ್ನ ಚಿತ್ರೊಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಡಿಕೆಲಾ ಒದಗ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. 1953ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಡಿಲ್ಲಿಡ್ ಆರ್ನ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆತ್ತಿಬೊಕ್ಕ, ಆರ್ 'ಜಾಗೃತಿ' ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯೆರ್. ಉಂದೆನ್ ದಾಯೆ ಮೂಲು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ, ಅಯಿತ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಆತ್ ಅದ್ಭುತ. ಕಂಟೆಲೆನ್ ಉದ್ದ ಮಲ್ತೊಂದು ಕೆಲೆಪುನ ಕೋರಿ,

ಲ್ಯಾತ ಕಾರ್ದ್ ತಿರ್ತ್ ಸುಖನಿದ್ರೆ ಮಲ್ಪುನ ಕೋರಿದ ಕಿನ್ನಿಲು, ಬಾನದ ಮುಗಲ್‌ಗ್ ಮುತ್ತ್ ಕೊರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣ, ಕೋರಿದ ಕೆಲೆಪು ಉಂಡುಮಲ್ಪುನ ಧ್ವನಿ ತರಂಗೊಲು-ಉಂದು ಮಾತ ವರ್ಣವೈಭವದ ಮೂಲಕ, ಸೂಚನೆ ಕೊರ್ಪಿನ ಎಚ್ಚರಿಗೆದ ಸಂದೇಶೊಲು. ಉಂದು ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಸುಮಧುರ ಭವಿಷ್ಯದ ಮುಂಗೋಳಿ-ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುಗಾರ್ತೆ ಪಡೆತ್‌ಂಡ್. ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಕಷ್ಟ-ಕಾರ್ಪಣ್ಯ ಮಾಜೊಂದು ಭವಿಷ್ಯದ ಆಶಾಕಿರಣ ಉಳೆವೊಂದು ಉಡಲ್ ಸಂಪು ಆವೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಆರ್ ಬರೆಯಿನ ಈ ಚಿತ್ರ ಆರ್ನವೇ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಭಾಷ್ಯ! ದೇಶ, ಒಂಜಿ ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ. ಚಿತ್ರಕಲೆ ಒಂಜಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಶೈಲಿನ್ ಎಂಚ ಉಂಡುಮಲ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನೆಕ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ತೂವೊಡು.

1953ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಪ್ರಥಮ ಭಾರತೀಯ ಕಲಾ ನಿಯೋಗದ ಸದಸ್ಯೆ ಆದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ರಷ್ಯಾ, ಪೋಲೆಂಡ್, ಪ. ಜರ್ಮನಿ, ಲಂಡನ್, ಪ್ಯಾರಿಸ್-ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಕೋಡಿಲೆಗ್ ಪ್ರವಾಸ ಮಲ್ದೆರ್. ಈ ಅನುಭವದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆನ್ ತನ್ನ ಪ್ರವಾಸದ ದಿನಚರಿಡ್ ಪಂಡೊಂದೆರ್.

ರಷ್ಯೊಡು ಆರ್ ತೂಯಿನ ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಡು ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣದ ರಷ್ಯನ್ ಭಾಷಾನುವಾದದ ಕೃತಿಕುಲು ಉಂಡುಂದು ಬರೆತೆರ್. 'ಲೇಖಕೆರ್ನ ದಿನಾಚರಣೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪೊಡೇ ಪನ್ಪಿನ ನಿಯಮ, ಸುಮಾರ್-60 ಭಾಷೆಲೆದ ಗ್ರಂಥ ಸಂಗ್ರಹ, ಉಂದು ಮಾತ ನಮ್ಮ ಅನುಕರಣೆ ಮಲ್ಪುನಂಚಿನ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಗತಿಲು. ರಷ್ಯಾದ ಮಾಮಲ್ಲ ಕಲಾವಿದೆ 'ಎಹರೆನ್ ಬರ್ಗ್' ಇಂಚ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ-'ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಗೀತ-ನೆಡ್ದ್ ಆಸ್ವಾದನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಒಂತೆ ಕಷ್ಟ ಉಂಡು. ಚಿತ್ರಕಲೆಟ್ 'ನವ್ಯ'ದ ಗ್ರಹಣ ಮಲ್ಪೆರೆ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತು ತಾಗುಂಡು. ಉಂದು ಮಾತ ತತ್ಕಾಲೀನ ಅಭಿರುಚಿಕ್ ಸೇರಿನ ವಿಷಯ. ಅಡ್ಡ ಸಾದಿ ಪತ್‌ದ್ ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಲ್ಪುನಕ್‌ಲೆಗ್‌ಲಾ ಆಯೆ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಪಂಡೆಗೆ-'ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದು ಪಾತೆರುನಕುಲು ರಸಜ್ಞೆರ್. ಅರ್ಥ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ತೋಜಾವುನಕುಲು ಕೇವಲ ಭ್ರಮಾತೀತೆರ್'. ಉಂದು ಮಾತ ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗುಲಾ ಸಂದುನ ಹೇಳಿಕೆ.

1949ನೇ ಇಸವಿಡ್ದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ದಿನಚರಿ ಬರೆಪಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಮಸ್ತ್ ಇಂಚಿನ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ತೆರಿವೊನೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಪುಂಡು.

ಒರಿ ಕಲಾವಿದೆ ಎಂಚ ಬುಲೆವೊಂದು ಪೋಪೆ, ಆಯನ ಸಾಧನೆಡ್ ಪ್ರಗತಿದ ಲಕ್ಷಣ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡಾ-ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಉತ್ತರ ತಿಕ್ಕುನು ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನೊಲೆಡ್ ಮಾತ್ರ. ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನೊಡು ಸಂಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಬೆಳವಣಿಗೆದ ಪರಿಚಯ ಆಪುಂಡು. ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಇಂಚಿನ ಏಕಾಂಗ ಪ್ರದರ್ಶನೊಲೆನ್ ಕೊರ್ತೆರ್.

1945ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಜಹಾಂಗೀರ್ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿಡ್ ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕನೇ ಆರ್ ವಿದೇಶೊಲೆಗ್ ಪೋಯಿನಿ ಪನ್ಪಿನವು ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ.

ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನ-ಆತ್ ಸುಲಭದ ವಿಷಯ ಅತ್ತ್. ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿಡ್ ಅವಕಾಶ ತಿಕ್ಕೊಡ್ಡ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಕಾಪೊಡು. ಅಂಚೆನೇ ಪ್ರಭಾವಶಾಲೀ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆನ ಪರಿಚಯ ಬೋಡು. ಅವಕಾಶ ತಿಕಿಬೊಕ್ಕ ಆತೇ ಪ್ರಚಾರ ಬೋಡು. ಕೃತಿಕುಲು ಮಾರ್‌ದ್ ಪೋಯಿಜಿಡ ನಷ್ಟೊನು ಒತ್ತೊನೊಡು, ಸರಿಯಾಯಿನ ವಿಮರ್ಶೆ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಬತ್ತ್‌ಜಿಡ ಮಾರಾಟ ಖೋತಾ ಆಪುಂಡು. ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ವಿಮರ್ಶೆ, ಅರ್ಧ ಬೆಯ್ತಿನ ನುಪ್ಪುದ ಲೆಕ್ಕ. ಈತ್ ಮಾತ ಅಡೆ-ತಡೆತ ನಡುಟು ಕಲಾವಿದೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಯಿನ ಸಂಬಂಧೊನು ಕಟ್ಟೊಡು. ಸುರೂತ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಅನುಭವ, ಆತೊಂಜಿ ಹಿತವಾದ್ ಇತ್ತ್‌ಜಿಡಲಾ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಆತ್ಮನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಲ್ತೊಂದು, ಸ್ವವಿಮರ್ಶೆನೇ ಪತ್ತೊಂದು ದುಂಬು ನಡತ್ತೆರ್. ಒವ್ವೆ ಪಕ್ಷ-ಪಂಥೊಗು ಬಾಯಿ ಆದ್, ಕಲೆ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಆರ್ನ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆ. ಅಂಚಾದ್ ಆರ್ ಆರ್ನನೇ ಸಾದಿ ಪತ್ಯೆರ್. ಬುಲೆಯೆರ್. ಪರಿಪೂರ್ಣ ನಿಸರ್ಗ, ಆರ್ನ ಪ್ರೀತಿದ ವಿಷಯ. ಸಮಾಜದ ಪಾರ್ಶ್ವ ಚಿತ್ರಣ, ಆರ್ ಮೆಚ್ಚಂದಿನ ಸಂಗತಿ.

1961ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಬ್ರೇಜಿಲ್ ದೇಶದ 'ಸಾವೊಪಾವ್ಲೊ' ನಗರೊಡು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿತ್ರೋತ್ಸವ ನಡತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ 'ಮಾಹಿಮ್ ದರ್ಗಾ', 'ಪಂಜರದ ಹಕ್ಕಿಗಳು', 'ಪ್ರಬಂಧ', 'ಜಾಡಮಾಲಿ', 'ಪಥಿಕರು' ಚಿತ್ರೊಲು ಬಾರೀ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆವೊಂಡ.

1964ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಬೊಂಬಾಯಿದ ತಾಜ್‌ಗ್ಯಾಲರಿಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಆರೆಗೊಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಸುದ್ದಿಲಾ ತಿಕ್‌ಂಡ್. ನ್ಯೂಯೋರ್ಕ್‌ದ ಜಾಗತಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಳಿಗೆಡ್ ಭಾರತೀಯ ವಿಭಾಗದ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರೊಗು ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ 'ನವಿಲ್'ದ ಚಿತ್ರ ಆಯ್ಕೆ ಅತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನ ವಿಷಯ ಆರೆಗ್ ಬಾರೀ ಸಂತೋಸ ಕೊರ್ದುಂಡು. ನ್ಯೂಯೋರ್ಕ್‌ಗ್ ಪೋದ್ ಪತ್ತ್ ದಿನೊಟು ಆ ಬೃಹತ್ ಚಿತ್ರೊನು ಆರ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಮಸ್ತ್ ಕಲಾವಿದೆರ್ನ ಪರಿಚಯಲಾ ಆರೆಗ್ ಆಂಡ್. ಭಾರತದ 'ಪಿಕಾಕ್ ಪ್ರಕಟಣಾಲಯ' ಉಂದು ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ರೇಖಾಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದ್ 'ಹಾಡುವ ರೇಖೆ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆರೆಗ್ ಒಪ್ಪಿಸಾಂಡ್.

ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಡ್ ನಡತ್ತಿನ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನೊಡು ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತ್‌ಸಾವಿರ ಫ್ರಾಂಕ್ ದುಡ್ಡು ಗಳಿಕೆ ಆಂಡ್. ಈ ಆನಂದದ ಅನುಭವೊನು ಆರ್ ಮದತ್ತ್‌ಜೆರ್. ದಾಯೆಪಂಡ ಕಲಾವಿದನ ಗಳಿಕೆಗ್ ಅರ್ಥ ಬರ್ಪಿನಿ ಕಲಾರಸಿಕೆರ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಡ್ದ್-ಇಂಚಿನ ಸಂದರ್ಭ ತಿಕ್ಕುನೇ ಬಾರಿ ಅಪರೂಪಂದ್ ಆರ್ ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆಯೆರ್.

1969ನೇ ವರ್ಷ. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಸಿಡ್ನಿಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ 21 ಚಿತ್ರೊಲು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಅವಕಾಶ ಪಡೆವೊಂಡ. ಈ ಕಲಾಯಾತ್ರೆಗ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ದಿನಕುಲು ಮಿತ್ರೆರಾಯಿನ 'ಬ್ರೋಶೆ' ದಂಪತಿಲು. 'ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್' ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಕಲಾವಿದನ ಸಂದರ್ಶನ ಪ್ರಕಟ ಆಂಡ್. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಮನ್ವಯದ ಸಿದ್ಧಿ ಈ ಚಿತ್ರೊಲೆಡ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡುಂದು ಆ ಪತ್ರಿಕೆ ವರದಿ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಪಂಡೆರ್- 'ಚಿತ್ರಕಲೆ ಬಜೀ ಬಣ್ಣದ ರಂಗೋಲಿ ಅತ್ತ್. ವಸ್ತು ಬೊಕ್ಕ ರೂಪ ಪರಸ್ಪರ ಸೇರೊಂದು ಒಂಜಿ ಆಪಿನವೇ ಕಲೆ. ಯಂತ್ರ ಯುಗದ ಮನುಷ್ಯೆ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಅಪಾರ ಅರ್ಥ ಉಂಡು. ಉಂದೆನ್ ನೆನೆಪು ಮಲ್ತ್‌ಕೊರ್ಪಿನವು ಕಲಾವಿದೆರೆನ ಕರ್ತವ್ಯ' ಉಂದುವೇ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಯಶೋಗಾಥೆದ ಮೂಲ ತತ್ತ್ವ.

1984ನೇ ವರ್ಷ, ಪಶ್ಚಿಮ ಜರ್ಮನಿಡ್ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉತ್ಸವ ನಡತ್ತ್ಂಡ್. ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನೊಗು ಅವ್ಲ ಅವಕಾಶ ತಿಕ್ಂಡ್. ಆರ್ ಸ್ವೈಡ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲವು ಉಪನ್ಯಾಸಲಾ ಕೊರಿಯೆರ್. ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಚಿತ್ರೊಲೆಡ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ರಹಸ್ಯ ಉಂಡು. ಅವೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪುನ ಕಾವ್ಯಶಕ್ತಿ ಉಂಡುಂದು ಅಲ್ತ ವಿಮರ್ಶಕೆರ್ ಬರೆಯೆರ್. ತೂಪಿನಾಯಗ್ ಚಿತ್ರ ಅರ್ಥ ಆವೊಡೇ ಪಂಡೇದ್ ಇಜ್ಜಿ, ಆಯೆ ಒಂಜಿ ನಿಮಿಷ ಅಯಿತ ಎದುರು ಉಂತಿಯೆಡ, ಆಯನ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಸಂತೋಸದ ಅನುಭವ ಆಂಡ್ಂದ್ ಗೆನಿಪೊಡು. ಕಲಾವಿದಗ್ ಉಂದುವೇ ಮಲ್ಲ ತೃಪ್ತಿ.- ಉಂದು ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಒರ್ತಿ ಜರ್ಮನ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ ಬರೆತಲ್. ಉಂದು ರಡ್ಡ್ ಸಂಪುಟೊಡು ಪ್ರಕಟ ಆತ್ಂಡ್.

ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ 'ಕಾರ್ಲಾಗುಹೆ' ಚಿತ್ರ ರಚನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ (1939) 'ಮಾಹಿಮ್ ದರ್ಗಾ' (1954) ಮುಟ್ಟ ಹಂತ ಹಂತವಾದ್ ಪ್ರಗತಿದ ಸಾದಿಡೇ ನಡತ್ತಿನಾರ್. ವಿಶಾಲವಾಯಿನ ವಿಶ್ವನೇ ಕಲಾವಿದನ ಚಿತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿಗ್ ಪ್ರೇರಣೆ. ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಸಮುದಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞೆ 'ಜಾನ್ ಬವರ್ಸ್' ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಆಪ್ತ ಮಿತ್ರೆ. ಆರ್ ಈ ಪ್ರತಿಭಾವಂತನ್ ಮೈಸೂರುಗು ಲೆಪುಡಾದ್ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಭವನೊಗು ರಡ್ಡ್ ಮಲ್ಲ ತೈಲಚಿತ್ರ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೆರ್. 1970ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊಡ್ದ್ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆಯೆರ್. 1985ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮೈಸೂರುಡು ನಡತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು 'ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿಲಾ ಆರ್ನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್-ಉಂದೆನ್ ಒಂಜಿ ಕಲಾಶಾಲೆ ಆದ್

ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ದೆರ್.

ಕಲೆಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ಒವ್ವೇ ಕೆಲಸೊಡುಲಾ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಉತ್ಸಾಹೊಡು ಸೇರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಕಲಾವಿದಗ್, ಏಕಾಂತ ಪ್ರಿಯ ಆಂಡಲಾ ಈ ಕಲಾವಿದಗ್ ಲೋಕಾಂತಲಾ ಪ್ರಿಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್ ಬರೆತೆರ್.

ಕೀರ್ತಿ ಪತಾಕೆ

ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ಪುನ ಮಸ್ತ್ ಆಸೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚೆನೇ 1955ನೇ ವರ್ಸೊಡು ತಾನ್ ವಾಸ ಮಲ್ಪುನ 'ಸನ್‌ಶೈನ್' ಕಟ್ಟಡದ ತಾರಸಿಡ್ ಎಲ್ಯ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಕಟ್ಟೊಂಡೆರ್. ಇಡೆಗ್ ಜಾನ್ ಬವರ್ಸ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ 'ಯುನೆಸ್ಕೊ' ಸಂಸ್ಥೆ, ವಯಸ್ಕೆರೆಗ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುನ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕೊಗು ಚಿತ್ರ ಬರೆವೊಡುಂದು ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆನ್ ಮೈಸೂರುಗು ಆಹ್ವಾನ ಮಲ್ತೆರ್. ಪಠ್ಯ ರಚನೆಗ್ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸನ್ನಿವೇಶೊಲೆಗ್ ಅನುಗುಣವಾದ್ ರಚನೆ ಆಪಿನ ಈ 'ಮೂಲಭೂತ ಶಿಕ್ಷಣ'ದ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗ್ ಜರ್ಮನಿ, ಹಾಲೆಂಡ್, ನಾರ್ವೆ, ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್-ಇಂಚ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೊಲೆಡ್ದ್ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞೆರ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಶಿಬಿರೊಡು ಸ್ವರೂಪೊಗು ಬತ್ತಿನ ಪಠ್ಯೊನು ಲಕ್ನೋದ 'ಲಿಟರೆಸಿ ಹೌಸ್' - ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕಣತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಬೂಕುಡು ಪ್ರತಿ ರಡ್ಡ್ ಪುಟೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಉಂಡು. ಉಂದು ಭಾರತೀಯ ಕಲಾವಿದಗ್ ಸಂದಿನ ಒಂಜಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನ್ನಣೆ.

ಡಿಲ್ಲಿಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಯಿನ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಮಹಾಸಭೆಕ್ ಒರಿ ಸದಸ್ಯೆ ಆದ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ನಾಮಕರಣ ಆಯಿನಪಗ ಆರೆಗ್ ಈ ಗೌರವ, ಮಸ್ತ್ ಕುಸಿ ಕೊರ್ಂಡ್. ಡಿಲ್ಲಿದ ಸಂಸತ್ ಭವನದ ಗೋಡೆಡ್ ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೋಳನ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ದಂಡಯಾತ್ರೆದ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರ ಬರೆಪಿನ ಅವಕಾಶಲಾ ಆರೆಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಕ್ರಮೇಣ ಆರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ ತ್ರಿಸದಸ್ಯ ಸಮಿತಿದ ಒರಿ ಸದಸ್ಯೆ ಆದ್, ಭಾರತೀಯ ಕಲಾ ಸಂಸ್ಥೆದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಆದ್ ಪ್ರಗತಿ ಪಡೆಯೆರ್. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಸೋಲುದ ಅನುಭವ ಆತಿನಲಾ ಉಂಡು. ಆಂಡ ನಿರಾಶೆಡ್ ಆರ್ ಕುಂದಂದೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಇತ್ತೆರ್. ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಪ್ರವಾಸದ ಪೊರ್ತುಡು ಆರ್ 'ಕೋಳಿ ಕಾಳಗ' ಪನ್ಪಿನ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯೆರ್. ಅವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿ ಪನ್ಪಿನ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯೆಂಡ್.

1961ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ 'ಪದ್ಮಶ್ರೀ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವ್ವೇ ವರ್ಷ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ಡ್ ನಡತ್ತಿನ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಅಹಮ್ಮದಾಬಾದ್ ದರ್ಶನದ ಅನುಭವೊಲು, ಕಲಾವಿದನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ತೃಪ್ತಿ, ಸಂತೋಷ ಉಂಡುಮಲ್ತ್‌ಂಡ್.

ಉಂದುವೇ ಸಂತೋಸೊಡು ಆರ್ ತಾಂಕ್‌ದಿನ ಪುಚ್ಚೆ, ಆರ್ನ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗು ಬತ್ತ್‌ದ್, ಬುಡ್ಪಾದ್‌ಕೊರಿನ ರೆಯಿನ್‌ಕೋಟುದ ಮಿತ್ತ್ ಮೂಜಿ ಕಿನ್ನಿ ದೀಂಡ್‌ಗೆ. ಉಂದೊಂಜಿ ಶುಭ ಗಳಿಗೆಂದ್ ಆರ್ ಬರೆತೆರ್. ಮಾನವ ಪ್ರೀತಿಡ್ದ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲ್ಲೆ ತಾಂಕನದ ಪ್ರೀತಿ, ಮೂಕ ಮಮತೆ. ಕಲಾವಿದನ ಕೋಮಲ ಹೃದಯದ ಆವಿಷ್ಕಾರೊಗು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಯಿನವು ಉಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗ್ ಆರ್ ಬರೆಯಿನ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರಗತಿ, ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಧನೆ-ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ತೋಜಾವುನೆತ್ತ ಇಡೆಟ್, ವಿಸ್ಫೋಟದ ನಡುಟು, ಪಚ್ಚೆದ ಇರೆಕುಲು ತೆಗುಲುನ ಒಂಜಿ ಆಶಾಭಾವೊನು ಆರ್ ಬುಡ್ಪಾದೆರ್. ಮನುಷ್ಯನ್, ಈ ಭೂಮಿನ್, ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ವಿಜ್ಞಾನ ಬುಲೆವೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ನೆತ್ತ ಅರ್ಥ. ಆರ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಕ್‌ಲೆಡ್ ಉಂದುಲಾ ಒಂಜಿಂದ್ ಪನೊಲಿ.

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಿಲ್ಪಿ ಮೈಕೆಲ್ ಏಂಜಲೋನ ಬಾರೀ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರೊನು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಏಪಲಾ ನೆನೆಪು ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಬಾಕಿದಕ್‌ಲೆಗ್ ಅವೆನ್ ಪನೊಂದುಲಾ ಇತ್ತೆರ್.

ಅವು ಇಂಚ ಉಂಡು

'ವಿನಾ ಕಾರಣ ಅಪವಾದ ತುಂಬಾವುನ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ, ಬೊಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಬದ್‌ಕ್ ಉಂದುವೇ ಉತ್ತರ....., ಸೈನಾಟಲಾ ನಮ ಕೆಲಸ ನಮ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಉಪ್ಪುನವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.... ವಿನಾಶದ ಶಕ್ತಿಲೆಗ್ ನಮ್ಮ ಸೃಜನಶೀಲ ಮನಸ್ಸ್ ಏಪಲಾ ತರೆ ತಗ್ಗಾವೆರೆ ಬಲ್ಲಿ'

ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಬೊಕ್ಕ ಸ್ವಂತಿಕೆಗ್ ನೆಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್‌ದ ವಿವರಣೆ ಬೊಡ್ಚಿ.

ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್ ಯಕ್ಷಗಾನೊಡು ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಗೊಲೆನ್ ಮಲ್ಪುನಗ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಆರೆಗ್ ಸಹಾಯ ಕೊರ್ಪಿನ 'ಮಿತ್ರಕೂಟ' ಅಸ್ತಿತ್ವೊಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ದಿ| ಮೂಡಬಿದಿರೆ ಸಂಜೀವ ರಾಯೆರ್, ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳೆರ್ ಸಕ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆರಾದಿತ್ತಿನ ಈ ಕೂಟದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್. 'ಅಭಿಮನ್ಯು ವಧೆ' ಬೊಕ್ಕ 'ಭೀಷ್ಮ ವಿಜಯ' ಈ ರಡ್ಡ್ ಪ್ರಸಂಗದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬ್ಯಾಲೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಪತ್ತ್ ವರ್ಸೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಉಡುಪಿದ ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾಂಗಣೊಡು ಕಾರಂತೆರ್ನ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬೊಕ್ಕ ಯಕ್ಷರಂಗ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆವೆರೆ ಬೊಂಬಾಯಿದ 'ಮಿತ್ರಕೂಟ'ನೇ ಕಾರಣ.

ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರೆ ಲೆಕ್ಕನೇ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ ಬಾರಿ ಗೌರವ ದೀತಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಂಡ ಕವಿ ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ. ಈ ಕವಿನ ಪ್ರಣಯ ಕವಿತೆಲೆಗ್ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ರೇಖಾಚಿತ್ರೊಲೆನ್

ಬರೇದ್ ಕೊರ್ದ್ ಆ ಬೂಕುನು ಪೊರ್ಲುಮಲ್ದೆರ್. 'ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ' ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ದಿನ ಈ ಬೂಕುದ ಪುದರ್ 'ಒಲವೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕು' ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಕಾರೆ ಶ್ರೀ ರಂಗೆರ್ನ ಸಂವಾದ ಶಕ್ತಿನ್ ಆರ್ನ 'ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ' ನಾಟಕೊಡು ತೂದು, ಸ್ಟುಡಿಯೊಡು ಕೇಂದ್ ಮೆಚ್ಚೆರ್. ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅತ್ತ್, ಆಂಡಲಾ ಕಲೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂದೊನು ಆರ್ ಏಪಲಾ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಲ್ತ್‌ಜೆರ್. ಅಂಚನೇ ಕಲೆ ಬೊಕ್ಕ ವಿಜ್ಞಾನ ರಡ್ಡೆಕ್ಲಾ ಮೂಲ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಒಂಜೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಂಬುದಿನ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ವಿಜ್ಞಾನಿ ಭಾಭಾ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಅವಘಡೊಡು ಕಾಲವಶ ಆಯಿನಪಗ 'ಆಕಾಂಕ್ಷೆ'- ಪನ್ಪಿನ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯೆರ್. ನೆಟ್ಟ್ ಒರಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಸೂರ್ಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಚಂದ್ರನ ಕಡೆಕ್ ಮೋನೆ ದೀದ್, ರಡ್ಡ್ ಕೈ ನೀಡ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆನ್ ಮುಟ್ಟುನ ಬಯಕೆ ತೋಜಾವುನ ಪೊರ್ಲುದ ಕಲ್ಪನೆ ಉಂಡು.

1978ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್ನ 'ಮೂಕಜ್ಜಿ' ಕಾದಂಬರಿಗ್ 'ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಸಂದ್‌ನಗ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಬಾರೀ ಕುಸಿ ಪಡೆಯೆರ್. ಟಿ.ವಿ.ಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಕಾರಂತೆರ್ನ ಸಂದರ್ಶನ ನಡಪುಲೆಕ್ಕ ಆರ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ದೆರ್. ಅವ್ವೇ ವರ್ಸ ಕಾರಂತೆರ್ನ 'ಕಲಾ ಪ್ರಪಂಚ' ಪ್ರಕಟ ಆಂಡ್. ವಾ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡುಲಾ ಅದಮುಟ್ಟ ಅಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಗ್ರಂಥ ಬೈದಿಜಿ. ಕನ್ನಡೊಡು ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಅಪರೂಪದ ಗ್ರಂಥ ಕೊರಿನ ಕಾರಂತೆರೆನ್ ಅಭಿನಂದನೆ ಮಲ್ತಿನತ್ತಂದೆ, ಉಂದೆನ್ ಓದುನ ಕನ್ನಡಿಗೆರ್ ಭಾಗ್ಯವಂತೆರ್ ಇಂದ್‌ದ್ ಆರ್ ಪಂಡೆರ್. ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪೊಡುಲಾ ಜನ ಸಂಚಾರಿ ಆವೊಡು ಪನ್ಪಿನವು ಆರ್ನ ಆಸೆ.

ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ಬಾಂದ್ರಾದ ಕಲಾನಗರೊಡು 500 ಚದರ ಅಡಿ ಜಾಗೆ ತಿಕ್ಕೊಂಡ್. ಲೈಕ್ ಅಪಗ 752 ರೂಪಾಯಿ ಆರ್ ಕೊರ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಕಲಾವಿದೆರ್‌ಗಾದೇ ಸರಕಾರ ರಿಯಾಯಿತಿಡ್ ಕೊರ್ತಿನ ಜಾಗೆ. ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಇಲ್ಲ್, ಸ್ವಂತ ಸ್ಟುಡಿಯೋ, ಈ ಒಂಜಿ ಭಾವನೆನೇ ಆರ್ನ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಗ್ ನನಲಾತ್ ಬಲ ಕೊರಿನವು 1964ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಆಂಡ್. 1966ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಕಟ್ಟಡ ಪೂರ್ಣ ಆಂಡ್. ಲೈಟ್ ವಿಶಾಲವಾಯಿನ ಸ್ಟುಡಿಯೋ, ಲೈತ ಪಿದಯಿದ ಗೋಡೆಡ್ ತಂತಿ, ಗ್ಲಾಸ್, ಸ್ಟೇನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತಿನ ಸೂರ್ಯನ ಬೃಹತ್ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರ-ಉಂದು ಮಾತ ಸೇರೊಂದು ಗೃಹಪ್ರವೇಶಲಾ ನಡತ್ಂಡ್.

ಕ್ರಮೇಣ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಸುತ್ತ ಕೈತೋಟ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಂಡ್. ನಡ್‌ದ್ ನಾಲ್ ವರ್ಸೊಡೇ ಗೆಂದಾಲಿ ಬೊಂಡದ ಕೊಂಬು ಉಡೇರ್ದ್ ಬನ್ನಗ, ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಸೀತಮ್ಮನ ನೆನೆಪಾಂಡ್‌ಗೆ. ತನ್ನ ಬದ್ಕ್ ಒಂಜಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಲೆಕ್ಕ. ಏತೋ ಆಸೆ-ಆಕಾಂಕ್ಷೆಲು ಫಲ ಕೊರ್ಪಿನ ದಿನ ದೂರ ಇಜ್ಜಿ, ಪನ್ಪಿನ ಭರವಸೆ ಆರ್ನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಮೂಡ್ಂಡ್.

ಅಜಿಪ್ಪ ವರ್ಸ ದಾಟ್‌ದ್ ಉಂತುನಗ, ತಾನೊರಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಪನ್ಪಿನ ಆತ್ಮಸಂತೃಪ್ತಿ ಉಂಡಾಂಡ್. ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಏತೋ ಕಷ್ಟ-ಸಂಕಷ್ಟೊಲು, ಅತೃಪ್ತಿ ವಿರೋಧೊಲು, ಅನ್ಯಾಯದ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ಒದಗ್‌ದ್ ಬೈದ್‌ಂಡಲಾ ಆರ್ನ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞತೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಮಾಧಾನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ-ಆರೆನ್ ಕಾತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಮಲ್ಲ ಗುಣೊಕುಲು. ಎಲ್ಪ ವರ್ಸೊಗು ಮುಟ್ಟ ಆವೊಂದು ಬನ್ನಗ ಆರ್ನ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಗ್ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೇ ಇಜ್ಜಾಂಡ್.

ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಶಿಷ್ಯವೇತನೊಗು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ ಆಯ್ಕೆ, ರಾಜ್ಯ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನ ಉದ್ಘಾಟನೆ, ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಗೋವೆದ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಭೆ, 'ಪೂರ್ವಾವಲೋಕನ'ದ ಚಿತ್ರೊಲೆನ ಆಯ್ಕೆ, ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಪರ ರಾಜ್ಯೊಲೆಡ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ಪುಲೆಕ್ಕ ಶಿಷ್ಯವೇತನದ ಯೋಜನೆ, ಪ್ರಾಧ್ಯಪಕೆರ್ನ ಆಯ್ಕೆಗಾದ್ ಶಾಂತಿ ನಿಕೇತನೊಗು ಪ್ರಯಾಣ; 'ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಸೋವಿಯೆಟ್ ಕಲ್ಚರ್'ಡ್ 'ಹಂಗೇರಿಯನ್ ಗ್ರಾಫಿಕ್ ಆರ್ಟ್' ಪ್ರದರ್ಶನದ ಉದ್ಘಾಟನೆ, ಕೇಂದ್ರ ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಪುನರ್ ಪ್ರವೇಶ, ಏಕಾಂಗ ಪ್ರದರ್ಶನದ ತಯಾರಿ-ಇಂಚ ಪತ್ತ್-ಪದಿನಾಜಿ ಕಾರ್ಯೊಲು ಆರ್ನ ಬೆರಿ ಬುಡಂದೆ, ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಬೊಕ್ಕ ಕೀರ್ತಿ ರಡ್ಡೆನ್‌ಲಾ ಆರ್ನ ಬೊಕ್ಕಸೊಗು ದಿಂಜಾಯ. ಅಪಗಪಗ ವಿದೇಶೊಲೆಗ್ ಪ್ರಯಾಣ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಲ್ತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊಲ್ನಾ ಕರ್ತವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಆರ್ ನಡಪುಡ್ದೆರ್.

1980ನೇ ಇಸವಿಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ವಾರಪೂರ್ತಿ ಆರ್ನ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡತ್ತಿನವು ಒಂಜಿ ದಾಖಲೆ ಆಂಡ್. ಯಶಸ್ವೀ ಪ್ರಯೋಗದ ದೃಷ್ಟಿಡ್‌ಲಾ ಅಯಿಕ್ ಮಹತ್ವ ಉಂಡು. ದಾಯೆಪಂಡ ಪೊಸ ಪೊಸ ಗಿರಾಕಿಲು ಅಪಗ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕಲಾಸ್ವಾದನೆ ಮಲ್ತಿನತ್ತಾಂದೆ ಖರೀದಿಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಲಾವಿದಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರಿಯೆರ್.

ಒರಿಸ್ಸಾ ರಾಜ್ಯೊಡು ಪಟ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಪಂಡ ಅಗ್ಗದ ಮನರಂಜನೆದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸೊತ್ತು ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭಾವನೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಕೇಂದ್ರ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಈ ಪಟ ಚಿತ್ರಕಲೆನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಆರ್ ಭುವನೇಶ್ವರೊಡು ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಒಂಜಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ಪುನ ಕಾರ್ಯ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ತಾನೇ 'ವಿಶ್ವಚೈತನ್ಯ' ಪನ್ಪಿನ ಚಿತ್ರ ಬರೇದ್ ಪ್ರಚಾರಲಾ ಮಲ್ತೆರ್. ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ದೇಶೊಡು ಒಲ್ಪನೇ ಕಲಾ ಸಂಬಂದಿಯಾಯಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇತ್ತಿನಾಂಡ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಗೋವೆದ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜಿಗ್ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ, ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್‌ಡ್ ಪಿರಾಜಿ ಪನ್ಪಿನಾರ್ನ ಚಿತ್ರೊಲೆನ 'ಪೂರ್ವಾವಲೋಕನ', ಡಿಲ್ಲಿಡ್

ನಂದಲಾಲ್ ಬೋಸೆರ್ನ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ, ಲಕ್ನೋಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಲಾಕೇಂದ್ರದ ಉದ್ಘಾಟನೆ, ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ 'ಮೋಡರ್ನ್ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿ'ಗ್ ಜಾಗೆ ನಿರ್ಣಯ-ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಕೆಲಸೊನು ಆರ್ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಮದಪ್ಪಂದಿನ ಒಂಜಿ ಪ್ರಧಾನ ಘಟನೆ ಪಂಡ, ಆರ್ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಆದುಪ್ಪುನಗ ನಡತ್ತಿನ ಸಂಗತಿ. ಆರೆಗ್ 'ಸೋವಿಯೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಘೋಷಣೆ ಆಂಡ್. ಒಂಜಿ ಗೌರವದ ಸರಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಡ್ ಉಪ್ಪುನಗ ಆ ಹುದ್ದೆದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುನ ಸರಿ ಅತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದ್, ಅವೆನ್ ಬಹಿರಂಗವಾದ್ ನಿರಾಕರಣೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಪದನಿಮಿತ್ತವಾದ್ ಬರ್ಪಿನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತನಕ್ ಬೊಡ್ಚಿಂದ್ ಖಡಾಖಂಡಿತ ಪಂಡೆರ್. ವಾ ಒತ್ತಾಯೊಗುಲಾ ಬಗ್ಗ್‌ಜೆರ್. ಮಗ್ತ್ತ್ ವರ್ಸ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾದ್ ಬತ್ತಿನ ಈ ಗೌರವೊನು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತೆರ್.

ಒವ್ವೇ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಯತ್ನೊಡು ತಿಕ್ಕೊಡು ಪನ್ಪಿನವು ಆರ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ಪ್ರದಾನ ಮಲ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಪಿನ ಸಂದರ್ಭ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಆರ್ನ ಪುದರ್‌ದ ಪಿರಾವುಡು 'ಡಾ.' ಸೇರಿಸಾಯಿನ ಆರೆಗ್ ಇಷ್ಟ ಆಯಿಜಿ. ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಬೇತೆನೇ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆ ಮುದ್ರಣ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ತೂವೊಂಡೆರ್. ಅಯಿಟ್ 'ಡಾಕ್ಟರೇಟ್' ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಬಿರುದುಲೆನ್ ಸ್ವಾರ್ಥೊಗಾದ್, ಕೀರ್ತಿಗಾದ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಆರ್ನ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ. ಇಂಚಿನ ಮನಸ್ಸ್ ಬಾರಿ ಅಪರೂಪ.

1954ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆದ್‌ತ್ತ್ಂಡ್. ಅಯಿಟ್ ಸದಸ್ಯೆರಾದಿತ್ತಿನ ಒಂರ್ಬ ಖ್ಯಾತನಾಮ ಕಲಾವಿದೆರೆಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್‌ಲಾ ಸ್ಥಾನ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಈ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪ್ರಗತಿಗಾದ್ ಪದಿನೆಡ್ಮ ವರ್ಸ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ದುಡಿಯೆರ್. ಈ ಅವಧಿಡ್ ರಾಷ್ಟ್ರ, ಅಂತರ್‌ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಕಲಾವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಶಿಷ್ಯ ವೇತನ, ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ-ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಕಲೋಪಯೋಗಿ ಕೆಲಸ ನಡತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಉಲಯಿಡ್ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆ, ಸದಸ್ಯತನದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಆತ್ಮವಂಚನೆ-ಉಂಡಾನಗ ಆರ್ ಸದಸ್ಯತನೊಗು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊರಿಯೆರ್. (1972) ಅಕಾಡೆಮಿದ ವರಿಷ್ಠ ಮಂಡಳಿ, ಆರ್ ರಾಜೀನಾಮೆ ಪಿರ ಗೆತೊನೊಡುಂದು ಮಸ್ತ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. 'ಕಲಂಕ್ ನೀರ್‌ಡ್ ನೀಂದುನ ಸಮ ಅತ್ತ್' ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ನಿರ್ಧಾರ ಬದಲಿ ಮಲ್ತ್‌ಜೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ 1979ನೇ ಇಸವಿಡ್, ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಲ್ತಿನ ಹೆಬ್ಬಾರ್, 1980ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯೆರ್.

ಈ ಅವಧಿಡ್‌ಲಾ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ನ್ಯಾಯ ನಿಷ್ಠುರತೆನ್ ಬುಡ್ದುಕೊರ್ತುಜೆರ್. 1981ನೇ

ಇಸವಿಡ್ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ಡ್ ನಡತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಭೆಟ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಫೆಲೋಶಿಪ್‌ಗ್ ಐನ್ ಜನನ್ ಗೆತೊನುನ ನಿರ್ಣಯ ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಈ ಐನ್ ಜನಲಾ ಅಯೋಗ್ಯೆರ್‌ಂದ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ಗೊತ್ತು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ವಶೀಲಿಬಾಜಿ ನಡತ್ತಿನಲಾ ಆರ್ನ ಗಮನೊಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ವರಿಷ್ಠ ಮಂಡಳಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿತ್ತಿನ ಆರ್ ಈ ಐನ್ ಪುದರ್‌ನ್‌ಲಾ ಗೆತ್ತ್‌ಪಾಡ್ದ್, ಮಗತ್ತ್ ವರ್ಸ ಯೋಗ್ಯೆರೆನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅರ್ಹತೆ ಇತ್ತಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತಿಕ್ಕೊಡುಂದು ಆರ್ ಪೊಂರ್ಬಾಟ ಮಲ್ದಿನಾರ್. ಸರಕಾರ ಕೊರ್ಪಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊನು ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪೊಡು; ಸೇವಾಭಾವ ಮುಖ್ಯ. ಉಂದು ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಆದರ್ಶ.

ಕಲಾವಿದೆ, ತಾನೇ ಮಲ್ಲೆ ಇಂದ್‌ದ್ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡೆಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಪ್ರಪಂಚದ ಸರಿಯಾಯಿನ ಜ್ಞಾನ ತಿಕ್ಕೊಡಾಂಡ ಬೇತೆಕ್‌ಲೆನ ಕೃತಿಕ್‌ಲೆನ್ನಾ ತೂವೊಡು- ಇಂಚ ಎಣ್ಣ್‌ದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಆಶ್ರಯೊಡು ಅಖಿಲಭಾರತ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನದ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದು ಪ್ರಥಮ ಪ್ರದರ್ಶನ; ಕಲಾವಿದೆ ತನನ್ ತಾನ್ ತಿದ್ದೊನೆರೆ, ಆತ್ಮನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪೊನೆರೆ ಉಂದು ಸಹಾಯ ಆಂಡ್. ಯುವ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್.

'ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋದವನ ಶ್ವಾನ ಕಚ್ಚಬಲ್ಲುದೆ ಅಯ್ಯ' ಉಂದು ಬಸವೇಶ್ವರ ವಚನದ ನುಡಿ. ಒವ್ವೇ ಅಡೆ-ತಡೆ, ವಿರೋಧ ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಅಲಿಪ್ತ ಭಾವೊಡು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಹೆಬ್ಬಾರ್ ತನ್ನ ನಿಯತ್ತ್‌ದ ಬದ್‌ಕ್‌ನೇ, ಎದುರು ದೀಯೆರ್, ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಆರ್ನ ನಿಷ್ಠುರ ವರ್ತನೆ, ಸರಕಾರೀ ನಿಲೆಟ್‌ಲಾ ಅವಶ್ಯವಾದೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ವಿರೋಧಿ ಪಾತೆರೊಲು ಆರ್ನ ನೀತಿನ್ ಬದಲಿ ಮಲ್ಪುನ ಸಾಹಸೊಡು ಸೋತುದು ಪೋಯ. ಕುರ್ಸಿದ ಘನತೆನ್ ಕಾಪುನ ಕಾಳಜಿ ಆರೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡತ್ತಾಂದೆ ಕುರ್ಸಿ ಕೊರಿನಾಯನ ದಾಸೆ ಆಪಿನ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊನು ಮಾರುನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಆರೆನವು ಅತ್ತ್.

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಟ್ಟೊಡು ಉಪ್ಪುನಗಲಾ ಆರ್ ಸದಸ್ಯೆರ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಗೇ ಮನ್ನಣೆ ಕೊರ್ತಿನಾರ್. ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನು ಸಮಿತಿದ ಎದುರುಡು ದೀದ್ ಬಹುಮತದ ನಿರ್ಣಯೊನು ಮಾತ್ರ ಆರ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ದಿನಾರ್. ಸಭೆ, ದೀರ್ಘಕಾಲ ನಡತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಕಾರ್ಯಕಲಾಪೊಲು ಪೂರ್ಣ ಆವೊಡು. ಅವೆನ್ ಮುಂದುವರಿಸಾಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಡ್ ನಡಪುಡೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಜೆ.ಜೆ. ಕಲಾ ಶಾಲೆಡ್ ಶಿಕ್ಷಕೆ ಆದುಪ್ಪುನಗನೇ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಡ ಧೈರ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮನೋಭಾವ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಲ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಜೀವಂತ ಚಿತ್ರ ರಚನೆಗ್ ಪಿದಯಿಡ್ದ್ ಮಾಡೆಲ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ ಈ ಸಂದರ್ಭೊಡು

ಪಿದಯಿಡ್ದ್ ಕನಪಿನ ಬೊಡ್ಚಿಂದ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಡೇ ಒರಿಯೊರಿಯನ್ ಮಾಡೆಲ್ ಉಂತುಲೆಕ್ಕ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದು ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಬಾರಿ ಇಷ್ಟ ಆಂಡ್. ದಾದಾಂಡಲಾ ಪೊಸತ್ತ್ ಉಂಡು ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಸಾಹಸ ಆರ್ನ ಶಿಷ್ಯೆರೆಡ್‌ಲಾ ಉಂಡಾಂಡ್. ಕಲಾವಿಮರ್ಶೆ ವರ್ಗೊಡೇ ನಡಪುಲೆಕ್ಕ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಮಲ್ತೆರ್. ನೆಡ್ಡಾತ್ರ ಅಕ್‌ಲೆಕ್‌ಲೆನ ದೋಷೊನು ತಿದ್ದೊನೆರೆ ಸಾಧ್ಯಲಾ ಆಂಡ್. ಈ ಪ್ರೀತಿನ್ ಆರ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಮದತ್ತ್‌ಜೆರ್.

ನನೊಂಜಿ ಧೈರ್ಯದ ಪ್ರಕರಣ ನಡತ್ತಿನೆನ್ ಆರ್ ನೆನಪು ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ರಡ್ಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಸಮಯ (1943). ಅಪಗ ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲ್‌ದ ಕೆಲವು ತೀರ ಪ್ರದೇಶೊಲೆಗ್ ನಾಗರಿಕೆರ್ ಪ್ರವೇಶ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಆಲಿಬಾಗ್ ಪನ್ಪಿನ ಜಾಗೆಡ್ ಈ ಕಲಾವಿದನ ಕಣ್ಣ್ ರಂಗ್ ರಂಗ್‌ದ ಬಾನೊಗು ದಿಟ್ಟಿ ದೀಂಡ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ದುಂಬು ದುಂಬು ಪೋಯಿನ ತರುಣ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ತಾನ್ ನಿಷೇಧಿತ ಪ್ರದೇಶೊಗು ಕಾರ್ ದೀಡ್ಡಿನ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕರ್ನಲ್ ಒರಿ ಆರೆನ್ ಕೈದ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸಿಪಾಯಿಲೆಗ್ ಒಪ್ಪಿಸಾಯೆ. 'ಯಾನೊರಿ ಕಲಾವಿದೆ, ಸಾದಿ ತತ್ತದ್ ಬತ್ತಿನಾಯೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಏತ್ ನಟ್ಟೊಂಡಲಾ, ಆ ಸಿಪಾಯಿಲು 'ಗುಪ್ತಚಾರೆರ್ ಇಂಚೆನೇ ವೇಷ ಪಗತೊಂದು ಬರ್ಪೆನಿ; ಪಾತೆರಂದೆ ಬಲ್ಲ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊನೆಯೆರ್. ಅಪಗ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಫೀಸರ್ ಒರಿ ಸನ್ನೆಡೇ ಸಿಪಾಯಿಲೆಡ 'ಮ್ಯಾಚಸ್ ಉಂಡಾ'ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇಂಡೆಗೆ. ಕೂಡ್ಲೆ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಗಟ್ಟಿಡ್ 'ಎನಡ ಉಂಡು, ಯಾನ್ ಕೊರ್ಪೆ' ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ. ಆಯೆ ಕೈತಲ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕಡ್ಡಿ ಗೀರ್‌ನಗ ಹೆಬ್ಬಾರ್ 'ಸಾರ್, ಯಾನೊರಿ ಕಲಾವಿದೆ. ಜೆ.ಜೆ. ಕಲಾ ಶಾಲೆದ ಶಿಕ್ಷಕೆ;ಗುಪ್ತಚಾರೆಂದ್ ತಪ್ಪು ತೆರಿವೊಂದು ಎನನ್ ಎರೆಸ್ಟ್ ಮಲ್ದರ್' ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ. ಉಂದು ಸತ್ಯದ ಪಾತೆರಂದ್ ಪಿಂದೊನ್ನಿ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ್ ಬುಡಿಯೆರ್‌ಗೆ. ಹಳ್ಳಿಡ್ ಬುಲೇದಿನ ತನಕ್ ಪ್ರಸಂಗಾವಧಾನ ಇತ್ತಿನೆಡ್ಡಾತ್ರ ಇಂಚ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ತೊನೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಆರ್ ಪಣ್ತೆರ್.

ವ್ಯಕ್ತಿ-ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ

ಬೊಂಬಾಯಿದ ದಾದರ್‌ಡ್ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ವಾಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ರಾಜಕೀಯ ಪುಢಾರಿ ಎಸ್.ಕೆ. ಪಾಟೀಲೆರ್ನ ಸಹಾಯೊಡ್ದು ಒಂಜಿ ಔಟ್‌ಹೌಸ್ ಆರೆಗ್ ತಿಕ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಯಜಮಾನ್ನಿ ಆ ಇಲ್ಲ್‌ನ್ ಬುಡೊಡು ಪಂಡಿಬೊಕ್ಕ ಮಿತ್ರೆ ಆಯಿನ ಶ್ಯಾಮರಾವ್ ವೇಲ್ಕರ್, ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರದ ತನ್ನ ಇಲ್ಲಡ್ ಆರ್ ಉಂತುಲೆಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರಿಯೆ. ಪತ್ತ್ ತಿಂಗೊಲು ಅವ್ವು ಕರಿತ್ತ್‌ದ್ ವೇಲ್ಕರ್ ಕಟ್‌ದ್ ಕೊರಿನ ಮಾಹಿಮ್‌ದ 'ಸನ್‌ಶೈನ್' ಕಟ್ಟಡೊಗು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಬತ್ತೆರ್. ಅವ್ಲು ಎಲ್ಯ ಒಂಜಿ

ಸ್ಟುಡಿಯೋ ರಚನೆ ಮಲ್ಪೊನಿನ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ದುಂಬೇ ಬೈದ್ಂಡ್. ಇಡೆಗ್ ಸಂದರ್ಶನ ಕೊರಿನ ವಿದೇಶೀ ಮಹಿಳೆ ರೀಬಾ ಲಿವಿಸ್ ಇಂಚ ಬರೆತಲ್-

"ಇಂಡಿಯೊಡು ಒರಿ ಸಜ್ಜನೆ, ಸಮರ್ಥೆ ಆದ್ತ್ತಿನ ಕಲಾವಿದನ್ ತೂವೊಡಾಂಡ ಸನ್‌ಶೈನ್ ಕಟ್ಟಡೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆನ್ ತೂದು ಬಲ್ಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಇಷ್ಟೆರ್ ಪಂಡ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಮೂಜಿ ಮಾಳಿಗೆದ ಈ ಕಟ್ಟಡೊಡು ಮೂಜನೇ ಮಾಳಿಗೆಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ವಾಸ. ಬಾಕಿಲ್ ಬೊಟ್ಟಿಲೆಕ್ಕನೇ ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಸಂಭ್ರಮೊಡು ಸ್ವಾಗತ ಮಲ್ತೆರ್. ಸುಲಕ್ಷಣದ ಮೋನೆ, ಕೃಶ ಶರೀರ, ಕಣ್ಣ್, ಕೆನ್ನಿ, ಸ್ಪಷ್ಟ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪಿನವು. ಕ್ರೈಸ್ತನ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯೆರೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ದಿನ ರೂಪದರ್ಶಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಕೋಣೆ ಒಂಜಿ ಮ್ಯೂಸಿಯಮ್‌ದಲ್ಕ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಗೋಡೆಡ್ ಪೂರಾ ಚಿತ್ರೊಲು. ಎತ್ತುಗಳು, ನರ್ತಕರು, ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಜನಪದ ಗಾಯಕರು, ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ರೈತರು-ಇಂಚ ಪುದರ್‌ದ ಚಿತ್ರೊಲು. ಒಂಜೊಂಜೇ ನಮನ್ ಲೆಪ್ಪುಲೆಕ್ಕ ಭಾಸ ಆಪುಂಡು. ಉಂದು ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದನ ಇಲ್ಲ್. ಮೂಜಿ ಕೋಣೆಡ್ ಆಜಿ ಜನತ ವಾಸ".

ಎಲ್ಯ ಇಲ್ಲಡ್ ಈ ಕಲಾವಿದನ ಪೊಂರ್ಬಾಟ ತೂನಗ ಆಲೆಗ್ ವಿಸ್ಮಯ ಆದುಪ್ಪು. ಆಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಡ್ದ್ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವನೇ ಮಲ್ಲೆಂದ್ ತೋಜಿಬರ್ಪಿನ ಆಲ್ನ ಅನುಭವದ ಪಾತೆರೊಡು ಹಮ್ಮುದಾಂತಿನ ಸಾದಾ-ಸೀದಾ, ಗುಣತ ಒಂಜಿ ನರಮಾನ್ಯನ ಪರಿಚಯ ನಂಕ್‌ಲಾ ಆಪುಂಡು.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆ, ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಮೋಹ ಉಂದು ಮಾತ ಒಂಜಿ ದೇಶದ ಐಕ್ಯತೆದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಯಿನ ವಿಚಾರೊಲು ಅತ್ತ್ಂದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಪಣೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಆರ್ನ ಇಲ್ಲದ ಎದುರುಡೇ ಶಿವಸೇನಾ ವರಿಷ್ಠ ನಾಯಕೆ ಬಾಳ ಠಾಕ್ರೆನ ನಿವಾಸ. ಇರುವೆರೆಗ್‌ಲಾ ನಿರೆಕರೆತ ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ನೇಹ. ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯೊಗುಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗೌರವೊಗುಲಾ ದಾಲ ಸಂಬಂಧ ದಾಂತಿಲೆಕ್ಕ ಬದ್‌ಕ್ ಕಟೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ವಿನಯಶಾಲಿ. ಜಗತ್ತೇ ಆರ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ. ಏರಾಂಡಲಾ ಉಪಕಾರ ಮಲ್ತೆರ್ಡ ಆತ ಪತ್ತ್‌ಪಾಲ್ ಪಿರ ಸಂದಾವು ಋಣಪ್ರಜ್ಞೆ.

ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ಅತ್ತ್; ಇಂಚ ತೂಂಡ ನಾಸ್ತಿಕಭಾವದ ನಿರೀಶ್ವರವಾದಿಂದ್ ತೋಜಿಂಡಲಾ ಆರ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಮೆಚ್ಚುನಾರ್. ತಾನು ಪುಟುದು ಬಲದ್ದಿನ ಸಮಾಜದ ಅಂತರಂಗೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಸ್ಕಾರೊಗು ಗೌರವ ತೋಜಾದಿನಾರ್. ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮಾಗ್ ಆರ್ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಲ್ಪುನ ಕ್ರಮ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಆಂಡ ಪಲಯನ ಕುಟುಂಬದೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ದ್ ಆ ದಿನ ಮಾತೆರ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೇ ವಣಸ್ ಮಲ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಆಚಾರ ಆರ್ನ ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ತನಗಾದ್ ಮಸ್ತ್ ಕಷ್ಟ ತಿಂತಿನ

ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಸೀತಮ್ಮನ ನೆನಪುಡು ಏಪಲಾ ಆರ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ದಿಂಜಿದ್ ಬರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಪ್ಪೆನ ಸ್ಮರಣೆಗ್‌ಂದ್ ಆರ್ನ ಮಲ್ಲ ಚಿತ್ರ ಬರೆದ್ ಕಲಾಮಾತೆನ ಚಿತ್ರದ ಬರಿಟೇ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ದೀತೆರ್. ಆರ್ ಮಲ್ದಿನ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಕಂಚಿದ ಮೂರ್ತಿ ಶಿಲ್ಪ ಪಂಡ ಆರ್ನ ಅಪ್ಪೆನವು. ಅಪ್ಪೆನ ಅಂತಿಮ ಯಾತ್ರೆದ ಚಿತ್ರೊನುಲಾ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಬರೆತೆರ್. ಅವೆನ್ ತೂಯಿನಾಕ್‌ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್ ಕರಗುಂಡು. ಉಂದು ಮಾತ ಕಲಾನಗರದ ಆರ್ನ ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತೆಲಾ ಭದ್ರವಾದ್ ಉಂಡು.

ರಷ್ಯೊಡು ನಡತ್ತಿನ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನದ (1953) ಸಂದರ್ಭೊಡು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಸೋವಿಯೆಟ್‌ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ, ಮಾರ್ಶಲ್ ವೊರು ಶಿಲೊಫ್, ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆನ್ ಅರಾದ್ ಪತ್ದ್ 'ಬಜೀ ಎಲು ಮಾತ್ರನಾ?' ಇಂದ್‌ದ್ ಕೇಂಡೆಗೆ. 'ಅಂಚಾಯಿನೆಡ್ದೇ ಯಾನ್ ಗಟ್ಟಿಯಾದುಲ್ಲೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಉತ್ತರ ಕೊರಿಯೆರ್‌ಗೆ. ಈ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಆಯಗ್ ಇಷ್ಟ ಆದ್, ಸುಮಾರ್ ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆದ ಕಾಲ ಆರೆಡ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಕುಸೀಟೆ ಪೋಯೆಗೆ.

1949ನೇ ಇಸವಿಡ್ದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ದಿನಚರಿ ಬರೆಪಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ದೀವೊಂದೆರ್. ಅಂಚಾಯಿನೆಡ್ದ್ ಆರ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್, ಕಲಾ ಸಾಧನೆಗ್, ದೇಶ-ವಿದೇಶದ ಪ್ರವಾಸೊಲೆಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿನ ಮಸ್ತ್ ಅಂಶೊಲೆನ್ ಅರ್ಥಮಲ್ತೊನೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಪುಂಡು.

ತನ್ನ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಕಾಲೊಡು ಕಲಾರಸಿಕೆರ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆಗ್, ಸಂಶಯೊಲೆಗ್ ಸ್ವತಃ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಉತ್ತರ ಕೊರೊಂದು, ವಿವರಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅರ್ಥ ಆಪುಜಿಂದ್ ಎಣ್ಣೆನಾಯಗ್ ಅಪಗ ಅರ್ಥ ಆವೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಡುಪಿಡ್ ನಡತ್ತಿನ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಪೊರ್ತುಡು (1953) ಎಡ್ಡೆ ವಿಮರ್ಶಕೆ ಆಯಿನ ಈಶ್ವರಯ್ಯೆ ಇಂಚ ಬರೆಯೆರ್-'ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಒವ್ವೇ ತತ್ವದ ಮರೊಕು ಅಂಟಂದಿನ, ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನ ಮುಕ್ತ ಕಲಾವಿದೆ'

1980ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಬೊಂಬಾಯಿದ ಜಹಾಂಗೀರ್ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿಡ್ ನಡತ್ತಿನ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆನ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ ತೂದು, ಆರ್ನ ಅನುಭವ ವೈಶಾಲ್ಯೊನು ಮೆಚ್ಚಿದ್ ಕಲಾವಿಮರ್ಶಕೆ ಆಯಿನ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ನಾಡಕರ್ಣಿ ಇಂಚ ಪುಗರ್ಯೆರ್-

'ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ ಸ್ವಕೀಯ ದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ತನ್ನನೇ ಭಾಷೆಡ್, ತನ್ನನೇ ಅರ್ಥೊನು, ರೇಖೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಣ್ಣೊಡು ಮೂಡಿಸಾವುನ ಆಚಾರ್ಯ ಶಕ್ತಿನ್ ಪಡೆಯಿನಾರ್'

1984ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಪ. ಜರ್ಮನಿಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವೆನ್ ತೂದು ಜರ್ಮನಿದ ಕಲಾವಿದ್ವಾಂಸೆ ಹರ್ಮನ್ ಇಂಚ ಬರೆಯೆ-

'ರೇಖಾ ಚಿತ್ರೊಲೆಡ್ ಅರ್ಥಾತೀತವಾಯಿನ ಪರಮಾರ್ಥ ತತ್ವದ ಧ್ವನಿ ಉಂಡು. ಆಕೃತಿಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಸೌಂದರ್ಯದ ಉಲಯಿ ಗಾಢವಾಯಿನ ಅದೃಶ್ಯ ತತ್ವ ಉಂಡು'

ವಿದೇಶೊಡು ತಾನ್ ಕಲ್ದಿನ ವಾಸ್ತವವಾದ, ಅನುಕರಣಶೀಲ-ಮಾಧ್ಯಮೊಲೆನ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ದೂರನೇ ದೀದ್ ತನ್ನ ಕೃತಿಕ್‌ಲೆಡ್ ಕಾವ್ಯ ಶಕ್ತಿನ್ ದಿಂಜಾಯಿನತ್ತಂದೆ, ವಿಶ್ವದ ರಹಸ್ಯೊಲೆನ್ ತೆರಿವೊನೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ದಿನಾರ್. ಕ್ಷಣತ ಒಂಜಿ ದೃಶ್ಯ ಆರ್ನ ಭಾವನೆಡ್ ಚಿರಕಾಲದ ಅನುಭೂತಿನ್ ಪಡೆವೊಂದು ಕುಂಚೊಗು ವಸ್ತು ಆತಿನ ಪ್ರಸಂಗಲಾ ಅನೇಕ.

1973ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಬೇಜಾರ್ ಆಪಿನ ಸಂಗತಿ ಬೊಂಬಾಯಿದ ಕಲಾ ಕೇಂದ್ರೊಡು ನಡತ್‌ಂಡ್. 20 ವರ್ಸೊಡ್ದಿಂಚಿ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಈ ಕಲಾಕೇಂದ್ರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿತ್ತೆರ್. ಕೆ.ಎಚ್. ಆರಾ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ. ಈ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗ್ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆನ್ ಕೇನಂದೆನೇ ನಿರ್ಣಯ ಗೆತೊನ್ನ ಪರಿಪಾಠ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚನೇ 1973ನೇ ವರ್ಸ ನಡಪುನ ಪ್ರದರ್ಶನದ ತಾರೀಕ್‌ನ್ ಸಮಿತಿಡ ಕೇನಂದನೇ ಬದಲಿ ಮಲ್ತೆ. ಅತ್ತಾಂದೆ ನೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರ್ತಿನ ಏತೋ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಲ್ತೆ. ಈ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಸ್ವಭಾವ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ಇಷ್ಟ ಆಯಿಜಿ. ಆರ್ ಏರೆಡಲಾ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ಪುನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಅಂಚಾದ್ ದಾಲ ಪಾತೆರಂದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಗ್ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊರಿಯೆರ್. (ಕೆಲವೆರ್ನ ಒತ್ತಾಯೊಗು ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ರಾಜಿನಾಮೆ ಪಿರಗೆತೊಂಡೆರ್ ಪನ್ಪಿನವು ಬೇತೆ ವಿಷಯ) ಆಂಡಲಾ 'ಆರಾ' ಮಿತ್ತ್ ಆರೆಗ್ ಕೋಪ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. 1987ನೇ ಇಸವಿಡ್ 'ಆರಾ'ಗ್ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ತಿಕ್ಕೆರೆ ಶಿಫಾರಸ್ ಮಲ್ತಿನ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಆಯಗ್ ಗೌರವ ಸಮಾರಂಭಲಾ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಆಂಡ 'ಆರಾ' ಕುಡಒರ ಸಮಿತಿನ್ ಕೇನಂದೆನೇ, ಪ್ರದರ್ಶನೊಡ್ದು ದುಂಬೇ ಒಂಜಿ ಚಿತ್ರ ಮಾರ್ದ್ ಪೋಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತಿನೆಕ್ಕ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಆಕ್ಷೇಪ ಮಲ್ತೆರ್. ಕಲಾಕೇಂದ್ರೊಗು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊರ್ದು ಆಯನ ಸಹವಾಸ ಬುಡಿಯೆರ್.

ಆಯಾ ದೇಶದ ಕಾಲ, ಸನ್ನಿವೇಶ ಬೊಕ್ಕ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಗುಣ, ಉಂದು ಕಲಾಮಾಧ್ಯಮದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಲು ಆವೊಡುಂದು ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಕಲಾ ಸಂಘಟನೆದಂಚಿನ ಕೆಲಸಲಾ ಮಲ್ತೆರ್. ಆರೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು ಆತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿನ ಕಲಾಪರಿಸರ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಭಾರತದ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಪಂಡ, ಅರಮನೆದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ಪೌರಾಣಿಕ ದೇವತೆಲು, ವಿಗ್ರಹೊಲು, ಕುಸುರಿ ಕೆತ್ತನೆಲು-ನೆಕ್ಕ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ್‌ದ್ ಇತ್ತಿನವು. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಚಿತ್ರ ಪ್ರಪಂಚೊಗು ಕಾರ್ ದೀಯೆರ್. ಪಶ್ಚಿಮದ ಪ್ರಭಾವೊನ್ಲಾ ತೂಯೆರ್. ತಾನೇ ಸಾದಿ ಮಲ್ತೊಂದು ದುಂಬು ದುಂಬು ಪೋಯೆರ್. ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಬುಲೆಯಿಲೆಕ್ಕನೇ ಮೂಲು ಕಲಾಶಾಲೆ, ಮ್ಯೂಸಿಯಂ, ಕಲಾಸಂಘ, ಪ್ರದರ್ಶನಾ ಗ್ಯಾಲರಿ, ಪತ್ರಿಕಾ ವಿಮರ್ಶೆ, ಬಹುಮಾನ ಯೋಜನೆ-ಇಂಚ ಕಲಾಪ್ರಪಂಚ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆನ್ ಪಡೆಂಡ್.

ಸಂಸಾರಿ-ಕಲಾ ವಿಹಾರಿ

ಎಲ್ಯ ಪೊಣ್ಣು ಯಮುನೆ ಬೊಕ್ಕ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಮದ್ಮೆ ನಡತ್ತಿನಿ ತಿರುಪತಿಡ್. ಪೊಣ್ಣುಪೋದು ಪೊಂಜೋವು ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಬತ್ತಿನ ಯಮುನೆ, ಸುಶೀಲಾ ಪುದರ್ ಪಡೆವೊಂದು, ಪುದರ್‌ಗ್ ತಕ್ಕ ಗುಣನಡತೆಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್‌ಗ್ ತಕ್ಕ ಬೊಡೆದಿ ಆದ್ ಸಂಸಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಸಂತಾನಫಲ ಒದಗ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಜಿ. ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಲ್ತಿಬೊಕ್ಕ 1947ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಅಪರೂಪದ ಪೊಣ್ಣುಬಾಲೆ ಪುಟುಂಡು. ಐಕ್ ರೇಖಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆರ್. 1948ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಆಣ್ ಬಾಲೆ ರನ್ನ, 1949ನೇ ವರ್ಸೊಡು ಕುಡೊಂಜಿ ಪೊಣ್ಣುಬಾಲೆ ರಜನಿ-ಇಂಚ ಮೂಜಿ ಬಾಲೆಲು ಪುಟುದು ಕಲಾವಿದನ ಇಲ್ಲ್ ನಿಲ್ಕೆ ಬೊಲ್ಪು ದಿಂಜಾಯೆರ್.

ರೇಖಾ ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೊಡೇ ಕಲಾಸಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನ ಬಾಲೆ. 'ಶಂಕರ್ಸ್ ವೀಕ್ಲಿ' ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರತಿವರ್ಸ ನಡಪುಡೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಡ್ ಈ ಬಾಲೆಗೇ ಏಪಲಾ ಬಹುಮಾನ ತಿಕ್ಕೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತನ್ನ ಮಗಲ್ ತನ್ನ ಅನುಕರಣೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇತ್ತಿನ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಈ ಬಾಲೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದೇ ಬುಲೆವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ವಾ ಬಗೆತ ಪಾಠಲಾ ಮಲ್ತ್‌ಜೆರ್. ನಾಲ್ ವರ್ಸದ ಎಲ್ಯ ಪೊಣ್ಣು ತನ್ನ ಅಮ್ಮನ ಶರೀರೊನು ಬೆದ್‌ರ್‌ದ ಪುಂಡುಗು ಹೋಲಿಸಾನಗ, ಆ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿದ ಉಲಯಿ ದೇಂಗ್‌ದಿನ ಕಲಾ ಪರಿಣತಿ ಅದ್ಭುತ ಪಂಡ್‌ದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಬುಲೆಪಾವುನ ಸಾಧ್ಯತೆನ್ ಒದಗಿಸಾದ್‌ಲಾ ಕೊರಿಯೆರ್. ಕ್ರಮೇಣ ರೇಖಾ ಅಮೇರಿಕೊಗು ಪೋದು ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಿನತ್ತಾಂದೆ ಅವು್ಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೊರ್ಪಿನ ಸುಸಂದರ್ಭಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ರೇಖಾನ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯೊಡು ನಡತ್ತಿನಪಗ ಕಲಾ ವಿಮರ್ಶಕೆರ್ ಅವೆನ್ ಮೆಚ್ಚೆರ್. ಜೋಕುಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ-ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆ-ಉಂದು ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಪ್ರಭಾವ ತೋಜಾದ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ.

ಕಲಾನಗರದ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗು ಪೋಯೆರೆ ರಡ್ಡ್ ಅಂತರೊಡು ಮರತ ಮುಟ್ಟುಲು ಕಟ್‌ದೆರ್. ಐಕ್ ಬರಿಟ್ ಪತ್ಯೆರೆ ಆಧಾರದ ಕೋಲು ಇಜ್ಜಿ. ನೆಟ್ಟ್ ಖಂಡಿತಾ ಜೋಕುಲು ಬೂರ್ಪ-ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ. ಆಂಡ ಒಂಜಿ ಬಾಲೆಲಾ ಐಡ್ದ್ ಬೂರ್ದುಜಿಂದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಪಣ್ತೆರ್. ದಾಯೆಪಂಡ ಜೋಕುಲೆಡ ಸ್ವಯಂ ಸ್ಫೂರ್ತಿ, ಸರ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬುದ್ಧಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ-ಉಂದು ಮಾತ ಉಂಡು. ಹಿರಿಯೆರ್ ಜೋಕುಲೆಡ್ದ್ ಈ ವಿಷಯ ಕಲ್ಪೊಡುಂದು ಆರ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರೊಡು ಉಪ್ಪುನಗ ಐನ್ ವರ್ಸದ ಬಾಲೆ ರೇಖಾ ಒಂಜಿ ಕುರುಡನ್ ತೂಯಲ್. ಆಯನ ಮಗಲ್ ಒಂಜಿ ಕೋಲುದ ಮುಖಾಂತರ ಆಯನ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪಿನೆನ್ ತೂಯಿನ ಈ ಬಾಲೆ ಅಂಚನೇ ಚಿತ್ರ ಬುಡ್ಪಾಯಲ್. ಕುರುಡನ ಮೋನೆಡ್

ಕಣ್ಣ್‌ದಾಂತಿನ ಈ ಚಿತ್ರೊನು ತೂದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ 'ಅವು ಅಂಚ ದಾಯೆಗ್?' ಇಂದ್‌ದ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ತೆರ್. 'ಕುರುಡಗ್ ಕಣ್ಣ್ ಇಜ್ಜಿ, ದಾಂತಿ ಕಣ್ಣ್‌ನ್ ದಾಯೆ ಬುಡ್ಪಾವೊಡು' ಇಂದ್‌ದ್ ಬಾಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಂಡ್ಲ್. 'ಚಿತ್ರ ಬರೆವೊಡು ಜೋಕುಲೆ ಲೆಕ್ಕ'- ಪನ್ಪಿನ ಪಿಕಾಸೋನ ಪಾತೆರ ಆರೆಗ್ ನೆನಪಾಂಡ್.

1969ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಜಹಾಂಗೀರ್ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿಡ್ ರೇಖಾನ ಪ್ರಥಮ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಡಾ. ಮುಲ್ಕ್‌ರಾಜ್ ಆನಂದ್ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಪತ್ತ್ ಚಿತ್ರೊಲು ಮಾರ್‌ದ್ ಪೋಯಗೆ. ತನ್ನ ಮಗಲ್ ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನ ಕೊರ್ಪಿನ ಮಟ್ಟೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎತ್ತಿನವು ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ಹೆಮ್ಮೆದ ಸಂಗತಿಯಾಂಡ್. ಅವ್ವೇ ವರ್ಸ ರೇಖಾನ ಮದ್‌ಮೆಲಾ ಆಂಡ್. ರೇಖಾ-ಮುರಳಿ ಜೋಡಿ, ಬಾಂದ್ರಾಡ್ ಬೇತೆನೇ ಸಂಸಾರ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್, ಅಮೇರಿಕೊಗುಲಾ ಪೋಯೆರ್. ಅವ್ಲ್ ಚಿತ್ರಕಲಾಭ್ಯಾಸ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಭಾರತೊಗು ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಇಲ್ಲದ ಸ್ಟುಡಿಯೋ, ರೇಖಾನ ಕಾರ್ಯಶಾಲೆ. ಇರುವೆರ್ ಆಣ್‌ಜೋಕುಲು, ವಿದೇಶೊಡು ಕಲ್ಪುವೆರ್. ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಮರಣೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಕಲಾನಗರದ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗುಲಾ ದಿನಾ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕಲಾಸೇವೆ ಮಲ್ಪುನ ಈ ಮಗಲ್ ಪಿತೃಋಣ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಅಮ್ಮೆ-ಮಗಲ್ ಈ ಅನುಬಂಧ ಏತ್ ಹಿತವಾದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ರೇಖಾ ರಾವ್ 'Indelible Imprints-Daughters write in Fathers'-ಪನ್ಪಿನ ಬೂಕುಡು ಇಂಚ ಬರೆತೆರ್. ಮೂಲ: ಇಂಗ್ಲಿಷ್. ಲೇಖನದ ಪುದರ್ 'Let colours speak' ಖಾಲಿ ಕ್ಯಾನ್‌ವಾಸ್‌ನ್ ಎದುರು ದೀವೊಂದು ಪಪ್ಪಲಾ ಯಾನ್ಲಾ ಅವೆನ್ ಎಂಚ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುನು ಪಂಡ್‌ದ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತ. ಆರ್ ಇಂಚ ಪಂಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್-

ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಕಲ್ಲ್‌ಡ್, ಬಂಡೆದ ಉಲಯಿ, ಒಂಜಿ ಪ್ರತಿಮೆ ಉಂಡು. ಅವೆನ್ ತೂವೊಡು. ಕಲೆ ಏಪಲಾ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿನ್ ಬುಲೆಪಾವೊಡು ಅತ್ತಾಂದೆ ಮರೀಚಿಕೆ ಯಾ ಭ್ರಮೆತ ನಡುಕು ಒಯ್ಯುಪಾಡುನತ್ತ್.

ಚಿತ್ರಕಲೆ ಪಂಡ ಓದುನಾಯಗ್ ಮಲ್ಲ ವಿವರಣೆ ಕೊರೊಡಾಯಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆದ ಕೆಲಸ ಅತ್ತ್. ಚಿತ್ರಕಲೆಟ್ ಚಿತ್ರಕಾರನ ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತ್ ಪಂಡ ಆಯೆ ಕ್ಯಾನ್‌ವಾಸ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಪಾಡುನ ಬಣ್ಣದ ಸ್ವರೂಪ, ಆಕಾರ ಬೊಕ್ಕ ಗುಣ ವಿಧಾನೊಲೆನ್ ಹೊಂದುದು ಉಪ್ಪುಂಡು.

ಬಣ್ಣೊಲು ನಿನಡ ಪಾತೆರೊಂದು ಉಪ್ಪಡ್-ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಯಿನ ಮಧುರ ಸಂಗೀತದಲೆಕ್ಕ-

ರೇಖಾ ಬರೆಪೆರ್-

'ಎನ್ನ ಪಪ್ಪ ಬಾರೀ ಶಿಸ್ತ್‌ದ ಮನುಷ್ಯೆ. ಸನ್ಯಾಸಿಲೆಕ್ಕ ತ್ಯಾಗದ ಬದ್ಕ್; ಆಸೆಲು ಬಾರೀ ಕಡಿಮೆ. ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತನೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಗತಕಾಲೊಡೇ ಬದುಕುನಾರ್. ಅಕೇರಿಮುಟ್ಟಲಾ ಆರ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಬಾರೀ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ್ತ್‌ಂಡ್. ಕೃಶ ಶರೀರ, ದುಂಬುದ ಪೀಳಿಗೆಗ್ ಆರ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಕಲಾಸಂಪತ್ತ್‌ನ್ ಬುಡ್ದು ಪೋತೆರ್'.

ರೇಖಾ ಬರೆತಿನ ಲೇಖನದ ಈ ಬೂಕುಗು ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆತಿನ ನೀರಾ ದೇಸಾಯಿ ಇಂಚ ಪಣ್ತೆರ್-

'ಶಿಕ್ಷಣ ಬೊಕ್ಕ ನಗರೀಕರಣದ ಪ್ರಗತಿ ಆಯಿಲೆಕ್ಕನೇ ಅಮ್ಮೆ ಬೊಕ್ಕ ಮಗಲೆನ ನಡುತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗಡಿರೇಖೆಲು ಮಾಜೊಂದು ಬತ್ತಿನೆನ್ ಮುಲ್ತ ಲೇಖನೊಲು ಪನ್ಪ'-ಉಂದು ಸಂದೇಹ ದಾಂತಿನ ಪಾತೆರ.

ಮಗೆ ರನ್ನ, ಕೆಮಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿತಿದ್ ಅಮೇರಿಕದ ಲಾಸ್‌ಏಂಜಲೀಸ್‌ಡ್ ಉನ್ನತ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ದಿನಾರ್. ಪಿರಪ್ಪ ಬೆಂಗಳೂರುಗು ಬತ್ತ್‌ದ್, ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಅವ್ಲೇ ಸುಖಸಂಸಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್.

ರಡ್ಡನೇ ಮಗಲ್ ರಜನಿ, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರೆ. ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪ್ರಸನ್ನೆ ಆರ್ನ ಕಂಡನಿ. ಬೊಂಬಾಯಿಡೇ ಉದ್ಯೋಗ. ಜೆ.ಜೆ. ಕಲಾಶಾಲೆಡ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ವೃತ್ತಿ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ರಜನಿ, ಕಲಾನಗರದ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಸ್ಟುಡಿಯೋದ ಮಿತ್ತ್ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್‌ದ್ ಸುಖೊಟು ಸಂಸಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಕಲೆತ ಇತಿಹಾಸ, ಆರ್ನ ಅಧ್ಯಾಪನದ ವಿಷಯ, ಮಗಲ್ ಬಾರಿ ಬುದ್ಧಿವಂತೆದಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ಹೆಮ್ಮೆ.

ಮಾತೃಋಣ, ಮಾತೆಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಪಂಡ್‌ದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಗೆನಿತಿನಾರ್. ಅಮ್ಮೆರ್ ಸೈತಿಬೊಕ್ಕ, ಕಷ್ಟೊಡು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊರ್ಪಾಯಿನ ಈ ಅಪ್ಪೆ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಬತ್ತ್‌ದ್, ತನ್ನ ಕಷ್ಟ -ಸುಖೋಟು ಭಾಗಿಯಾಯಿನೆನ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಮದತ್ತ್‌ಜೆರ್. 80 ವರ್ಸ ಬದ್ಕ್‌ದಿನ ಈ ಜೀವ, ಮನಸ್ಸ್‌ದಾಂತಿ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್, ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಇಹಲೋಕದ ಯಾತ್ರೆನ್ ಮುಗಿತ್‌ಂಡ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಡಿಲ್ಲಿಡ್ ನಡಪುನ ತನ್ನ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನೊಗು ಪೋದಿತ್ತೆರ್. ಸೈಪಿ ಕಾಲೊಡು ಅಪ್ಪೆನ ಕೈತಲ್ ತಾನ್ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಪೋಯೆನೇ, ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ದುಕ್ಕಿಯೆರ್. 'ಅಪ್ಪೆನ ತ್ಯಾಗೊಡ್ದೇ ಯಾನ್ ಕಲಾವಿದೆ ಆಯಿನಿ, ನನ ಎನನ್ ಪುಟ್ಟೊ ಇಂದ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪುನಕುಲು ಏರ್? ಅಮ್ಮಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಏರೆನ್ ಲೆಪ್ಪೊಡು' ಇಂಚ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ದಿನಚರಿಡ್ ತನ್ನ ದುಕ್ಕೊನು ಪಂಡೊಂದೆರ್.

ಗುರು ದಂಡಾವತಿ ಮಠ-ಮೇರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ಅಪಾರ ಗೌರವ; ಅವೆನ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಇಂಚ ಬರೆತೆರ್-

'ಎನನ್ ಕಲಾಮಂದಿರೊಗು ಪ್ರೀತಿಡ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರಿನ ಈ ಗುರುನು ಯಾನ್ ಮದಪಯೆ. ಆರ್ ಅಂಚ ಲೆಯಿದಿಜೆರ್ದ, ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಪಿನ ಎನ್ನ ಆಸೆ ಪೂರ ಆತಂದ್. ಯಾನ್ ಕಲಾವಿದೆಲಾ ಆತಯೆ. ಆರ್ ಎಂಕ್ ಬಜೀ ಗುರುವತ್ತ್, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕೆರ್, ಆತ್ಮೀಯೆರ್ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಸೈಪಿನ ಮುಟ್ಟಲಾ ಎನ್ನ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಆರ್ನ ಪ್ರೀತಿ, ಆದರದಿಂಜಿದೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ನ ಸಹಾಯೊನು ಯಾನ್ ಏಪಲಾ ನೆನೆಪುದೀಪೆ'

ಬಹುಮಾನ, ಪ್ರಶಸ್ತಿಲು

1935ನೇ ಇಸವಿ	- ನೂತನ ಕಲಾ ಮಂದಿರೊಡು ವಸ್ತು ಚಿತ್ರೊಣೊಗಾತ್ರ 6 ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ
1941ನೇ ಇಸವಿ	- ಸ್ವರ್ಣಪದಕ-ಕಲ್ಕತ್ತದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಫೈನ್‌ಆರ್ಟ್ಸ್
1944ನೇ ಇಸವಿ	- 'ಜಾನುವಾರು ಜಾತ್ರೆ' (cattle mart) ಚಿತ್ರೊಗು ರೂ. 25 ಬಹುಮಾನ.
1947ನೇ ಇಸವಿ	- ಮುಂಬಯಿ ಆರ್ಟ್ ಸೊಸೈಟಿದ ಸ್ವರ್ಣಪದಕ.
1948ನೇ ಇಸವಿ	- ಚಿತ್ರಕಲಾ ಸೇವೆಗ್ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-ರೂ. 2500-00
1955ನೇ ಇಸವಿ	- ತೈಲಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನದ ವಿಭಾಗ, ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ ವಿಭಾಗೊಡು ಐಫಾಕ್ಸ್ ಪ್ರದರ್ಶನೊಡು-ಇಂಚ ಮೂಜಿ ಬಹುಮಾನೊಲು.
1956ನೇ ಇಸವಿ	- ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.
1961ನೇ ಇಸವಿ	- ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
1976ನೇ ಇಸವಿ	- ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಫೆಲೊಶಿಪ್, ರತ್ನ ಸದಸ್ಯತ್ವ (ಭಾರತದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಕಲಾಗೌರವ)
1976ನೇ ಇಸವಿ	- ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್.
1977-80ನೇ ಇಸವಿ	- ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನ
1980-84ನೇ ಇಸವಿ	- ಕೇಂದ್ರ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನ

1983ನೇ ಇಸವಿ - ಸೋವಿಯತ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ನೆಹರೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

1985ನೇ ಇಸವಿ - ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

1986ನೇ ಇಸವಿ - ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

ಇಂಚ ಪ್ರಶಸ್ತಿದ ಸರಮಾಲೆಲು ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಗೌರವೊಗು ಸಂದ್‌ದ್‌ಂಡ್.

1974ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಪ್ರಕಟವಾಯಿನ ಆರ್ನ ಸಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕೊಡು (Artist's quest) ಆರ್ ತನ್ನ ಆತ್ಮಕಥೆನ್ ಕಲಾವಿಕಸನದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಪಂಡೊಂದೆರ್. ಆರ್ನ 65ನೇ ಪುಟುದಿನ ದಿನತಾನಿಯೇ ಡಿಲ್ಲಿದ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಆರೆಗ್ ಫೆಲೊಶಿಪ್ ಪ್ರದಾನ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿದ ಮೊತ್ತ ರೂಪಾಯಿ ಪತ್ತ್ ಸಾವಿರೊನ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಯುವ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಬಹುಮಾನ ಕೊರ್ಪಿನ ನಿಧಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಅಪ್ಲೇ ದಾನ ಮಲ್ತ್‌ಬುಡಿಯೆರ್.

ಬೊಂಬಾಯಿದ ಟಿ.ವಿ. ಕೇಂದ್ರ, ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಕಲಾಜೀವನೊಗು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿನ 'ಹಾಡುವ ಗೆರೆ' ಪುದರ್‌ದ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. 'ಫೆಲೊಶಿಪ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊರ್ಪಿನವೇ ನೆತ್ತ ಅಕೇರಿದ ದೃಶ್ಯ.

ಈತ್ ಮಾತ ಗೌರವೊನು ಪಡೆಯಿನ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆನ್ ಉಡುಪಿಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿಡ್, ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರುಡು ಜನೊಕುಲು ಪ್ರೀತಿಡ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಆರೆನ್ ಸತ್ಕಾರ ಮಲ್ತೆರ್.

ಕಾಲೇಜಿದ ಮುಟ್ಟು ಮಿತರಂದಿನ ತನನ್ ಒಂಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಗೌರವ ಸಂದಾನಗ, ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಮಹಾಚೇತನನೇ ಉಂದು; ನೆಕ್ಕ್ ತರೆತಗ್ಗಾವೊಡು ಇಂದ್‌ದ್ ಆರ್ ಎಣ್ಣೆರ್. ನಮ್ಮ ಕೈತಡೆ ಜನೊಕುಲು ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ನಮ ಮಲ್ಪೊಡತ್ತಂದೆ, ಅಕುಲು ದಾಯೆ ಬರ್ಪುಜೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಬೇಜಾರ್ ಪಾತೆರುನತ್ತ್ ಪನ್ಪಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಜೀವನ ತತ್ವೊನು ಆರ್ ತೆರೀದಿತ್ತೆರ್.

1948ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಬೊಂಬಾಯಿದ ನಲಂದಾ ಪ್ರಕಟಣಾಲಯ, ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ 'ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳು-ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು' ಪನ್ಪಿನ ಆಲ್ಬಮ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಅೈಕ್ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆತಿನ ಕಲಾವಿಮರ್ಶಕೆ ಜಿ. ವೆಂಕಟಾಚಲಮ್ ಇಂಚ ಪಣ್ತೆರ್-

'ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಕಲೆಟ್ ಆಧುನಿಕೆರ್, ಹೃದಯೊಡು ಪ್ರಾಕ್‌ದಾರ್. ಆರ್ನ ಕಲೆಟ್ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಸಮತೂಕ, ಈತೇ ಅತ್ತ್ ಅರ್ಥ ಬೊಕ್ಕ ಅರಿವು ಉಂದುಲಾ ಉಂಡು. ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ ಕಲಾವಿದೆ ಆದ್, ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ್ ಎಡ್ಡೆ ಮನಸ್ಸ್‌ದಾರ್. ಕಲಾವಿದನ ಹಮ್ಮು, ಬಿಮ್ಮು ಆರ್ಡ ಇಜ್ಜಿ. ಸ್ವಭಾವೊಡು ಮೃದು, ಉಪಕಾರಿ'

ಆಧುನಿಕ ಕಲೆತ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷಣೊಲು, ಭಾವನೆ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪೆರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಮರ್ಥವಾಯಿನವು ಪನ್ಪುನ ಕಾರಣೊಗಾತ್ರ ಆರ್ ಆಧುನಿಕ ಕಲಾತಂತ್ರೊಲೆಗ್ ಶರಣು ಪೋಯೆರ್. ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಅತಿ ರಂಜಿತ ಮಲ್ಪುನು, ಆಕಾರೊನು ವಿರೂಪ ಮಲ್ಪುನು, ಅರ್ಥಹೀನ ಇಂದ್‌ದ್ ಆರ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸರಳ ತಂತ್ರೊಲು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದುಪ್ಪುನಗ, ಕಲೆಟ್ ಇಂದ್ರಜಾಲೊನು ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುನ ಅಗತ್ಯ ದಾದ ಉಂಡು? ಉಂದು ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಒರಿ ಕಲಾ ವಿಮರ್ಶಕೆ ಬರೆಯಿನ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ನಿರ್ಣಯೊಲು ಕಲಾವಿದೆ, ಬೊಕ್ಕಲಾತ್ ಬುಲೆಯೆರೆ ಸಹಾಯ ಆಂಡ್.

ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹೊಗು ಮುಲ್ಕ್‌ರಾಜ್ ಆನಂದ್ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆತೆರ್. ಅವೆನ್ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ್ ಇಂಚ ಪನೊಲಿ-

'ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಒರಿ ಸಿದ್ಧ ಕಲಾವಿದೆ. ಸಿದ್ಧಿದ ಹಂತೊಡು ವಿವಿಧ ಭಾವ ಪ್ರಕಟಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಕೈಚಳಕ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಸಮತೋಲ ಪಡೆಯಿನೆನ್ ನಮ ತೂವೊಲಿ. ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಚಿತ್ರೊಲೆಡ್ ಮೂಜಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಶೈಲಿ ತೋಜುಂಡು. ಒಂಜಿ ಸಹಜತೆ, ಉಂದೆನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನೆರೆ ವಾ ಟಿಪ್ಪಣಿದಲಾ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ.'

'ರಡ್ಡನೇ ವಿಧತ ಚಿತ್ರೊಲೆಡ್ ರೇಖೆಲು ಪೊರೆಡ್ಡುಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಜಾರೊಂದು, ವರ್ತುಲದ ನಡುಟು ನೂರೊಂದು, ಸಾದಿ ಮಲ್ತೊಂದು, ಅಲ್ಪಮುಲ್ಪ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ ಆಯಿಲೆಕ್ಕ ಭಾಸ ಆಪುಂಡು. ಸರಿಯಾದ್ ತೂಪಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಅಪೂರ್ವ ಅನುಭವದ ಕ್ಷಣ, ಮೆಂಚಿದ ಸ್ಪರ್ಶೊನು ಉಂಡುಮಲ್ಪುಂಡು'.

'ಮೂಜನೇ ಬಗೆತ ಚಿತ್ರೊಲು ನನಲಾತ್ ವಕ್ರರೇಖೆಲೆನ್ ಕೂಡೊಂದು, ಭಾವನಾ ಪ್ರಧಾನವಾದ್ ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸದ ಕೈಚಳಕೊಡು ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಸಂತೋಷ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಒವುಲಾ ಪೂರ್ವ ನಿರ್ಧಾರಿತ ಅತ್ತ್‌ಂದ್ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆಪುಂಡು. ಮೂಲು ಉಪ್ಪುನು ವಿಚಾರೊಲ್ನ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ, ನೀತಿಬೋಧೆ ಮುಲ್ತ್ ವಿಷಯನೇ ಅತ್ತ್'.

ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಸೃಷ್ಟಿ, ಕತ್ತಲೆನ್ ಕತ್ತೆರೊಂದು ಪೋಪಿನ ತೂತ ನಾಲಯಿದ ಲೆಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಶಾಂತಭಾವಲಾ ಉಂಡು. ಸಾದಿಡ್ ತಿಕಿನಾಕ್ಲೆಡ ಒಂತೆ ಪಾತೆರುನ ಸೌಜನ್ಯದ ಲೆಕ್ಕ. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ, ಕಲ್ಲ್‌ಮುಲ್ಲ್‌ದ ತಾದಿಡ್ ದುಂಬೊತ್ತುನ ಪ್ರಯಾಣಿಕನ ಸಾಹಸ ತೋಜುಂಡು. ಉಂದು ಕಲಾವಿದನ ಅನ್ವೇಷಣಾ ದೃಷ್ಟಿ. ರೇಖೆಲೆಡ್ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಲಯ (ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗತಿ) ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ಪುನವೇ ಆರ್ನ ಕಲೆತ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ.

ಉಂದುವೇ ಬೂಕುಡು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನ್ನಾ ಕೊರ್ತೆರ್-

'ಭಾರತದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯೊಲೆನ್ ತೂನಗ ಶರೀರದ ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಲನೆದ ಮಿತ್ತ್ ಎನ್ನ ಗಮನ ಪೋಂಡು. ಲಯ ಬೊಕ್ಕ ಭಾವಸ್ಫೂರ್ತಿದ ಆಧಾರೊಡು ಎನ್ನ ಕೈಟ್ ತನ್ನಾತಿಗೇ ಚಲನೆ ತೋಜಿಂಡ್. ಈ ಕಾರ್ಯೊಡು ರೇಖಾಪ್ರವಾಹನೇ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು. ಗತಿ, ಲಯ ಇತ್ತಿನೆಡ್ಡಾತ್ರ ಈ ರೇಖೆಲೆಗ್ 'ಹಾಡುವ ರೇಖೆಗಳು' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆ'.

1974ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಪ್ರಕಟವಾಯಿನ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ 'ಕಲಾವಿದನ ಶೋಧ'-ಗ್ರಂಥೊಗು ಮುನ್ನಡಿ ಬರೆಯಿನ ವಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಕಲಾವಿದನ್ ಪುಗಾರ್‍ದ್ ಪೊಸ ದರ್ಶನದ ರೀತಿನ್ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ದೆರ್-

'ಈ ಗ್ರಂಥ ಆತ್ಮಕಥೆತ ರೂಪೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಕಲಾ ಯಾತ್ರೆದ ಸುಖ-ದುಃಖದ, ಸಿದ್ಧಿಪ ನಿರೂಪಣೆನೇ ಮೂಲು ಉಪ್ಪುನು. ಹೆಬ್ಬಾರ್, ನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ದೃಶ್ಯೊಲೆಗ್ ಜೀವ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಆರ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುನ ಸಂಕೇತೊಲು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಯಿನ ಅತ್ತ್. ಉಗ್ರವಾದೊಗು ಆರ್ನ ಬೆಂಬಲ ಇಜ್ಜಿ. ಅಪ್ಪಟ ಭಾರತೀಯ ಮುದ್ರೆ. ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಕೃತಿಕುಲು ಆರೆಲೆಕ್ಕನೇ ಸರಳ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆಡಂಬರ, ಅಬ್ಬರ ಉಂದು ಆರೆಗ್ ಸಂದುಜಿ. ಪ್ರತಿಕೃತಿದ ಅವಸ್ಥೆನ್ ದಾಟ್‌ದ್ ನಡತ್ತಿನ ಕಲಾವಿದೆ ಸತ್ಯೊನು ಅಮೂರ್ತವಾದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪುನ ಎತ್ತರೊಗು ಮುಟುದೆರ್. ಸಮಕಾಲೀನ ಚಿತ್ರಕಲೆತ ಪೊಸತನೊಕು ಆರ್ ಏಪಲಾ ಸಿದ್ಧ. ಆತ ಆವಿಷ್ಕಾರ, ಆರ್ನ ಕಲಾಸಿದ್ಧಿ ಭಾರತದ ಶಿಷ್ಟ ಬೊಕ್ಕ ಜಾನಪದ ಕಲೆತ ಸತ್ವದ ಮಿಲನ, ಬೊಕ್ಕ ಸಮಕಾಲೀನತೆ ಉಂದು ಸೇರೊಂದು ಪೊಸ ಸೃಷ್ಟಿ ಮೂಲು ನಡದ್‌ಂಡ್. ತರ್ಕಶುದ್ಧಿ, ಅಂಚನೇ ಸೌಂದರ್ಯ ದೃಷ್ಟಿದ ಸಂಗಮನೇ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಪನ್ಪಿನ ಕಲಾವಿದೆ ನೆಕ್ಕ್ ದಾಲ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ'

ಈ ಬೂಕುಡು ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಬರಹಲಾ ಉಂಡು. ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಆರ್ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್-

'ಎನ್ನ ಕೃತಿಕುಲು ಎನ್ನವೇ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸೃಷ್ಟಿಯಾವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಆಸೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒವ್ವೇ ರೂಢಿ ಸಂಪ್ರದಾಯೊಗು ಅಂಟಂದೆ ಸರಳವಾಯಿನ ಚಿತ್ರ ಬರೆಪಿನವು ಎನ್ನ ಉದ್ದೇಶ. ಎನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗ್ ಪನ್ಪಿನಾಂಡ ಭಿನ್ನ ಅನುಭವೊಲು ಭಿನ್ನ ರೀತಿಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆವೊಂದು ಉಪ್ಪುವ. ಭಾವದ ಒತ್ತಡನೇ ಯಾನೇ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯೆರೆ ಕಾರಣ. ಯಾನ್ ಅನುಕರಣೆ ಮಲ್ಪುವೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ವಿಮರ್ಶಕೆರ್ ಪಂತಿನ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಅಯಿಟ್ ಎಂಕ್ ಬೇಜಾರ್ ಇಜ್ಜಿ. ಕಲಾಕೃತಿ ಒವ್ವೇ ಮುಖವಾಡದ ಮೂಲಕ ಪುಟ್ಟುನವು ಅತ್ತ್. ಎಂಕ್ ಆಧಾರ ಯಾನೇ. ಎನ್ನವು ಸ್ವಾಂತರಂಗದ ಅನ್ವೇಷಣೆ-ಅವು ಕೊನೊಯಿನ ಸಾದಿಡ್ ಯಾನ್ ದುಂಬೊತ್ತುವೆ'

'ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೊಕ್ಕ ಅೈತ ಭವಿಷ್ಯ' ಈ ವಿಷಯೊದ ಮಿತ್ತ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಜೆ.ಜೆ. ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಆರ್ಟ್ ಸಂಸ್ಥೆದ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಒಂಜಿ ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಯಿತ ಕೆಲವು ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶೋಲು ಇಂಚ ಉಂಡು-

ಭಾರತೊಡು ಇಂಗ್ಲಿಷೆರ್ನ ಆಳ್ವಿಕೆ ಸುರುವಾಪಿ ಮುಟ್ಟ ಚಿತ್ರ ರಚನಾ ಕಲೆನ್ ಕಲ್ಪಾವುನ ಉದ್ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಅಂಚಂದ್ ನಮಡ ಕಲಾವಿದೆರ್ನ ಕೊರತೆ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಆಂಡ ಅಕ್‌ಲ್ನ ದೃಷ್ಟಿ ಧರ್ಮ ಬೊಕ್ಕ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಭಾವೊಗು ಒಳಗಾದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬ್ರಿಟಿಷೆರ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ನಮ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಪೊಸ ಪೊಸ ಮೌಲ್ಯದ ಪ್ರವೇಶ ಆಂಡ್. ಕಲಾ ಶಾಲೆಲೆನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಂಡ್. ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಯಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊರಿಯೆರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಾವಿದೆರೇ ಈ ದೇಶೊಗು ಬತ್ತೆರ್. ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಪಂಡ 'ವಾಸ್ತವಿಕತೆ', ವಸ್ತುನಿಷ್ಠತೆ.

ಇಂಚಿನ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣದ ಮಿತ್ತ್ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾವಂತೆರ್ ಆಸಕ್ತಿ ತೋಜಾಯೆರ್. ಆಂಡ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭೌತಿಕವಾದೊಗು ಮರ್ಲಾಯಿನ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರವಂತೆರ್, ತಮ್ಮವೇ ಆಯಿನ ಧರ್ಮ-ತತ್ವೊಲೆದ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿನ ನಿಷ್ಠೆನ್ ಕಳೆವೊಂಡೆರ್. ಮಸ್ತ್ ಕಾಲ ಇಂಚೆನೇ ಪೋಂಡು. ಪರಂಪರೆನೇ ಬೋಡುಂದು ಎಣ್ಣಿನಕುಲು ಅಯಿತ ಅನುಕರಣೆ ಮಲ್ತೆರ್. ನೆಡ್ಪಾತ್ರ ನಮಡ್ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ ಉಂಡಾಂಡ್; ಪರಂಪರೆ, ನಿಜವಾಯಿನ ಅರ್ಥೊಡು ಬುಲೆಯಿಜಿ.

ಇತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ರಮ ಬದಲಿ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾಯಿನೆಡ್ದ್ ನಮ್ಮನೇ ಪೊಸ ಪರಂಪರೆದ ಸೃಷ್ಟಿಲಾ ಆವೊಡಾಪುಂಡು. ಅಂಚೆನೇ ಕಲಾವಿದಗ್ ವಾಸ್ತವಿಕತೆತ ಜ್ಞಾನದ ಒಟ್ಟುಗು ಅಯಿತ ಪಿರವುದ ನಿಜವಾಯಿನ ತಿರ್ಲ್ ಎಂಚಿನವು ಪನ್ಪಿನ ಶೋಧಲಾ ಮುಖ್ಯ ಉಂಡು. ಕಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನ ಪರಿಶೀಲನಾಶಕ್ತಿ, ಚಿಂತನ ಶಕ್ತಿ ವೃದ್ಧಿ ಆವೊಡು.

ನಮಡ್ ದೂರದೃಷ್ಟಿದ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ದಾಲ ಕೊರತೆ ಇಜ್ಜಿ. ನಮ್ಮ ಜವನ್ಯೆರೆಡ ಪ್ರತಿಭೆದ ಕೊರತೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಒತ್ತಡ ಬೊಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗ ಸಂಪಾದನೆದ ಒಂಜಿ ಮಾರ್ಗ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎಣ್ಣ್‌ದ್ ಅಕುಲು ಕಲಾತಂತ್ರೊನು ಕಲ್ಪೆರೆ ಬರ್ಪೆರ್. ಇಂಚ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಜಗತ್ತ್‌ದ ಕಲಾತಂತ್ರದ ಪರಿಚಯ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಮಲ್ತ್‌ಕೊರೊಡು.

ನಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷಾ ವಿಧಾನೊಡು ಇತ್ತಿನ ಕುಂದು ಕೊರತೆಲೆನ್ ಆಯಿನಾತ್ ದೂರ ಮಲ್ಪುನಂಚಿನ ತಜ್ಞ ಶಿಕ್ಷಕೆರ್ ಬೋಡು. ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಜ್ಞಾನ ವಿಸ್ತಾರ ಮಲ್ತೊನೆರೆ ಆಯಿನಾತ್ ಸಮಯ ಕೊರೊಡು. ಎಡ್ಡೆ ಸಂಬಳ ಕೊರೊಡು. ಇಂಚ ಆವೊಂದು ಪೋಂಡ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಡ ಶ್ರದ್ಧೆ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಬುಲೆವುಂಡು. ಈ

ಮಾತ ಕೆಲಸೊಲೆಡ್ ನಮ್ಮ ಕಲಾ ಶಾಲೆಲೆನ ಪಾತ್ರ ಬಾರಿ ಮಹತ್ವವಾಯಿನವು.

ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಲು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಅನುಕರಣೆಲಾ ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಸತ್ವೊನು ನಷ್ಟ ಮಲ್ಪುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆನ್ ಕೊರ್ಪ. ಅಂಚೆನೇ ದೇಶೀಯ ಪರಂಪರೆನ್ ಪೊಸ ಮೌಲ್ಯೊಗು ಸೇರಾವೊಂದು, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯೊನು ಪೊರ್ಲು ಮಲ್ತೊನೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಉಪದೇಶಲಾ ಮೂಲು ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕಲೆ, ಪರಪುನ ನೀರಾದ್, ಒಂಜಿ ಅನಂತ ಪ್ರವಾಹೊನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಆಶಯ, ಆರ್ನ ಜೀವಮಾನದ ಕಾಲೊಡೇ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಆಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ದಾಲ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ. ನೆಕ್ಕೊಂಜಿ ಉದಾರ್ಮೆ ಪಂಡ ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ದ ಬರ್ನ್ ಪಟ್ಟಣೊಡು ನಡತ್ತಿನ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ.

ಒರಿ ವಿಮರ್ಶೆಕೆ ಇಂಚ ಬರೆಯೆ-

'ಪಾವುಲ್ ಗೋಗಾನ್ ಪನ್ಪಿನ ಒರಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಚಿತ್ರಕಾರೆ, ಕರೀನ ಶತಮಾನೊಡು ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಮೆಚ್ಚಂದೆ ತಾಹಿತಿ ದ್ವೀಪದ ಒಂಜಿ ಸರಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಮೆಚ್ಚೊಂಡೆ. ಅಲ್ಪನೇ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಬರೆಯೆ. ಯುರೋಪು ಅವೆನ್ ಪುಗರ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಮೂಲು ಒರಿ ಭಾರತೀಯೆ ಚಿತ್ರಕಾರೆ ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಲ್ಪಂದೆ, ಯುರೋಪು ಖಂಡದ ಸಂದರ್ಶೊನೊಗು ಬೈದೆ. ಬರ್ನ್ ಪಟ್ಟಣದ ದೊಬಿಯಶೊಫಸ್ಕಿ ಗೆಲರಿಡ್ ನಮ ತೂಪಿನ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಚಿತ್ರೊಲು ಭಾರತ ದೇಶದ ಆತ್ಮೊನು ದೆರ್ತ್‌ದ್ ತೋಜಾವ. ಗೋಗಾನ್ ಬೊಕ್ಕ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ಬಾರೀ ಮುಟ್ಟದ ಸಾಮೀಪ್ಯ ತೋಜುಂಡು. ಆಂಡ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಶೈಲಿನ್ ಕಲ್ತೊಂಡಿನ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಅಯಿಟಪ್ಪ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವೊನು ಬೆರಸ್‌ದ್ ರಸಪಾಕ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಭಾರತೀಯ ಜನಜೀವನೊನು ತೋಜಾವುನ ಆರ್ನ ಚಿತ್ರೊಲೆಡ್ ಮೌಲಿಕತೆ ಬೊಕ್ಕ ಘನತೆ ತೋಜುಂಡು. 'ಪಂಡಿತರು, ಜಾನುವಾರು ಜಾತ್ರೆ, ಗೌಳತಿಯರು, ಜೀವನೊಲ್ಲಾಸ, ಹರಿಜನ ನೃತ್ಯ'- ಈ ಚಿತ್ರೊಲೆಡ್ ಮಾತ ಮುಖಭಾವೊಲೆನ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ರೇಖಾಬದ್ಧವಾದ್ ತೋಜಾದೆರ್. ಉಂದು ಚಿತ್ರಕಾರನ ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಭಾರತದ ಆತ್ಮದರ್ಶನೊಗು ಎಡ್ಡೆ ಉದಾರ್ಮೆಲು'.

'ಡೆರ್‌ಬುಂಡ್' ಪತ್ರಿಕೆ ಇಂಚ ಬರೆಂಡ್-

'ಹೆಬ್ಬಾರ್ ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ಆಧುನಿಕ ಚಿತ್ರಕಾರೆ. ಸೆಜಾನ್, ಗೊಗಾನ್ ಇಂಚಿನ ಸಮರ್ಥ ಕಲಾವಿದೆರ್ನ ರೇಖಾವಿನ್ಯಾಸ, ವರ್ಣಪ್ರಬಂಧ ಬೊಕ್ಕ ಮೃದುತ್ವ ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ರೀತಿಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಬಿಂಬಿಸಾದೆರ್. ಮೇರ್ ಅನುಕರಣೆ ಮಲ್ಪುನಾರ್ ಅತ್ತ್. ತನ್ನ ದೇಶದ ಕಲೆತ ಅಂತರಾತ್ಮೊನು ಬೊಕ್ಕ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸತ್ವೊನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ

ಶೈಲಿಡ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಲ್ಪುನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಲಾವಿದೆ. ಜಾನುವಾರು ಜಾತ್ರೆ, ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ-ಇಂಚಿನ ಚಿತ್ರದ ವಸ್ತು ಭಾರತೀಯ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಪಚ್ಚೆ, ಕೆಂಪು, ಶ್ವೇತವರ್ಣದ ಸಾಂಗತ್ಯೊಡು ಒಂಜಿ ಭಾವಗೀತದ ಸಂಚಾರನೇ ಮೂಲು ತೋಜುಂಡು. 'ಹೋಳಿ ನೃತ್ಯ'- ನೆಟ್ ಜನಜೀವನದ ಅಧ್ಯಯನ ಉಂಡು. 'ಜೀವನೋಲ್ಲಾಸ'- ನೆಟ್ಟ್ ಪ್ರಾಚ್ಯ ನೃತ್ಯದ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಉಂಡು. 'ಕಲಾವಿದ ಮತ್ತು ತಾಯಿ'- ಈ ಚಿತ್ರ ಕೊರ್ಪಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭೂತಿ ವರ್ಣನಾತೀತ'.

ತನ್ನ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಯಿನವು ಪನ್ಪಿನ ಆತ್ಮರತಿ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ದೋಷೊನು ತೋಜಾದ್ ಕೊರುಂಡ ಅವೆನ್ ಎಡ್ಡೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಆರ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಇಟಲಿಡ್ ಇಂಚಿನ ಒರಿ ಕಲಾವಿದೆ ಆರೆಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಯೆ. ಆಯನ ಪುದರ್ ಕೊರ್ರಾದೊಕಾಲಿ. ಅಮೂರ್ತ ಕಲಾ ಪಂಥೊಡು ಆಯೆ ಮಸ್ತ್ ಪುದರ್ ಪೋತಿನಾಯೆ. 'ಆಯೆ ಕಲಾವಿದೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಎಡ್ಡೆ ಕಲಾಚಿಂತಕೆಲಾ ಆದಿತ್ತೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್, ತನ್ನ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಆಯಗ್ ತೋಜಾಯೆರ್. ಆಯೆ ಒವು ಸಹಜವಾಯಿನವು, ಒವು ಕೃತಕ ಪಂಡ್‌ದ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೆ. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಕಲಾವಿದನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಒರ್ಗಂದಿನ ಸಂಗತಿಯಾಂಡ ಶೈಲಿ ತೆಟ್‌ದ್ ಪೋಪುಂಡುಂದು ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ 'ದಂಪತಿ' ಚಿತ್ರದ ದೋಷೆಲೆನ್ ಪಂಡೆ. ತನ್ನ ದೌರ್ಬಲ್ಯೊಲೆನ್ ಈತ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಏರ್ಲಾ ಪಂತ್‌ಜೆರ್‌ಂದ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ಕುಸಿ ಆಂಡ್. ಸ್ವಂತಿಕೆನ್ ತೋಜಾವುನ ಛಲ ಇತ್ತಿನ ಕಲಾವಿದಗ್ ಇಂಚಿನ ಪಾತೆರ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ಬುಲೆವೆರೆ ಸಾದಿ ತೋಜಾಂಡ್. ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಈತ್ ಮಾತ ಬದಲಾವಣೆ ಆವೊಂದು ಪೋನಗ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರ ಪಿರ ಒರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಕಾಲಿ ಪಂಡೆಗೆ. ಭಾರತೀಯ ಕಲಾವಿದೆರ್ಲಾ ತನುಕುಲೆನ ಮೂಲೊನು ತೆರಿಯೊಂದು ಆತ ಬಲೊಟು ಪೊಸಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪೊಡು; ಉಂದು ಭಾರತೀಯ, ಉಂದು ಚೀನೀ ಪನ್ಪಿನ ಗುರುತು ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ಪೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಆವೊಡು'- ಉಂದು ಕಾಲಿನ ಪಾತೆರ. ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ ಆಯನ ಪಾತೆರೊನು ಗಟ್ಟಿ ಪತೊಂಡೆರ್.

ಮನುಷ್ಯನ ಆಕಾರೊನು ವಿಕಾರ ರೀತಿಡ್ ಚಿತ್ರಿಸಾವುನ ರೀತಿನ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಮೆಚ್ಚ್‌ದಿಜೆರ್. 'ವಿಕೃತಿಯೇ ಕಲೆ' ಇಂದ್‌ದ್ ತೋಜಾವುನ 'ನವ್ಯ' ಪ್ರಕಾರೊಡ್ದು ಆರ್ ದೂರನೇ ಉಂತಿಯೆರ್.

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ ಸುರುವಾಯಿನಿ ಬಂಗಾಲೊಡು-ಅಂಚನೇ ಕಲಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಚಳವಳಿ ಉಂಡಾಯಿನಿಲಾ ಬಂಗಾಲೊಡುಂದು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಬರೆತೆರ್. ನೆತ್ತ ಆದ್ಯ ಪ್ರವರ್ತಕೆ ಅವನೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಜೆಮಿನಿ ರಾಯ್ ಪನ್ಪಿನಾರ್ ಪೊಸ ಶೈಲಿ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಆರ್ನ ಚಿತ್ರೊಲು, ಭಾರತದ

ಕುಶಲಕರ್ಮಿಲೆನ ಕೈಚಳಕದ ಲೆಕ್ಕ ರೇಖಾಬದ್ಧವಾಯಿನ ಆಧುನಿಕತೆನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತ್. ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಉಂದೆನ್ ಅನುಕರಣೆ ಮಲ್ತ್‌ಜೆರ್. ಆಂಡ ಆರ್ ಒಂಜಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮಾರ್ಗೊನು ಪತ್ಯೆರೆ ಉಂದು ಪ್ರೇರಣೆ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಪನೊಲಿ. 1947ನೇ ಇಸವಿ, ಆಗಸ್ಟ್ 15ನೇ ದಿನತಾನಿ ಹೆಬ್ಬಾರ್ 'ಆನಂದ ಬಾಷ್ಪ' ಚಿತ್ರ ಬರೆಯೆರ್. (ಪತ್ತ್ ವರ್ಸದ ದಾಂಪತ್ಯೊಡು ಆ ವರ್ಸ ಸುರೂತ ಬಾಲೆ ಪುಟಿನ ಸಂತೋಸಲಾ ಆರೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಬಾಲೆನೇ ರೇಖಾ) ಚಿತ್ರದ ವಸ್ತ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ! ಅವೆನ್ ತೂದು ಕುಸಿಯಾದ್ ಹರೀಂದ್ರನಾಥ ಚಟ್ಟೋಪಧ್ಯಾಯೆರ್ ತನ್ನ ಕಬಿತೆ 'ಬಂತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ'ದ ಪ್ರತಿನ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ಕೊರ್ದು ಗೌರವ ಸಂದಾಯೆರ್.

ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅವಲೋಕನ, ಆರ್ನ ದಿನಚರಿಡ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ತೋಜುಂಡು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಪರ್ಕ ಪಂಡ ಜೀವನ ವಿಕಾಸ- ಇಂದ್‌ದ್ ಆರ್ ತೆರೀದಿತ್ತೆರ್. ಎಲ್ಯ ಅನುಭವಲಾ ಕಲಾವಿದನ ಮಹಾಕೃತಿಗ್ ಕಾರಣ ಆವೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು. ಉಂದು ಕೇವಲ ಕ್ಷಣಿತ ಅನುಭವ ಅತ್ತ್. ಕ್ರಮೇಣ ಅನುಭವೊಲು ಗಟ್ಟಿ ಆವೊಂದು ಕಲಾವಿದನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊನು ಬೆಳಗುನ ಮಲ್ಲ ತೇಜೋಪ್ರಕಾಶ ಆಪಿನವೇ ಸಾಧನೆದ ಮುಟ್ಟುಲು. ಈ ಬೊಲ್ಪು ಒಲ್ತು ಉಂಡಾಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಪಿರ ತೂವೊಡಾಪುಂಡು. ಅನುಭವ ಪಂಡ ಕಿನ್ಯ ಒಂಜಿ ಬೊಲ್ಪು. ಇಂಚಿನ ಮಸ್ತ್ ಅನುಭವ ಸೇರ್ನಗ ಉಂಡಾಪಿನವೇ ಮಾಮಲ್ಲ ತೇಜಸ್ಸ್. ಉಂದುವೇ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಬದ್‌ಕ್. ಆರ್ನ ದಿನಚರಿಲಾ ಉಂದೆನೇ ಪನ್ಪುಂಡು.

1969ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಸಾರಾಂಗದ ಆಶ್ರಯೊಡು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ರಡ್ಡ್ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇಂಚ ಪನೊಲಿ-

'ಆದಿ ಮಾನವೆ ಬೋಂಟೆದ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪುನಗ ಆಯಗ್ ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಲಾ ಮುಖ್ಯಂದ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಮಣ್ಣ್‌ದ ಪಾತ್ರೆ ತಯಾರಿ, ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟುನು, ತನ್ನ ಶರೀರೊನು ಪೊರ್ಲು ಮಲ್ಪುನು-ಇಂಚಿನ ಮಾತ ಆಸಕ್ತಿಲು ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತ್. ಬಲಿಪುನ ಕುದುರೆ, ಲಾಗೊಂದು ನಲಿಪುನ ಜಿಂಕೆ-ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ತೂನಗ ಆಯಗ್ ಸಂತೋಷ ಆದ್ ಇಲ್ಲದ ಗೋಡೆಡ್ ಆ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಬರೆಯೆ. ಅಯಿಟ್ ಆಕಾರೊಡ್ದುಲಾ ಭಾವನೆನೇ ಪ್ರಧಾನ ಆಂಡ್. ಪ್ರಾಣಿಲೆಡ್ದ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತಿನ ಮನುಷ್ಯೆ ತಾನೇ ಒಂಜಿ ಕಲಾವಿದೆ ಆಯೆ. ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟುನ ರೀತಿ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಆಂಡ್. ಸೃಷ್ಟಿಡ್ ನಡಪುನ ವಿಸ್ಮಯೊಲು, ಜನನ-ಮರಣದ ರಹಸ್ಯ ಉಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆನ್ ಬುಲೆಪಾಂಡ್. ಚಿತ್ರೊಲೆಗ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಸ್ತಿವಾರ ಮುಖ್ಯ ಆಂಡ್. ಅಪಗ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ ಕೊರ್ಪಿನ ಸಾಲೆಲು ಇಜ್ಜಾಂಡ್.

ಆಂಡ ಕೆಲವೇ ಬುದ್ಧಿವಂತೆರ್ ಕೆಲವು ನಿಯಮಲೊನು ಪಾಡೊಂದು ಬಳಗೊನು ಕಟ್ಟೊಂದು ಕಲಾ ಪರಂಪರೆನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತೆರ್.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿಸ್ತಾರ ಆಂಡ್. ಕಲಾ ಪೋಷಕೆರ್ ಉಂಡಾಯೆರ್. ಅಪಗ ಕಲಾವಿದಗ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಾಂತೆ ಪೋಂಡು. ಆಶ್ರಯದಾತನ ಮರ್ಜಿಡೇ ನಡಪೊಡಾನಗ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಷ್ಟ ಆಂಡ್.

ಆಂಡ 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯ ಕಾಲೊಡು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶೊಡು ನಡತ್ತಿನ ಮಹಾಕ್ರಾಂತಿ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರೊಡುಲಾ ಕ್ರಾಂತಿನ್ ಉಂಡುಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಸೃಷ್ಟಿ ಶೀಲತೆನೇ ಕಲೆತ ಜೀವಾಳ ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರ ಮಾತ ದೇಶೊಲೆಗ್‌ಲಾ ಪರ್ಬುಂಡು. ಮಾತ ಕಡೆಟ್‌ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆ ಮುಖ್ಯ ಆಂಡ್. ರೇಖೆ, ಆಕಾರ, ವರ್ಣ ಉಂದು ಕಲೆತ ಮೂಲ ತತ್ವ. ನೆತ್ತ ನಡುಟು ಅನುಕರಣೆಲಾ ನಡತ್ತ್ಂಡ್. ಭಾರತ ದೇಶೊಗು ಈ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಸ್ತ್ ತಡವಾದೇ ಕಾರ್ ದೀಂಡ್. ನಂಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕಿಬೊಕ್ಕ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಸ್ವಂತಿಕೆನ್ ಮೆರೆಪಾಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್.

ಒಂಜಿ ಚಿತ್ರೊನು ಗೋಡೆದ ಅಲಂಕಾರದ ವಸ್ತು ಪಂಡ್‌ದ್ ಗೆನಿಪುನವು ಸಮ ಅತ್ತ್. ತೂಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಅವು ಪೂರ ಅರ್ಥ ಆವೊಡುಂದುಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಅವು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಲೆನ್ ಜಾಗೃತ ಮಲ್ಪೊಡು. ನಮ್ಮ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ವಿಕಾಸ ಮಲ್ಪೊಡು.

ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಕಲೆತ ಮಹತ್ವ ದಾದ, ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ಉತ್ತರ ಇಂಚ ಕೊರೊಲಿ-

ಆಧುನಿಕ' ಪಂಡ, ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಡ್ ಇತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಪರತ್ತ್ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಬುಡೊಂದು ಬರ್ಪಿನವು. ಬಾದಾಮಿ ಆಕಾರದ ಕಣ್ಣ್, ಕೃಶವಾಯಿನ ಸೊಂಟ-ಉಂದು ಮಾತ ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭೊಲೆಗ್ ಸರಿಪೋಪುಜಿ. ಅಂಚಾಯಿನೆಡ್ದ್ ಕಲಾವಿದೆರ್ ವಿಚಾರ ಕ್ರಾಂತಿಗ್ ಮನಸ್ಸ್ ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ಮೌಲ್ಯ ವಿಹೀನವಾಯಿನ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ಪೊಡು. ಅನಗತ್ಯವಾಯಿನ ನಿಯಮ ನಿರ್ಬಂಧೊಲೆಡ್ದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಬುಡ್ಪಾವೊಡು. ಭಾರತೀಯ ಕಲಾವಿದಗ್ ತನ್ನ ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿ ಮುಖ್ಯ. ಅಪಗ ಸಹಜತೆ ಉಂಡಾಪುಂಡು. ನೆತ್ತ ಅರ್ಥ ದಾದ ಪಂಡ ಆಧುನಿಕ ಕಲೆ, ಅನುಕರಣೆ ಮುಕ್ತವಾಯಿನವು. ಅವು ಅನುಭವ ವೇದ್ಯ. ಇಂಚ ಮೌಲಿಕವಾಯಿನ ವಿಚಾರೊನು ಆರ್ ಪಣ್ತೆರ್.

1962ನೇ ಇಸವಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಲು ಮಲ್ತಿನ ವ್ಯೋಮ ಸಾಹಸ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಇಷ್ಟ ಆಂಡ್. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅನ್ವೇಷಣೆಡ್ ನಡತ್ತಿನ ಅದ್ಭುತೊಲೆನ್ 'ರಾಕೆಟ್' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಆರ್ ಚಿತ್ರಮಾಲಿಕೆ ರಚನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಚಂದ್ರಜನ್ಮ,

ಗ್ಯಾಲಕ್ಸಿ, ಶೋಧ, ವ್ಯೋಮದೊಳಕ್ಕೆ, ಚಂದ್ರಸೇತು, ಶರದ್ ಪೂರ್ಣಿಮಾ-ಇಂಚಿನ ಅಮೂರ್ತ ಚಿತ್ರಕಲ್ಪನೆ ಆರ್ನ ಸಾಧನೆ. 'ವೀಣೆ' ಪುದರ್‌ದ ಒಂಜಿ ಚಿತ್ರೊಡು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಕೇವಲ ಬಣ್ಣದ ಸಹಾಯೊಡೇ ರಾಗ ತರಂಗೊಲೆನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ದೆರ್.

1971ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶೊಡು ನಡತ್ತಿನ ದುರಂತೊನು ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಮುಟ್ಟುಲೆಕ್ಕ ಬುಡ್ಪಾದೆರ್. ನಿರಾಶ್ರಿತೆರ್ ಊರು ಬುಡ್ದು ಬಲಿಪುನ ಈ ಚಿತ್ರೊಡು ಕ್ಯಾನ್ವಾಸ್‌ದ ಉಪಯೋಗ ಆತ್‌ಂಡ್. ಇಡೀ ಕ್ಯಾನ್‌ವಾಸ್‌ನ್ ನೆತ್ತೆರ್‌ದ ತುದೆ ರಡ್ಡ್ ಭಾಗ ಮಲ್ಪುಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ಒಂಜಿ ಮೆಯಿಟ್ ಭಗ್ನ ನಗರ, ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಮೆಯಿಟ್ ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಬಲಿಪುನ ನಿರಾಶ್ರಿತೆರ್.

'ಬಾಂಗ್ಲಾ ಜನ್ಮ' ಪನ್ಪಿನ ಕುಡೊಂಜಿ ಚಿತ್ರೊಡು ರಡ್ಡ್ ಸಮಾನಾಂತರ ರಸ್ತೆಲೆಡ್ ಕ್ಯಾನ್‌ವಾಸ್‌ದ ಉದ್ದೊಗುಲಾ ಜನ ಬಲಿಪುವೆರ್. ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಆಕೃತಿಲು ಶಾಸನದ ಬರವುದ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ಚಿತ್ರದ ತಿರ್ತ್‌ದ ಭಾಗೊಡು ವಲಸೆ ಪೋಪಿನ ಜನೊಕುಲು, ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ ಮೂಡೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ಸೂರ್ಯನ ಪಿರವುಡು ಕುಸೀಟ್ ಪಿರ ಪಿಜಿದ್ ಬರ್ಪಿನ ಪ್ರಜೆಕುಲು.

ಅದ್ಭುತ ಕಲ್ಪನೆಡ್ ಸಂಕೇತೊಲೆನ್ ದಿಂಜಾವೊಂದು ರಚನೆ ಆತಿನ ಈ ಚಿತ್ರೊಲೆಡ್ 'ಕಾಲ' ಬೊಕ್ಕ 'ಜಾಗ್' ನೆತ್ತ ಹೊಂದಾಣಿಕೆದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತ್‌ದೆ-ಇಂದ್‌ದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಬರೆತೆರ್.

ಒಂಜಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿನ ಚಿತ್ರ ಪಂಡ 'ಹರಿವು'. ಅಯಿಟ್ ನೀರ್‌ದ ಪ್ರವಾಹ. ಜಲಪಾತದ ರೂಪಧಾರಣೆ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಪನ್ಪೆರ್-ಉಂದು ಎನ್ನ ಸಂತೋಷದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಸಾಂಕೇತಿಕವಾದ್ ಉಂದೊಂಜಿ ಜೀವನ ಪ್ರವಾಹ.

ನಿಸರ್ಗ ಪ್ರೇಮ

1945ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಕುಲು ಕಣಿವೆಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಹೋಟೆಲ್‌ದ ರೂಮುಡ್ದು ಪಿದಯಿ ತೂನಗ ಮೋಹಕ ದೃಶ್ಯ! ಮನಾಲಿಡ್ ಅಪಗ ಜಾತ್ರೆ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗುಡ್ಡೆದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಭವಾನಿ ಮಂದಿರದ ಸ್ಕೆಚ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಕಣತ್ತೆರ್. ಹಿಮಾಲಯದ ನಿಸರ್ಗ ಪಂಡ ಅವು ಸೌಂದರ್ಯದ ಖಜಾನೆ. ಅಲ್ತ್ ರೋತಾಂಗ್ ಕಣಿವೆಗ್ ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ! ಇಂಚ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಆರ್ನ ಪ್ರವಾಸೊಡು ಶರೀರದ ತೂಕ ಹೆಚ್ಚಾಯಿನತ್ತಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಹಗುರ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಆರ್ ಬರೆತೆರ್.

●

ಸ್ವದೇಶಿ ಕಲಾಪರಂಪರೆದ ಅಭ್ಯಾಸೊಗಾತ್ರ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ದೇಶ ಸಂಚಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಕೇರಳದ ರಮಣೀಯ ನಿಸರ್ಗೊಡು ಅಲ್ತ್ ಜನಜೀವನದ ಸೊಗಸ್‌ನ್ ಆರ್ ಚಿತ್ರಿಸಾದೆರ್. ಜ್ವಲಂತ ದಕ್ಷಿಣ, ಸನ್ನಿಸೌತ್, ಕಟ್ಟು ಕಲ್ಯಾಣಂ ನಡವಳಿ, ಮೆಯಿಡನ್ ಹುಡ್ ಉಂದು ಆರ್ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚಿತ್ರೊಲು.

●

ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೇಂಡ್‌ದ ಮೊಂತ್ರು ನಿಸರ್ಗಧಾಮೊಡು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಮಧ್ಯರಾತ್ರೆ ಮುಟ್ಟ ಅಲ್ತ್ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯೊನು ತೂದು ವಿಸ್ಮಯ ಪಡೆಯೆರ್. ಸರೋವರದ ನೀರ್‌ಡ್ ಚಂದ್ರಬಿಂಬ, ಭೂಮಿಗ್ ಜೈದಿನ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಬೊಲ್ಪುದ ಉಂಡೆದ ಲೆಕ್ಕ ಉಳೆವೊಂದು ಇತ್ತಿನೆನ್ ತೂಯೆರ್. ಪ್ರಕೃತಿಗ್ ಈತೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲು ಉಂಡಾ? ಉಂದು ಅತ್ತಾಂದೆ ಬೇತೆ ಒಂಜಿ ಸ್ವರ್ಗ ಉಂಡಾ? ಇಂಚ ಉದ್ಗಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಒಂಜಿ ದಿನ ಕಾಂಡೆದ್ದ್ ಬೈಯ್ಯ ಮುಟ್ಟ ನಿಸರ್ಗದ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಡ್ ತೆಲಿತೊಂದು, ನಲಿತೊಂದು, ರೈಲ್‌ಡ್ ಇಡೀ ಊರುಗು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಪಾಡೊಂದು ಲೋಸಾನ್ ಮುಟ್ಟುನಗ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆಗ್ ಅಪಾರ ಸಂತೋಸ. ಉಗಾನೋ, ಕೋಮೋ, ಸರೋವರದ ದೃಶ್ಯ ಆರ್ನ ಕಲಾವಿದ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ಅಪೂರ್ವ ಅನುಭವ ಕೊರ್ಂಡ್.

ರಷ್ಯಾ ಸಂದರ್ಶನದ ಸಮಯೊಡು ಒಂಜಿ ದಿನ ಕೀವ್ ಪನ್ಪಿನ ಪಟ್ಟಣೊಡು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಪ್ರಯಾಣ ಮಲ್ತೆರ್. ರೈಲ್‌ಡ್ ಪ್ರಯಾಣ. ಸಾದಿಡ್ ಪಚ್ಚೆ ಕಂಡೊಲು, ಜಾನುವಾರುಲು, ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ದೃಶ್ಯೊಲು ಆರ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್, ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ತಂಪು ಕೊರಿಯ. ಬೊಲ್ಪು ರಂಗ್‌ದ ಬರ್ಚ್ ಮರೊಕುಲ್ನ ಇಡೆಟ್ ಚಂದ್ರೆ ಮೂಡುನಗ, ಇಡೀ ಪ್ರಕೃತಿ ಪದ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಆರೆಗ್ ಭಾಸ ಆಂಡ್. ಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ತೂನಗ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಪೂಕುಲು ಸೂರ್ಯ ಕಿರಣೊಡು ಮೀಪಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜಿಂಡ್. ಕೀವ್ ನಗರೊಗು ಜೀವ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಪರ್ವತದ ಮಿತ್ತ್ ಪೊರ್ಲುದ ಉಪವನೊಕುಲು. ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಈ ದೃಶ್ಯೊನು ಏಪಲಾ ಮದತ್ತ್‌ಜೆರ್. ತುದೆ ಬರಿಟ್ ಕುಲ್ಲ್‌ದ್, ಮರಕಟ್ಟುನ ಚಳಿನ್ನಾ ಗೆನಿಪಂದೆ ಆರ್ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯೆರ್.

●

ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಒರಿಸ್ಸಾದ ಭುವನೇಶ್ವರೊಗು ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಕೆಲಸದ ಮಿತ್ತ್ ಪೋವೊಡಾಂಡ್. ಅವ್ವು ಅದ್ಭುತವಾಯಿನ ಕೊನಾರ್ಕ್ ಸೂರ್ಯಮಂದಿರೊನು ತೂನಗ ಆರೆಗ್ ಸೂರ್ಯದೇವೆರ್ ಏಳ್ ಕುದುರೆಲೆನ್ ಕಟ್‌ದಿನ ರಥೊಟು ಸವಾರಿ ಮಲ್ಪುಲೆಕ್ಕ, ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚೊನೇ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ, 24 ಚಕ್ರೊಲು ಗಡ ಗಡ ತಿರ್ಗೊಂದು

ಬಾನೊಗು ರಾಯಿಲೆಕ್ಕ ಅನುಭವ ಆಯಿನೆನ್ ಆರ್ ಬರೆತೆರ್. ಈ ಮಂದಿರದ ಸುತ್ತ ಚಂದ್ರಭಾಗಾ ಪನ್ಪಿನ ತುದೆ ಪರತೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಇತ್ತೆ ಅದೃಶ್ಯ ಅತ್ಂಡ್ಂದ್ ಅವ್ನ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಕಲಾವಿದನ ಕಲ್ಪನೆದ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತುದೆತ ಪರಪುನು ತೂಯೆರ್. ಕೈತಲ್‌ದ ಕಡಲ್‌ದ ಬರಿಟ್, ಮರೊಕುಲ್ನ ಗುಂಪೇ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ರಾತ್ರೆ ಮಸ್ತ್ ಪೊರ್ತು ಮರತ ಅಡಿಟ್ ಕುಲ್ಲುದು ಸೃಷ್ಟಿದ ಪೊರ್ಲುನು ತೂಯೆರ್. ಕೊನಾರ್ಕ ಮಂದಿರದ 'ಸ್ಕೆಚ್' ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಭಾರತದ ಪರಂಪರೆ ಪಂಡ ಇಂಚಿನ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪೊನು ಕೊರ್ಪಿನ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಯಿನ ಅನುಭವೊಲು ಇಂದ್‌ದ್ ಆರ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಂಚಾದ್, ಸಂದರ್ಭ ತಿಕಿನಾತ್ ಪೊರ್ತು, ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಪ್ರಕೃತಿನ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಬೈದಿನಾರ್.

●

ತನ್ನ ಇಲ್ಲದ ಸುತ್ತ ಕೈತೋಟ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ದಿನ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಇಲ್ಲಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ತರಕಾರಿ ಬುಲೆಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಬಿನ್ನೆರೆಗ್ ವಣಸ್ ಪಾಡ್ನಗ 'ಎನ್ನ ತೋಟದ ತರಕಾರಿದ ರುಚಿ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ತಿಕ್ಕುನ ವಾ ತರಕಾರಿಗ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುಗರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ.

●

ಮಣಿಪುರೊಗು ಪೋಯಿನ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಪೊಂಜೇವುಲೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಲ್ಪುನ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನ್ ತೂದು 'ಸ್ಕೆಚ್' ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಆ ಊರುದ ಸುಂದರವಾಯಿನ ನಿಸರ್ಗೊನು ಏತ್ ರೀತಿಡ್ ಬುಡ್ಪಾಂಡಲಾ ಆರೆಗ್ ತೃಪ್ತಿಂದ್ ತೋಜಿಜಿ. ಗೋವೆದ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಉದ್ದೊಗು ನಡತೊಂದು ಪೋಪಿನಿ ಪಂಡ ಆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಇಷ್ಟವಾಯಿನ ಸಂಗತಿ. ಕಡಲ್, ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸಂಕೇತ-ಇಂದ್‌ದ್ ಆರ್ ಪಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇಡೀ ದಿನ ಕಡಲ್‌ನ್ ತೂವೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ ಅವು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಣ್ಣೊಡು, ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ರೂಪೊಲೆನ್ ತೋಜಾವುನ ತೂವೊಲಿ. ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಕಲಾದೃಷ್ಟಿಡ್ ಅಯಿಕ್ ಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪ ಕೊರ್ತೆರ್.

●

ಮುಲ್ಕ್‌ರಾಜ್ ಆನಂದ್, ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆನ್ 'ಜನತಾ ಜನಾರ್ದನನ ಕಲಾವಿದೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುಗಾರ್ದೆರ್. ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಸಂಕಲೊನು ತೂದು ಪ್ರಧಾನಿಯಾದಿತ್ತಿನ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ 'ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ರೇಖೆಲೆಡ್ ಈರ್ ಲಾವಣ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಚಲನಶೀಲತೆ-ಉಂದೆನ್ ಏಕ ಕಾಲೊಡು ತೋಜಾದಿನ ಬಾರೀ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ' ಇಂದ್‌ದ್ ಬರೆತೆರ್‌ಗೆ.

ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರೆಗ್ ಬರೆತಿನ ಕಾಕಜಿಡ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಇಂಚ ಬರೆತೆರ್-

"ಎನ್ನ ಡೈರಿಡ್ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಯಾನ್ 'ಅಮ್ಮಾ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಬರೆತಿನಿ ದಾಯೆಗ್‌ಂದ್ ಈರ್ ಕೇಣ್‌ದರ್. 'ಅಪ್ಪೆಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಬಂಧು ಇಜ್ಜಿ, ಉಪ್ಪುಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ರುಚಿ ಇಜ್ಜಿ' ಪನ್ಪಿ ಗಾದೆನ್ ನೆನಪು ಮಲ್ತೊನುಲೆ. ಮನುಷ್ಯೆ ತನ್ನ ಕಷ್ಟ ಕಾಲೊಡು ಅಪ್ಪೆನ್ ನೆನಪು ಮಲ್ಪುನ ಸಹಜ ಅತ್ತೇ? 'ಜಗನ್ಮಾತೆ' ಇಂದ್‌ದ್ ಬೋಡ್ಡ ಪಣ್ಲೆ. ಈರ್ನನೇ ಅಪ್ಪೆಂದ್ ಪನ್ಲೆ, ಇಜ್ಜಿಡ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಡ್ ದೆಂಗ್‌ದಿತ್ತಿನ ವಿಶ್ವ ಚೈತನ್ಯಂದ್ ಬೋಡ್ಡ ಪನ್ಲೆ. ಅಪ್ಪೆನ್ ಅಂತರಾತ್ಮೊಡ್ದ್ ಲೆಪ್ಪುನ ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿಗೇ ಸಹಜವಾಯಿನವು ಪನ್ಪಿನ ನಂಬಿಕೆ ಎನ್ನವು"

ಅಪ್ಪೆ, ಪ್ರಕೃತಿ, ಅಂತರಾತ್ಮ, ವಿಶ್ವಚೈತನ್ಯ-ಉಂದು ಮಾತ ಒಂಜೇ ಇಂದ್‌ದ್ ಎಣ್ಣ್‌ದಿನ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಆತ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯೊಗು, ಸಂಸ್ಕಾರೊಗು ಬಿಲೆ ಕಟ್ಟುನಾಂಡಲಾ ಎಂಚ?

ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರೆನ್ 'ಕಲೆಯ ಆಚಾರ್ಯ ಪುರುಷ' ಇಂದ್‌ದ್ ಗೌರವ ಸಂದಾದೆರ್. ಆರ್ ಇಂಚ ಪಣ್ಪೆರ್-

'ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲೊಡು ಉಪ್ಪೊಡಾಯಿನ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆ, ಸಂಗೀತದ ಲಯ, ಬೊಕ್ಕ ಚಿತ್ರಕಲೆತ ವರ್ಣಪ್ರಬಂಧ, ಈ ಮೂಜೆನ್ಲ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಾಂಡ ಕಟ್ಟಂಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಕಲೆ, ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆವುಂಡು'.

ಉಲ್ಲಾಸ ಸಂತೋಷೊಲೆನ್ ಬಣ್ಣೊಡು ಪತ್‌ದ್ ದೀಯೆರೆ, ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ ಬಾರಿ ಬಿರ್ಸೆ. ಆರ್ ಒಂಜಿ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಪೂತ ಚಿತ್ರ ಬರೇದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಪೂತ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಭಾಗೊಡು ಕಡು ಮಂಜಲ್-ಕೆಂಪು ಸೇರ್ದಿನ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬ. ಪೂತ ತೊಟ್ಟುಡು ಜೀವ ಸಂಚಾರ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಲೋಕದ ಶಕ್ತಿಗ್ ಸೂರ್ಯ ಸಂಕೇತ ಆಂಡ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಪೂ, ಸಕಲ ಜೀವೊಲೆಗ್ ಸಂದೇಶ ಕೊರ್ಪಿನ ಸಂಕೇತ. ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಅರಲೊಡ್ಡ ಸೂರ್ಯನಂಚಿ ಮೋನೆ ಮಲ್ಪುಡು. ಅಂಚೆನೇ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಕಾಸ ಆವೊಡ್ಡ ತನಕ್ ಗೊತ್ತಾಂತಿನ ಒಂಜಿ ಪರಾಶಕ್ತಿಗ್ ಅಭಿಮುಖ ಆವೊಡು. ಸಸ್ಯ ಜಗತ್ತ್‌ಗ್ ಸಹಜವಾಯಿನ ವಿಕಸನ ಮಾರ್ಗನೇ ಮನುಷ್ಯಗ್‌ಲಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. 'ಅಭಿಜಾತ ಕಲಾವಿದೆ' ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರ ಆರೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಒಪ್ಪುಂಡು.

ಬರೆಯಿನ ಚಿತ್ರ, ಬುಡ್ಪಾಯಿನ ಬೂಕುದ ಲೆಕ್ಕ; ಉಂದು ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಬದ್‌ಕ್ 'ಕಲಾವಿದೆ' ಪನ್ಪಿನ ಜಾತಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಆರೆಗ್ ಸಹನೆ ಆವೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ದಾಯೆ ಪಂಡ, ಕಲೆತ ಭಾಷೆ, ವಿಶ್ವಭಾಷೆ.

ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಕುಟುಂಬ ಜೀವಿ. ಬೊಡೆದಿ ಬಾಲೆಲು, ಬಿನ್ನೆರ್ ಮಾತೆರ್ನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಣಸ್ ಮಲ್ಪುನ ಆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಇಷ್ಟ. ಇಲ್ಲ್ ಪಂಡ ಅವು ಮುಚಿದಿನ ಕರಡಿಗೆ ಆವೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಆರ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಗೇಟ್ ಪೊಗ್ಗಿಲೆಕ್ಕನೇ ಆರ್ನ ಸ್ಟುಡಿಯೋ, ಗಣಪತಿ, ಮುಟ್ಟುಲು ಪೂರ ತೋಜುಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲದ ವಿನ್ಯಾಸ.

ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಸಾಧನೆದ ಮೂಜಿ ಹಂತೊಲೆನ್ ಇಂಚ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಮ ತೂವೊಲಿ-

ರೇಖಾಚಿತ್ರ, ಮನುಷ್ಯಾಕೃತಿ, ರಜಪೂತ ಶೈಲಿದ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಚಿತ್ತಾರೊಲು- ಉಂದು ಒಂಜಿ ಸೋಪಾನ.

ದಲಿತ ವರ್ಗ, ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದ ಆಕೃತಿ ಚಿತ್ರಣ- ಉಂದು ರಡ್ಡನೆ ಸೋಪಾನ.

ವಿದೇಶೊಡ್ದು ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಗೋಗಾ, ಪಿಕಾಸೊ, ಮತಿಸ್ಸ್- ಇಂಚಿನಕ್‌ಲೆನ ಕಲಾಕೃತಿದ ಪ್ರಭಾವ ತೋಜಾವುನ ಚಿತ್ರೊಲು-ಉಂದು ಮೂಜನೆ ಸೋಪಾನ.

ಲಂಡನ್‌ಡ್ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ತೂಯಿನ ಜಾನ್ ರೇಮಂಡ್ ಮೇರೆಗ್, ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರೆರೆನ ಪದತ ಛಂದೋಗತಿ ನೆನೆಪಾಂಡ್‌ಗೆ. ಪರಿಶುದ್ಧತೆ, ವಾಸ್ತವಿಕತೆ ಬೊಕ್ಕ ಭಾರತೀಯತ್ವ-ಉಂದುವೇ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಕಲಾಪೂರ್ಣತೆದ ಉಳಗುಟ್ಟು- ಇಂದ್‌ದ್ ಯುರೋಪುದ ಕಲಾವಿಮರ್ಶಕೆ ಊರ್ಸೆಲ್ ಪುಗಾರ್ದೆ. ಪರಿವರ್ತನಶೀಲತೆನೇ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ನಿತ್ಯ ಸಾಧನೆದ ಗುಟ್ಟು.

ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಸುರೂಟು ಹೃದಯೊಡ್ದು ಚಿತ್ರ ಬರೆಪಿನಾರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ನ ಬುದ್ದಿಗ್ ಕೆಲಸ. ಶರೀರ ಬೊಕ್ಕ ಆತ್ಮೊಗು ಇತ್ತಿನ ಸಂಬಂಧದ ಲೆಕ್ಕನೇ ವಸ್ತು ಬೊಕ್ಕ ಭಾವದ ಸಂಬಂಧ ಇತ್ತಿನ ಸಂಬಂಧದ ಲೆಕ್ಕನೇ ವಸ್ತು ಬೊಕ್ಕ ಭಾವದ ಸಂಬಂಧೊನು ಆರ್ ಕಲ್ಪನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಉಂದುವೇ ಆರ್ನ ಅಮೂರ್ತ ಶೈಲಿದ ರಹಸ್ಯ. ಖಚಿತವಾಯಿನ ಕಲಾಭಿಪ್ರಾಯೊಡ್ದೇ ಹೆಬ್ಬಾರತ್ವ ಅರಲುಂಡು.

ನಿಸರ್ಗದ ಆರಾಧನೆಡ್ ಸೌಂದರ್ಯ ಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪುನ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಸೃಜನಶೀಲತೆಗ್ ಪ್ರಚೋದನೆ ಕೊರ್ತಿನಾರ್. ಈ ಹವ್ಯಾಸನೇ ಆರ್ನ ಅದ್ಭುತ ಚಿತ್ರ 'ನಾಗಮಂಡಲ' ಮೂಡ್ಯೆರೆ ಕಾರಣ. ಸ್ವಕೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬೇರ್‌ನ್ ನಾಡುನ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ, ಇಂಚಿನ ಮಸ್ತ್ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಬರೆಯೆರೆ ಆರೆಗ್ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊರ್ತುಂಡು.

'ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಪಂಡನೇ ಒಂಜಿ ಮಾನ-ಮಾನದಂಡ. ಕಲಾಸಿದ್ಧಿನ್ ತೆರಿಯೆರೆ, ಲತ್ತ್‌ದ್ ತೂಯೆರೆ' ಉಂದೊಂಜಿ ಸಮಗ್ರದರ್ಶನ.

ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಜೀವನ ಕಥನದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆನ್ ಹರಿದಾಸ್ ಭಟ್ರ್ ಕೊರ್ಪಿನಿ ಇಂಚ-

'ಕಲೆತ ಕಾಯಕೊಡು ಪಂದ್ರ್‌ದಿನ ಒಂಜಿ ಚೇತನ'

'ಅಪ್ಪೆನ ನಿರೆಲೆಡ್, ಬಡತನದ ಕಷ್ಟೊಲೆಗ್ ತಿಗಲೆ ಕೊರಿನ ಸಾಹಸಿ'

'ಉಡುಪಿದ ಸೀಮಿತ ವಲಯೊಡ್ದು ತಿಕ್ಕಿನೆನ್ ಪಡೆವೊಂದು, ಮುಂಬಯಿ ಪನ್ಪಿನ ಮಲ್ಲ ಸಾಗರೊಡು ಬದ್ಕ್‌ದ ಓಡೊನು ಒಚ್ಚೊಂದು, ಕಲಾನಗರೊಡು ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಿನ ಧೀರೆ'

'ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗ್ ತರೆ ಬಗ್ಗಾವಂದೆ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಲೊಟೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉನ್ನತೋನ್ನತ ಕಲಾವಲಯೊಡು ತನ್ನ ಮುದ್ರೆನ್ ಒತ್ತಿನಾಯೆ'

'ಒವ್ವೇ ಕಲಾಪಂಥೊಗು ಬಂದಿ ಆವಂದೆ ಕಾಲ ಕಾಲೊಗು ಬದಲಿ ಆವೊಂದು ಸ್ವಕೀಯ ಕಲಾವಿಕಸನದ ಪೊಸ ಆಯಾಮೊಲೆನ್, ಪೂತ ಎಸಲ್ ಅರಲುನಾತೇ ಸಹಜವಾದ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ತೋಜಾಯಿನ ಬಿರ್ಸೆ'

'ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ದ ಕಲಾ ಶಾಲೆಡ್ ತರಬೇತಿ ಪಡೇದ್ ವಿಶ್ವಕಲಾರಂಗದ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣ ಮಹತ್ತ್‌ನ್, ಪರ್ಯಟನೆ, ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಡ್ ತೆರಿಯೊಂದು, ಒವ್ವೆನ್ಲಾ ಅನುಕರಣೆ ಮಲ್ಪಂದೆ, ತನ್ನನೇ ಸ್ವಂತಿಕೆದ ಸಾದಿ ಪತ್ತಿನ ಕಲಾವಿದೆ'

'ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಇತ್ತಿನ ಕಲಾಂಶೊಲೆನ್, ಆಧುನಿಕ ಶೈಲಿಡ್ ತೋಜಾಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡುಂದು ಕಲಾ ಜಗತ್ತ್‌ಗ್ ಸಾರಿದ್ ಪಂಡಿನ ಸ್ವಕಾರ್ಯ ಧುರಂಧರೆ'

'ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರಕಲೆಗ್ ಕನ್ನಡಪ್ಪೆ ಕೊರಿನ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆ'

'ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸ್, ಪ್ರಸನ್ನ ಹೃದಯ, ಪರಿಸರದ ಗುಣಾಂಶೊಲೆನ್ ಒಯ್ತೊನುನ ಮದು-ಮಧುರ ಸ್ಪಂದನ'

'ಬದ್ಕ್‌ದ ಒಯ್ಲ್‌ಡ್ ಧೈರ್ಯ ಕೆಟ್ಟಂದೆ 'ಈಸಬೇಕು ಇದ್ದು ಜೈಸಬೇಕು' ಪನ್ಪಿನ ಛಲ'

''ಕೊಂಕು ದಾಂತಿನ ಪಾತೆರ; ಅಂಚನೇ ವರ್ತನೆ''

'ತಾನ್ ಏತ್ ಎತ್ತರೊಗು ಏರ್ದಲಾ, ಸೋತಿನಕ್ಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಅಂಚನೇ ''ಎಲ್ಯಾಕುಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಅಪಾರ ಕರುಣೆ, ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ'

'ಬಾಲೆದ ಮುಗ್ಧತೆ, ಸರಳ, ಸ್ಪಷ್ಟ ಸತ್ಯ ವಾಕ್ಯ'

'ಕಲಾವಿದೆ ಆದ್, ಒರಿ ಮನುಷ್ಯೆ ಆದ್ ಬಾಳಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಬದ್‌ಕ್; ಪುತ್ತೊಳಿ ಬಂಗಾರ್'

'ಸಾಹಸ, ಋಜುತ್ವ, ಅಂತಃಕರಣ-ಉಂದು ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸಾರ. ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರಪಂಚದ ಒಂಜಿ ಮಹಾಜೀವ ಕಟ್ಟಿಂಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್'

ಉಂದು ಆರ್ನ ಜೀವನ ಕಥನ. ಈ ಮಾತ ಹೇಳಿಕೆಲು ಒಂತೆ ಶಬ್ದೊಡು ದಿಂಜೊಂದು ಪನ್ಪಿನ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸಮಗ್ರ ಚಿತ್ರಣ.

1980ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಎಂ.ಎಸ್. ರಾಮನ್ ಪನ್ಪಿನಾರ್ ಹೆಬ್ಬಾರೆರ್ನ ಒಂಜಿ ಸಂದರ್ಶನ ಗೆತೊಂಡೆರ್. ಅವು ಸಂಡೇ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಮ್ಯಾಗಜಿನ್' ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆಂಡ್. ಅಯಿಟ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಒಂಜಿ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಪಾತೆರ ಪಣ್ತೆರ್. 'ಕಲೆ ಮನುಷ್ಯಗಾತ್ರ' (Art for Man's sake) ಕೇರಳದ ಬೂಮಿನ್ ಆರ್ 'ಕಲಾವಿದನ ಸ್ವರ್ಗ' ಇಂದ್‌ದ್ ಪುಗಾರ್ದೆರ್. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ತ್ರಿಕೋನ, ಸ್ವಸ್ತಿಕ, ಸರ್ಪಯೋನಿ-ಇಂಚಿನ ಸಂಕೇತೊಲೆನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುನ ಕಾಲೊಡು ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ್ ಬೇತೆನೇ ಸಂಕೇತೊಲೆನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಸತ್ಯೊನು ತೆರಿಯೊನೆರೆ ಅವು ಮಸ್ತ್ ಸುಲಭದ ರೀತಿಡ್ ಉಪ್ಪೊಡುಂದು ಆರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊರಿಯೆರ್.

ಪಿಕಾಸೋನ ಪ್ರಭಾವದ ಮಿತ್ತ್ ಪಾತೆರ್‌ನಗ ಆರ್, ಅನುಕರಣೆ ಕಲಾದೃಷ್ಟಿಡ್ ಮಾರಕ ಇಂದ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್. ನೀಗ್ರೊ ಶಿಲ್ಪದ ಪ್ರಭಾವ ಪಿಕಾಸೋನ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ, ಆಯಿ ತನ್ನ ಸ್ವಂತಿಕೆನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತಿನೆನ್ ನಮ ಕಲ್ಪೊಡುಂದು ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಉತ್ತರ ಕೊರಿಯೆರ್. 'ನಿನ್ನ ಬಿರೆಲ್ ಬರೆಯಿನವೇ ಕಲೆ' ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರ ಸ್ವದೇಶದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ತನ್ನ ಅಭಿಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾವೆರೆ ಕಾರಣ ಆಂಡ್. ಬಣ್ಣ ಸಂಯೋಜನೆ, ಪೊರ್ಲುದ ಕವಿತೆನೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪುಂಡುಂದು ತಾನ್ ಯುರೋಪುಡು ಪಾಠ ಕಲ್ತೆಂದ್ ಆರ್ ಪಂಡೆರ್.

'ಸುರುಟು ಯಾನೊರಿ ಭಾರತೀಯೆ; ಉಂದೊಂಜಿ ಎಂಕ್ ಹೆಮ್ಮೆ' ಕಲಾವಿದನ ವಿಶ್ವಬಂಧುತ್ವದ ನಡುಟುಲಾ ಉಳೆವುನ ವಜ್ರನೇ ಉಂದು.

1991-92ನೇ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಡ್ 'ದಿ. ಕೆ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಆರ್ಟ್ ಫೌಂಡೇಶನ್' ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಂಡ್. ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಸಹಾಯ, ಕಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪೋಷಣೆ, ಯುವ ಪ್ರತಿಭಾವಂತೆರೆನ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕನಪಿನಿ-ಇಂಚಿನ ಉದ್ದೇಶ ದೀವೊಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವೊಗು ಬತ್ತಿನ ಈ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಇದಮುಟ್ಟ ಮಸ್ತ್ ಕೆಲಸೊಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಬೈದ್ಂಡ್.

1993-94 - ಅಂತಿಮ ವರ್ಷದ ಕಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಬಂಗಾರದ ಪದಕೊಗಾತ್ರ ಮೈಸೂರು ವಿ.ವಿ.ಗ್ ದೇಣಿಗೆ.

1994-95 - ಜೆ.ಜೆ. ಕಲಾ ಶಾಲೆಡ್ ಕಲ್ಪುನ ರಡ್ಡ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ನಾಲ್ ವರ್ಸ ಮಟ್ಟದ ಮಾಸಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ.

1995 - ಜಹಾಂಗೀರ್ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿಡ್ ನಡಪುನ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣೊಗು ದೇಣಿಗೆ.

1995 - ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕಲಾವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ (ಆಯ್ಕೆದ ಪ್ರಕಾರ) ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ. 10,000-00 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ.

1996 - ವರ್ಷ ಕಾಲದ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸಮಯೊಡು ಕೊರ್ಪಿನ ರೂ. 5 ಸಾವಿರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಾತ್ರ ಜಹಾಂಗೀರ್ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿಗ್ ದೇಣಿಗೆ.

1997-98 - ಬಿಜಾಪುರೊಡು ಕಲಾ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ.

1998 - ಬೊಂಬಾಯಿದ 'ಮ್ಯೂಸಿಯಮ್ ಆಫ್ ಮೋಡರ್ನ್ ಆರ್ಟ್' ಮೂಲು ನಡತ್ತಿನ 'ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರಿ ಬೋಸ್' ಮೇರೆನ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನೊಗು ಸಹಾಯ.

1998 - ಕಲಾವಿದೆ ಶ್ರೀ ಹಡಪದ್ ಮೇರೆಗ್ ರೂ. 10 ಸಾವಿರದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

1999 - ಕರ್ನಾಟಕದ M.F.A. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಡ್ ಮೂವರೆಗ್ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಲಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ.

1999 - ಕಲಾವಿದೆ ವಿಜಯ ಸಿಂಧೂರ್-ಮೇರೆನ ಅಜ್ಜ ವರ್ಸದ ನೆಂಪುಗು ಪ್ರಕಟವಾಯಿನ ಗ್ರಂಥೊಗು ಸಹಾಯ.

2000 - ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಕಲಾ ಸ್ಪರ್ಧೆದ ಏರ್ಪಾಡ್.

2000 - ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಮೂರ್ತಿಶಿಲ್ಪ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನೊಲೆಗ್ ಸಹಾಯ.

2001 - ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಲ್ ಯುವ ಕಲಾವಿದೆರೆಗಾತ್ರ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಏರ್ಪಾಡ್.

ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಸ್ಪರ್ಧೆ - ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲಾವಿದೆರೆಗಾದ್.

ಕಲಾವಿದೆ ಪುಷ್ಪಮಾಲಾ ಮೇರೆಗ್ 'ಕೆಟಲಾಗ್' ರಚನೆಗ್ ಸಹಾಯ.

'History of contemporary Art' ಈ ಬೂಕುದ ರಡ್ಡನೇ

ಮುದ್ರಣೊಗಾತ್ರ ಶ್ರೀ ಎನ್. ಮರಿಶಾಮಾಚಾರ್ ಮೇರೆಗ್ ಸಹಾಯ

M.F.A. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ (ಜೆ.ಜೆ. ಕಲಾ ಶಾಲೆ) ಶಿಕ್ಷಣ ಸಹಾಯ.

'ನೋರಾ ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಆರ್ಟ್, ವುಡ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸೊಸೈಟಿ, ವಿಲ್ಲೇಜ್ ಆ್ಯಂಡ್ರೆಟ್ಟಾ-ಕಾಂಗ್ರಾ' ಮೂಲು ಕೆ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಸ್ಟುಡಿಯೊ ರಚನೆಗ್ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ.

ವಿಳಾಸ: 20- Kala Nagar, Bandra (E), Mumbai-400051. Tel: (022) 6426236

ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತೆಯಾಯಿನ ಈ ಕಲಾವಿದೆ ಇತ್ತೆ ನಮ ನಡುಟು ಇಜ್ಜೆರ್. ಮಾರ್ಚ್ 26, 1996ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಈ ಮಹಾಚೇತನ ಅನಂತ ವಿಶ್ವೊಡು ಲೀನವಾದ್ ಪೋಂಡು. ಆಂಡಲಾ ಬಾನೊಡು ಆರ್ನ ಬಣ್ಣದ ರೇಖೆಲು ಉಂಡು; ಗಾಲಿಡ್ ಮೃದು ಸುಯಿಲ್ ಉಂಡು. ಕಲಾ ನಗರದ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಪೂವಾದ್ ಅರಲೊಂದು ನೆನೆಪುಲು ಮಾತ ಸ್ಟುಡಿಯೋದ ಮುಟ್ಟುಲೆಗ್ ರಂಗೋಲಿ ಬರೆವೊಂದುಂಡು. ಆರ್ನನೇ ಗಣಪತಿನ ಚಿತ್ರದ ಮುಖ ಮುದ್ರೆಡ್ ಅಭಯದ ಸಂಕೇತ ಉಂಡು.

ಗ್ರಂಥ ಋಣ: **1 ಕಟ್ಟಿಂಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಬದುಕು** (ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ಟ)

2 ಶಶಿಕಲಾ (ಕೆ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಆರ್ಟ್ ಫೌಂಡೇಶನ್)

ಏರೆನ ಪಜ್ಜೆಲು

ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲ್‌ದ ಕರೆ ಬರಿಟೇಪಲ
ಪದ್ಮರೇಖೆದ ಪಜ್ಜೆಲು ಮೂಡುದು
ಕಾರ್‌ದೀನಗ ಕರಾದ್ ಪೋವಂದೆ
ಸಿರೆಟಪ್ಪ ಗೊಬ್ಬೊಂದು
ಬಪ್ಪೊಣೆನ್ ಲೆತ್ತೊಂದು
ಪೊರ್ತುದ ಮಾಯಕೊಡು
ಮಾಜಂದೆ ಉಂಡು
ಏರೆನವು ಪಜ್ಜೆಲು?
ಅಚ್ಚಿರದ ಅಜ್ಜೊಲು!
ಗುಡಿಚಿಲ್‌ದ ಗೋಡೆಡ್
ನಾಯಿ ಪುಚ್ಚೆದ ನೋಟ
ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕೈಟ್ ಇಂದ್ರಜಾಲದ ಆಟ
ಬಚ್ಚೆಲ್ ಪೆತ್ತಗ್‌ಲ ಕೆಂದ್‌ರ್ಲೆಡ್ ಪೇರ್
ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ದರಿದ್ರ ನಾರಾಯಣನ ತೇರ್
ಅಪ್ಪೆ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಡ್
ಬಡವು ಬಾಜೆಲ್‌ದ ಇಡೆಟ್
ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಜ್ಜೆ, ಒಲ್ತು ಮೂಡಿನವು
ಈ ಅಜ್ಜ ಏರೆನವು?
ನಡತ್ ನಡತ್ತ್‌ದ್ ಕಾರ್ ಸೋಪಂದ್
ಬಲಿತ್ ಬಲಿತ್ತ್‌ದ್ ಸಾದಿ ಮುಗ್ಯಂದ್
ಅಲ್ಪಗೆರೆ, ಮುಲ್ಪಗೆರೆ!
ಅಡ್ಡಗೆರೆ, ನೀಟಗೆರೆ
ಕತ್ತಲೆಡ್ ಬೊಲ್ಪುಂಡು, ಬೊಲ್ಪು ಕತ್ತಲೆಡುಂಡು
ಬಲಿಪುನಕ್‌ಲೆನ ಇಡೆಟ್ ತುದೆತ ಪರಪುಂಡು
ತೂಪಿನಾಕ್‌ಲೆನ ನಿರೆಲ್‌ಡ್ ದೆಂಗೊಂದು
ತಾದಿ ಬೀದಿಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಪಾಡುನ
ಈ ಪಜ್ಜೆಲು ಏರೆನವು?

ದಾದ ಪನ್ಪಿನವು ?
ಉಂದು ಏರ್ ಕ್ರಿಸ್ತೆನಾ,
ಎಲುತ ಗೂಡುದುಲಯಿದ ಪಿಕಾಸೊನಾ,
ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕಿಣಿಕಣಿ ಗೆಜ್ಜೆನಾ
ಅತ್ತ್, ಭಾರತದ ಆತ್ಮನಾ
ಬಾನದ ರಂಗ್‌ಡ್ ಕಡಲ್ ಗೊಬ್ಬುನ ಪೊರ್ತು
ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಕಟೊಂದೆ ಪಕ್ಕಿರಾಪಿನ ತುರ್ತು
ಬರೊಂದುಲ್ಲೆರತ್ತಾ
ಮೊಕುಲು ಮಾತ ಗುರ್ತದಕುಲೆನಾ?
ಪಿರಾವುಡು ಏರವು
ಬಿನ್ನೆನಾ?
ಅಂಚಿಂಚಿ ತೂವೊಡ್ಡ
ಬೂರುನ ಪಜ್ಜೆ
ಏರೆನವು?
ಈ ಬೂಮಿ ಅಪ್ಪೆ, ಈ ಕಡಲ್ ಅಪ್ಪೆ,
ಭಾನಲಾ ಅಪ್ಪೆ, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರೆರ್ ಅಪ್ಪೆ,
ಓ ಅಪ್ಪೆ, ವಿಶ್ವ ಚೈತನ್ಯದಪ್ಪೆ
ಲಂಡನ್‌ಡ್, ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ಡ್, ಜರ್ಮನಿಡ್, ಇಟಲಿಡ್
ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ದ ನಂದನದ ಸಿರಿಟ್
ಲೆತ್ತೊಂದು ನಾಡೊಂದು
ಏಲ್ ಕಡಲ್‌ನ್ ದಾಂಟೊಂದು ಬನ್ನಗ
ಪುಟುದಿ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಮಲ್ಲಿಗೆದ ಒರುವಾದ್
ತೆಲಿತೊಲು ನಮ್ಮಪ್ಪೆ
ಪಿರತೂನಗ ಏತ್ ಪಜ್ಜೆಲು !
ಲೆಕ್ಕೊಗು ತಿಕ್ಕಂದಿ ಅಜ್ಜೊಲು !

ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಮುಂಬಯಿ

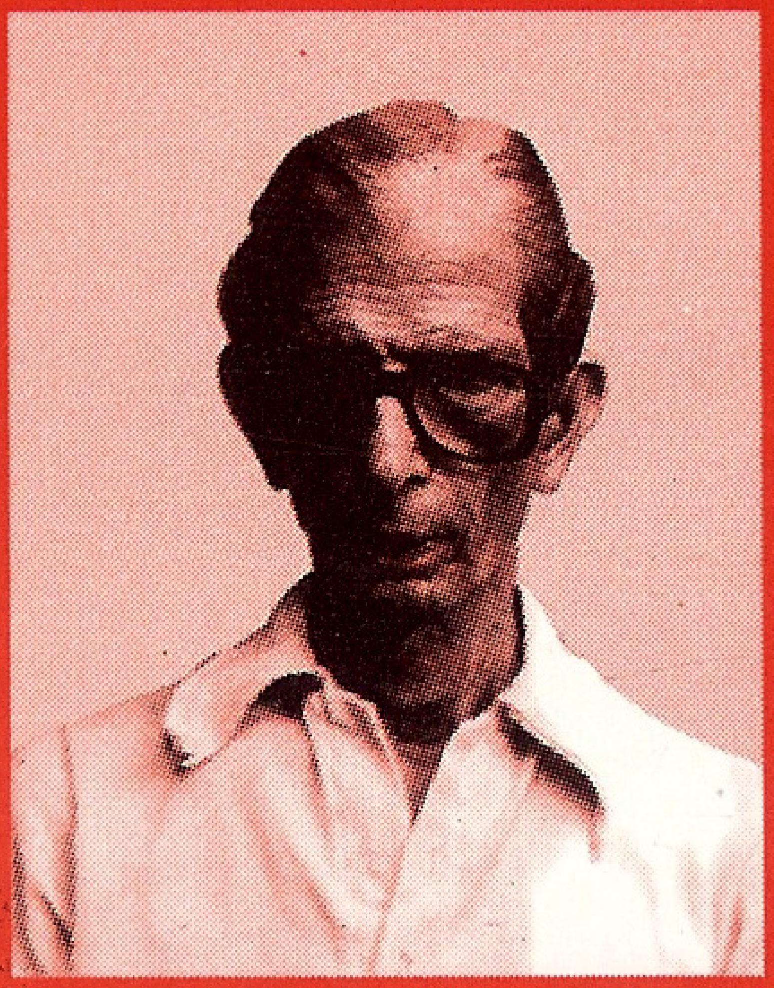

ತುಳುನಾಡ್, ತುಳು ಬಾಸೆ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವೆರೆ ಏಳಿಗೆಗಾದ್ ತನ್ಕುಲೆ ಸರ್ವಸ್ವೊನುಲಾ ಮುಡಿಪುದೀದ್ ಮಸ್ತ್ ಪೊಣೆಯಿನ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆನ ಸಾಧನೆಲೆನ್ ಅಕ್ಲ್ ತುಳುಕಾದ್ ಸಂದಾಯಿನ ಸೇವೆಲೆನ್ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ತೋಜಿಪಾದ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಉದ್ದೇಶೊಡು 'ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಗ್ರಂಥ ಮಾಲೆನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ತುಳುಕಾದ್ ಅನನ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೋಡೆಗ್ ಸಂದಿನ ಹಿರಿಯೆರೆಗ್, ಈ ನೆಲತ ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿನ ಪ್ರೀತಿ, ಅಭಿಮಾನ, ಗೌರವ ಭಾವೊನು ಈ ಮಾಲೆದ ಬೂಕುಲು ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪ. ಎಲ್ಲೆದ ತುಳುತ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಇನಿ ನಮ ಎಂಚೆಂಚಿ ಕಾರ್ಯ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಪಾಡೊಂದು, ನಡಪಾವೊಂದು ದುಂಬು ಪೋವೊಡು ಪನ್ಪುನೆಕ್ ಈ ಮಹನೀಯೆರೆನ ಬದ್ಕ್ - ಸಾಧನೆಲು ನಂಕ್ ಪ್ರೇರಣೆ - ಚೈತನ್ಯೊನು ಕೊರ್ಪೊ.

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ